

BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENİYA RİZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 42 / 15 Kasım 1987 / 2.50 DM

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI BÜYÜK BİR ATILIMLA GELİŞİYOR

Botan ve Mardin cephelerinde sömürgeci güçlere darbe üstüne darbe vuruluyor. Körkandil Dağı'nda 1 helikopter düşürüldü. Uludere'de 25 asker, Siirt'te 30 kontr-gerilla timi ve çok sayıda asker, Eruh-Sırnak arasında 1 yüzbaşı, 1 üsteğmen, 1 astsubay ve 6 asker imha edildi. Nusaybin'de düşman panik içinde. 1 yüzbaşı ve 2 asker intihar etti. ARGK birliği 3 milisi öldürdü. Panike kapılan köy korucuları birbirlerine girdi. Çatışmadada 6 korucu öldü. Sırnak'ta 1 MİT ajansı cezalandırıldı, 40'a yakın genç ARGK safarılara katıldı.

Sömürgeciler büyük bir korku ve panik içerisinde. Düzlenen yoğun operasyonlar da amacına ulaşmayı. Kontr-gerilla birlikleri, birçok yerde kendilerini ARGK birlikleri olarak tanıtip halka baskı uyguluyorlar. Böylece halkın taciz etmek istiyorlar. Tüm bu oyunları da boş bırakıyor.

Ulusal kurtuluş savasımız büyük bir atılımla gelişmesini sürdürüyor. Kitleler mücadeleye bütün güçlerini seferber ederek katılıyorlar.

Ayrıntılı haberler 3. sayfada

Bonn'da Yurtseverlerin Kararlılık Yürüyüş ve Miting

Alman Savcılığı Gaspettiği 700 bin DM ve
Eşyaları Sahiplerine Geri İade Etti

**Bu Sonuca Yolaçan Alman Burjuva
Hukuku Değil, Kürdistanlı
Yurtseverlerin Ardı Arkası Gelmeyen
Kararlı Direnişleri Oldu**

Alman yönetimi, hiçbir gerekçe göstermeden baskılara başlandı, baskınlar gerçekleştirdi, tutuklamalar yaptı, teşhirler gelişti. Bile bile hukuk yasalarını çiğnedi. Gerçekte yapılanlar, Türk sömürgeci faşizmi adına yapılmıştı ve hedef de Kürdistan halkın kendiendi. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nden önce güçleri hedeflenerek, halkımıza karşı bir savaş yürütülüyordu.

Şimdilik Alman yönetim yetkilileri gaspedilenleri geri veriyorlar. Yine kendileri ile alay ettirler. Buna zorunlu kaldılar. Yurtseverler direndiler. Geri adım atmadılar. Bir daha ortaya çıktı ki, haklı bir dava, hele yüce bağımsızlık davası onunda direnen bir halkı yenecek hiçbir güç olamaz.

Haber 4. sayfada

Feyka-Kurdistan'ın çağrısına yaklaşık 1500 kadar Kürdistanlı yurtsever kitle, 7 Kasım 1987 tarihinde Almanya'nın başkenti Bonn'da görkemli bir miting ve yürüyüşe bir araya geldi.

Miting, Alman yönetiminin TC ile ortaklı halinde Kürdistanlı yurtseverlere yönelik saldırılara, anti-demokratik uygulamalarına, gaspına ve TC'ye artan amaçlı askeri, siyasal yardımına karşı döndürülerek, katılamaları da protesto etmeye amaçladığını açıkladılar.

Yürüyüş ve miting, ERNK'nın çağrısıyla yurtseverlerin Avrupa genelinde 20 Ekim 1987 tarihinde başlatılan siyaset eylemlerinin son bir hali kesimi oluşturuyordu.

Yürüyüş notları 3. sayfada

• Kürdistan yurtseverlerinin kararlılığı; Alman yönetiminin anti-demokratik ve gaspçı tutumuna karşı direnişler kasına yarın da devam etti. Stuttgart'ta parlamento binası, Hamburg'da Stern dergi binası, Hannover'de Aşağı Saksonya Eyalet Meclisi işgal edildi

• Açıkhava amacına ulaşarak sona erdi

• İşviçre yetkililerinin anti-demokratik tutumu: Kürdistan yurtseverlerinin yasal mitingi zor kullanılarak engellendi

• Emmerich ve Göppinger'de ERNK ile dayanışma geçeleri yapıldı

HABERLERİ 3. 4. VE 5. SYF.

CUDİ DAĞI'NDA ÇATIŞMA

7 ARGK Savaşçısı Kahramanca Bir Direniş Sergiledi

Cizre'den Sırnak alanına geçiş yapmak isteyen bir ARGK birliği ile sömürgeci birlikler arasında Cudi Dağı'nda çatışma çıktı.

Asayışda gerilla gücüne karşı büyük bir kuvvet, helikopterler desteğinde hareketle geçtiğinde sömürgeciler, ARGK savaşçılarının gösterdiği kahramanca direniş karşısında büyük bir hezimete uğradı.

ARGK birliğinin yerini yapan bir ibbar sonucu tespit eden sömürgeciler, gündeminde de yaralaranarak, kısa bir süre içerisinde alana büyük bir güç yıldılar. ARGK savaşçıları düşmanın tüm umuduyla yaptığı teslim ol çağrısına

na direnişle karşılık verdiler.

Saatlerce göğüs göğüse süren çatışma neticesinde 7 ARGK savaşçısı kahramanlık destanı yaratarak şehit düştü. Sömürgeciler, büyük güçlerine rağmen, 1 üsteğmen ve onlarca asker ölü ve yaralı olarak kayıp verdiler.

Sömürgeciler olayı çarptılarak, "Üst düzey yöneticileri vuruldu" biçiminde verdi. Sömürgecilerin yanımı çok geçmeden açığa çıktı. Bu yalanla bir zaman zaman başvuran sömürgeciler, kitleler üzerinde moral bozukluğu yaratmaktadır. Ancak bu oyunları da diğerleri gibi tutmadı.

Mersin Cezaevinde Direniş

7 Kasım tarihinde PKK tarafından 40 savaş esiri, yapılan işkence uygulamalarını ve tek tip elbiseyi protesto etmek için direnişe geçti.

Savaş esirleri, direnişinin, üzerlerinde uygulanan baskılardır olduğu kadar, dışarıda ARGK savaşçıları ve Kürdistan halkı üzerinde yürütülen katliamları da protesto etmeye amaçladığını açıkladılar.

Direniş günü tek tip elbiseyi giymeyerek eşofman ve pi-

İNÇİDEKİLER

Okuyucu Mektupları	8-9
Diş Basında Kürdistan	14
Dünya Haberleri	15
Bulgaristan'da Osmanlı Eğemenliğine Karşı Direniş ...	16
Kürdistan Kadını ve Cezaevi	17
Kültür-Sanat-Edebiyat (Sefkan'in Anısına)	18

ULUSAL KONGREYE DOĞRU

Yekitiyya Jinên Welatparêzên Kurdistan (YJWK) Program Taslağı'ni yayınlıyoruz

**YEKİTİYYA JİNÊN
WELATPARÊZÊN
KURDÎSTAN (YJWK) KURULDU**

ORTA SAYFADA

OKUYUCUYA

Berxwedan, yeni bir yayın yolu daha açıyor.

1987 yılının geride bıraktığı az bir zaman kaldı. Ulusal kurtuluş mücadeleminin dev attımları gelişti bu yılda, gazetemiz Berxwedan yayın ilkesinin de bir gereği olarak, Kürdistan'da gelişen bağımsızlık savaşının sesini yükseltti; içte ve dışta bu na yönelik olarak geliştirilen komplolara karşı sürekli bir mücadele yürüttü, ulusal kurtuluş sesi olmaya çalıştı.

Berxwedan, görevlerini daha güçlü bir şekilde yerine getirmek için, okuyucularının da yakınılığı ve desteği ile 15 günlük olarak çalışmaya başladı.

Şimdiden kadar olduğu gibi, bundan sonra da Berxwedan, okuyucularının katkıları ile daha da güçlenecektir.

Yeni yılda daha güçlü bir Berxwedan için görüş, önerie, eleştiriler ve değerlendirmelerinizi bekliyoruz.

BERXWEDAN

KÜRDİSTAN'DA GÖÇLER; NEDEN VE SONUÇLARI - III

"İttihat-1 Terakki'de örgütten komisyoncu-komprador Türk paşaları 1908'de iktidardır. Bu, burjuva devriminden ziyade bir darbeyle. 1908'ün dönemi Kürt halkı üzerindeki baskılardır... 1916'da Diyarbakır, Muş, Bitlis açıktıkta olmak üzere Kürdistan'ın merkezi alanlarından 700.000 Kürt Türkiye'ye mecburi göçe tabi tutuldu. Çok azı Ankara ya da Konya'ya varabildi, gerisi Toroslara varmadı. Hastalıktan, açlıktan ve Türk askerlerinin saldırıyla kırıldı..."

YAZISI 10. SAYFADA

Halkımız Devrim Dönemlerinden ve Hainlerden Mutlaka Hesap Soracaktır

Son günlerde Türkiye'de dikkatle ele alınıp değerlendirilmesi gereken siyasal gelişmeler yaşandı. Önce Türkiye'nin sol güçleri arasında değerlendirilen TKP ile TİP birleşti. Bu birleşmenin üzerinden daha birkaç gün bile geçmeden "yeni parti"nin onur başkanlığına getirilen Behice Boran öldü. Belli bir süreden beri yurtdışında mülteci yaşamını sürdürmen ve vatandaşlıkçı çıkarılan Behice Boran'ın cenazesi Özal hükümetinin icazetileyle ve özel bir uçakla Türkiye'ye götürüldü. Sadece bununla da yetinmedi: Boran için TBMM önünde resmi devlet töreni düzenlendi. Düzen partilerinin bir araya geldiği cenaze töreni sonunda Türk bayrağına sarılmış olarak taşınan Boran'ın tabutu toprağa verilirken, Türk solu'nun faşist rejimin platformunda yer almazı için de kapılar açılmış oldu.

Behice Boran'ın anısına en büyük saygısızlık kendi partisinden ve ortağı olan TKP'den geldi. Boran'ın cenazesi bu partiler tarafından Evren-Özal rejimi ile yapılan hainane ulaşmanın bir aracı olarak kullanıldı. Boran'ın cenazesi Türkiye'ye götürülmeli, Türkiye'ye politik ceset akımını giderek hızlandırdı. 12 Eylül faşist-askeri darbesi ertesinde tam bir siyasal kadavra durumuna düşen güçlerden medet uman Evren-Özal rejiminin uzattığı yardım eli TKP ve TİP tarafından sımsıkı bir biçimde tutuldu. Cenaze töreninin ardından TKP ve TİP'in genel sekreterleri olan Haydar Kutlu ve Nihat Sargin, düzenlenenleri bir basın toplantısında Türkiye'ye doneceklerini ve TBKP'nin resmi kuruluş çalışmalarını Türkiye'de sürdürmelerini açıkladılar. Legalleşme doğrultusundaki bu çabalara ve çalışmalara yurtdışında siyasal göçmen statüsüyle yaşayan öteki gruplar da katıldı. TKP ve TİP'in bu yöndeki girişimlerine eski Aydınıtlı çevrelerinden TSİP'e, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin gözde temsilcisi Sakip Sabancı'dan Milli Güvenlik Kurulu'na kadar pek çok siyasal kurum ve kişiden destek ve hoşgörü mesajları geldi. Faşizmin borazanı olan Türk burjuva basını da söz konusu girişimi destekler nitelikte bir tutum takındı.

Legalleşme sorunu, kuşkusuz sadece TKP'nin ve TİP'in sorunu değil. 12 Eylül faşist rejiminin mevcut platformunu meşru kabul ederek, sınırları önceden çizilmiş bu platform içinde yer alma kavgası yürütenler hemen hemen Türkiye'nin bütün "sol" grularıdır. Burjuva anladıkça olsa demokrasının kirintisini bulunmadığı ve halkın kitleleri üzerinde her türlü faşist uygulamanın denendiği bir ortamda demokrasının sınırlarını genişletmek üzere huruç edenler, sağdan ve "sol" dan aşırı uçlarıyla birlikte Türk solu'nun kendisidir. 12 Eylül faşist-askeri darbesinin ardından yoğun bir tasfiyecilik sürecini yaşayan Türk solu, meydana gelen son gelişmelerle birlikte esas olarak faşist rejimi sol'dan tamamlayan bir unsur haline gelmiştir. Ideolojik ve politik plana Türk solu'na egemen olan tasfiyecilik, artık pratik plana da tamamlanmak üzeredir. Rejimin kendi eliyle çizdiği sınırlar içinde siyaset yapmak üzere kolları sıvanınlara, eskinin kimlikleri bilinen "Kürtçüler" ile işbirlikçi-reformist Kürtük-burjuva çevreleri de dahildir. Evren-Özal rejimi bu çevrelerde yaşam olanağı tanımakta ve bu güçleri yedekine alarak karşı-devrim cephesini güçlendirmeye çalışmaktadır. Bütün bu gelişmeler devrim cephesi karşısında sıkışan karşı-devrimin kendisini güçlendirme ve yenileme çabalarının bir parçasıdır; çözülen ve dağılmış sürecine giren Türk egemenlik sisteminin restore etme çabalarının bir sonucudur.

Hemen belirtmek gerekmek ki, TKP'nin tasfiyeciliği yeni bir olsa değildir. Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Mustafa Kemal'in direktifi ile katledilmelerinden sonra "sol" Kemalizmin denetimine geçen TKP, Türk solu'nun onyıllar boyunca yaşadığı tasfiyecilik geleneğinden birinci derecede sorumluları bir güçtür. Gerçekte daha o dönemde beri TKP'nin adından başka komünizm ve devrimle hiçbir bağı kalmamış, yurtdışında Kemalizmin temsilciliğini yapan bir güç olarak varlığının sürdürmüştür. Yurtdışında yaşanan siyasal mültecilik koşulları TKP'ye kendi gerçek kimliğini maskeleme olağanlığı tanımiş, sosyalist ülkelerde mevcut ilişkilerini gerici karakterini gizlemenin bir aracı olarak kullanmıştır. Kendi başına mülteci yaşam koşulları TKP'nin işbirlikçi ve uzlaşıcı niteliğini gizleyen bir örtü olmuştur. Bu nedenle bir bakıma mevcut TKP ve onun liderlerinden dönek olarak bahsetmek de yerinde bir tanımlama olmamıştır. Çünkü mevcut TKP ve onun liderliği dönek sıfatını kazanacak kadar devrim ve komünizm davası ile ilişkili olmamıştır. Bir siyasal mevta haline gelmiş TKP ve liderliği için, dönek sıfatı bile kendi içinde yerginin de ötesinde övgüyü barındırmaktadır. Oysa TKP buna layık değildir. Bir lanet gibi yakasına yapılan dönek sıfatına rağmen, örneğin Kautsky'nin bir devrimci olarak yaşadığı dönemde işçi sınıfı davasına yaptığı katkılardır.

dan bahsetmek mümkündür. Ancak aynı şeyleri TKP ve Haydar Kutlu için söylemek doğru olmayacaktır.

Türkiye siyasal arenasında yaşanan gelişmeler, Kurdistan'da PKK önderliğinde yükselen ulusal direniş savaşının gelişimiyle doğrudan bağlantılıdır. Kurdistan'daki silahlı direniş savaşası faşist rejimi her yönüyle çıkmaz içine sokmuş, uyguladığı bütün karşı-devrimci taktikleri işlemez kılmış ve iflas ettirmiştir. Elbette iflas eden şey sadece belli taktik uygulamalar değil, bizzat Türk egemenlik sisteminin kendisidir. Silahlı direniş mücadelede karşılıkta faşist-sömürgeci Türk burjuvazisinin Kurdistan sorununa ilişkin olarak izlediği inkar mantığı yerle bir olmuş, burjuvazi Kurdistan gerçekliğini ve Kurdistan toprakları üzerinde yükselen direniş savaşını gerçekini kabul etmek zorunda kalmıştır. Bu temelde kendi çıkarlarını tehdİYE düşürmeyecek şekilde soruna çözüm aramakta; işbirlikçi ve ekonomi güçleri diyalog içine girilerek, devrimci çözüm yoluyla bastırılmak ve dışlanmak istenmektedir. Türk burjuvazisi Kurdistan sorunu karşısında sürdürdüğü inkarcı yaklaşımını terkederen, aynı şekilde görünürde sosyalizm düşmanlığını da bir kenara bırakmakta ve sözümona bir komünist partisinin kuruluşuna izin vermektedir.

Kendi çözülsüz ve çöküş aşamasında Türk siyasal egemenlik sisteminin böylesi bir yönelim içine girmesi bize, kendi başına bu yönelimin gerçek nitelğini görmek için yeterlidir. Gelişmesi döneminde dahi komünizm ve işçi sınıfı düşmanlığında sınır tanımayan, sosyalist sisteme karşı tamaamen ikiyüzlü bir politika izleyen, Kurdistan gerçekini inkar eden ve Kurdistan'daki her türlü ilerici-demokratik kiplarından karşı-devrimci terörle bastırın Kemalizmin, kendi günbatımı koşullarında bu tür bir dönüş yaparak demokratikleşmesi düşünelemez. Böyle bir tutum Kemalizmin kendisini inkar etmesi olacaktır. Ve bu da asla mümkün değildir. Kemalizmin karakterinde herhangi bir değişiklik olmamış, tam tersine kendi karışımının gelişmesine paralel olarak gerici ve karşı-devrimci özelliklerini alabilidine yoğunlaşmıştır. Günümüzde tepeden tırnağa azıgin bir faşist diktatörlük biçiminde vücut bulan kemalist TC'yi birkaç gün içinde demokratik bir devlet olarak ilan eden TKP, 12 Eylül faşizminin halklarımıza karşı işlediği insanlılığı suçlara ortak olmaktadır. Emekçi halklarımız TKP'nin 12 Eylül faşizmiyle yaptığı suç ortaklığını asla kabul etmeyecektir.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmelerinden sonraki TKP tarihi utanç verici olaylarla doludur. Bu ibret verici olaylardan biri de TKP Genel Sekreteri Vedat Nedim Tör'ün örgüt arşivini sırtlayarak polise teslim etmesidir. 1925 yılında Vedat Nedim'in kendiliğinden polise teslim olmasıyla sergilenen ihanet farklı tarihsel koşullarda ve en üst düzeyde tekerrür etmektedir. Vedat Nedim'in yerini bu kez Haydar Kutlu almıştır. Ortahtan bu yana TKP'de önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Ankara'ya teslim olmaya giden Haydar Kutlu'nun arkasında örgüt olarak TKP'nin desteği vardır. Politik mevta Kutlu Ankara'nın yolunu tutarken, sırtında TKP'nin şahsında Türkiye solu'nun tabutunu da götürmektedir.

Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin dayatmasıyla ve faşist-sömürgeci Türk devletine indirdiği darbelerle ortaya çıkan durum yeni solun doğusundan da başlangıcıdır. Bu nedenle gelecek hakkında karamarsı olmak kesinlikle doğru olmayacağıdır. Tersine geleceğe umutla bilmek gereklidir. Günümüzde 12 Eylül faşizmiyle ifilen uzlaşan ve rejimin içinde erimeyi kabullenmiş onyılların oportünizmi ve tasfiyeciliğidir. Artık Kemalizmin kuyrukçusu "sol" olmuş, ihtilacı ve uzlaşmaz solun gelişmesinin önü açılmıştır. Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi faşist Türk sömürgeciligine vurdurka yeni solun sağlıklı doğusunu hızlandıracağ, Türkiye halkın gerçek devrimci öncülerine en büyük uluslararası desteği sunacaktır.

Gelişme kendi doğal seyrini izlemiştir. Olgunlaşan oportünizm fâşizmle uzlaşmıştır. Sosyal-şoven solun kendi ölüm fermanını imzalaması anlamına gelen bu tutum direnişin zaferidir. Devrimin yer süpürücüsü görevinin başındadır, ve 60 yıllık pisliklerle doldurulmuş Agrias ahırlarını temizlemektedir. Temizlik hareketi devam edecek, halklarımız sosyalizm hainlerinden ve döneklerinden mutlaka hesap soracaktır.

BOTAN CEPHESİNDE SÖMÜRGECELER AĞIR KAYIP VERDİ

Yoğun eylemlilik biçiminde Botan alanında gelen ulusal kurtuluş savaşları yeni mevziler kazanıyor. Sömürgeciler büyük bir panik içerisinde varlıklarını korumaya çalışıyorlar. 1987 yılı baharı ile berlikte Botan alanında yaygınlaşan ulusal kurtuluş savasımız gelişimini güclü bir şekilde devam ettiriyor.

Uludere, Şırnak, Eruh gibi alanlarda sömürgeci ordusu birliklerine, kontr-gerilla timlerine ağır kayıplar verdirdi.

ULUDERE: Ekim ayının sonlarında gerçekleştirilen bir pusuda düşman bölüğünün büyük bir güç imha edildi.

ARGK gerilla müfreseinin gerçekleştirdiği eylemde, düşman birliği karşı koyma fırsatını bulmadan safdı ve bırakıldı. Gerillaların yoğun ateşi ile karşılaşan düşman birliği 25 ölü ve 3 yaralı olarak kayıp verdikten sonra geri çekilmek zorunda kaldı.

ERUH-ŞIRNAK: Gerçekleştirilen diğer bir pusuya ise 9 düşman askeri ve 1 subayı ölümle cezalandırıldı.

Düşmanın operasyon birliğine pusu kuran gerillalar, çikan çatışma sonucu 1 yüzbaşı, 1 üsteğmen, 1 çavuş ve 6 askeri imha ettiler. Gerillaların kayıp vermediği eylemde düşmandan önemli sayıda mühimat ve teçhizat ele geçirildi.

ŞİRT: Alanın daglık kesiminde gerçekleştirilen başka bir pusuya imade sömürgeci kuşvetler şimdiden kadar gerçekleşen en ağır kayıplarını verdiler.

Aynı tarihlerde operasyona çıkan ve içinde çok sayıda kontr-gerilla elemanının da bulunduğu bir birlige pusu kuruldu. Gerillaların kurduklarıpusuya düşen düşman birliği panik içerisinde çok sayıda ölü ve yaralı vererek geri çekildi.

NUSAYBİN'DE YOĞUN EYLEMLİLİK DEVAM EDİYOR

Nusaybin alanında son dönenlerde büyük bir artış kaydeden eylemlilik hızını devam ettiriyor. Sömürgeci ordu birliklerine ve hain milislere karşı yoğun bir şekilde devam eden eylemler sonucu, sömürgeci orduda büyük bir çıkış yaşanıyor. Daha önceki de birçok askerin çok geçirdiği, bazı subay ve askerlerin intihar ettiği Nusaybin'de ordudaki bir düşgündür devam ediyor.

Yoğunlaşan eylemler karşısında büyük bir korkuya kapılıyor.

ANAP BİNALARI BOMBALANDI

ANAP'ın İzmir, Kayseri, Mersin ve İskenderun parti binalarından sonra Fatih İlçe merkezine de bombalı saldırı düzenlendi. İskenderun'daki bomba etkisi kılınırken, diğer binalardaki bombalar patladı. Patlamalar sonucu 1 kişi öldü, 4 kişi yaralandı.

ANAP parti binalarına yönelik olarak gerçekleştirilen eylemleri THKP-C Acıilerler örgütü üstlendi.

ARGK birliklerinin ağır makineli silahlar kullandığı çatışmada ilk belirlemelere göre 30 kontr-gerilla timi ve çok sayıda asker ve subay imha edildi. Yöreden alınan haberlere göre, sömürgecelerin bütün gün ölü ve yaralalarını taşıdığını belirtmektedir.

SIRNAK: Yoğurtçu köyüne 12 Kasım günü baskın düzenlenen bir ARGK birliği köyde toplantı yaptı. Bir MİT ajanı idam etti. Köy gençlerini askere aldı.

Gece saatlerinde köye gelen ARGK birliği bütün köhalkını köy meydanından topladı. Burada MİT ajanı olarak köyde görevlendirilen ilkokul öğretmeni Şenol Akalı'yı yaraladı. Bu ajanın şimdiden kadar islediği bütün suçları köylülere açıklayan ve cezasının ne olması gerektiğini soran ARGK birliği, toplantıya katılan bütün köylüler aynı cevabı verdiler: İdam edilsin...

Yapılan yargılamanın sonuçlanması ve köylülere yönelik yapılan konuşmanın ardından MİT ajanı köy meydanında idam edildi.

Ayrıca ARGK birliği, ERNK'nın askerlik yasası çerçevesinde, durumu uygun ve askerlik yapacak yaşa gelmiş olan gençlerden gönüllü olan 6'sını, ulusal kurtuluş askeri olarak saflarına aldı.

ARGK birliği, halkın coşkun alkışları, sloganları ve sempatisi arasında köyden günde daha da arttırmış olarak ayrıldı.

Aynı gece Şırnak'ın Araköy'ne de başka bir gerilla grubu tarafından baskın gerçekleştirildi.

Araköy'nde köylülerle toplantı yapan gerillalar yurtseverlere düşen görevler, ulusal kurtuluş savasımızın içinde bulunduğu süreç, faşist Türk devletinin geliştirdiği özel sa-

vaş üzerine geniş açıklamalarda bulundular. Ayrıca toplantıda ERNK, ARGK bildirileri, pulları ve afişleri ile şehitlerin posterleri köylülere dağıtıldı.

Bu köyden de askerli yaşasına gerginçe 3 kişiyi yanlarına alan gerillalar, toplantının sonuçlanması ile ERNK bayrağı ve ARGK sancığı ile birlikte, yeni eylemlere doğru köyden ayrıldı.

PERVARİ: Kasım ayının ilk haftasında Körkandil Dağı'nda, ARGK gerilla takımı ile düşmanın operasyon birliği arasında çakan çatışmada askeri bir helikopter düşürüldü. Göğüs göğüse suren çatışmada, ayrıca düşman birliği de ölü ve yaralı olarak kayıp verdi.

13 Kasım günü Pervari'ye bağlı Osyan Köyüne baskın düzenleyen ARGK gerilla birliği, köyde toplantı yaptı, çetelerin silahına el koydu, 22 genci askere aldı.

Gece saatlerinde köye baskın düzenleyen gerillalar, köylülere ve çetelere köy meydanında toplantı çağrısını yaptı. Bu çağrı üzerine köylüler ve çeteler silahlarını bırakarak köy meydanında toplantılar. Köylüler yörenlik yapılan konuşmada, ARGK birliği çeteleri teslim olduklarından dolayı ve bir daha silah almaya caçlarına, düşmanlık yapmayacaklarına dair söz vermeden dolaylı affettiller.

Daha sonra, köy gençlerinden ARGK saflarına katılmak isteyen gençlerden durumu uygun olan 22 genci yanlarına alan ARGK birliği, çetelere ait 43 kalashnikofa ve bu silahlara ait şarjör ile mermilere de el koydular.

Köylülerin yoğun coşkusunu, "Biji PKK, Biji ERNK, Biji ARGK" sloganları ile ARGK birliği köyden ayrıldı.

İan düşman gücü, kendi içinde bile düzenini korumaktan aciz bir durumda. Son alınan haberlerde göre 1 yüzbaşı ve 1 asker intihar etti. İntiharın nedeni, her gün yaşadıkları ölüm korkusudur. ARGK gerillaları karşılık savaşı gücünden yitiren orduda sıfır düşen moral sonucu subay ve askerlerde bunalım baş gösterdi. Nusaybin'den alınmalarını isteyen yüzbaşı ve askerler tayinleri çıkmadığı için intihar ettiler.

Nusaybin'inden aldığı diğer bir habere göre, Nusaybin belediyesinde taş kırma işini üstlenen müteahhit Ahmet Alkan, ARGK gerillalarının yaptığı uyarıyla uyanarak görevinden istifa etti.

Nusaybin'de gerçekleştirilen diğer bir eylemde ise Nebile köyü korucularından 9'u imha edildi.

Gece saatlerinde köye baskın düzenleyen ARGK birliği ile köy korucuları arasında çatışma çıktı. Çatışmada koruculardan 3'u ARGK birliği tarafından öldürdü. Bunun üzerine panike kapılan ve şansız korucular, ARGK birliğinin geri çekildiğini farket-

ARGK gerillalarının Kürtistan'ın çoğu alanında, fiili denetimi artmaktadır. Sömürgecilerin çarpitma ve yoğun operasyonlarına rağmen bu gerçek görülmektedir. Bu alanların başında Şemdinli gelmektedir. Gerillalar sık sık yolları barikatlar kurmakta, aramalar yapmakta ve toplantılar gerçekleştirilmektedirler. Yukarıda ve alttaki fotoğraflar eylül ayında yapılan bir yol kesme eylemini görüntülemektedir.

Gerillaların köylülere iyi davranışları ve köylülerin gerillalarla hemen kaynaşması, düşmanın propagandasının asılsızlığını açık göstermektedir.

SÖMÜRGEÇİ OPERASYONLAR YOGUNLAŞTI

Faşist ordu birliklerinin ve milis çetelerin ARGK birliği karşısında tutunamaması ve her gün dağıltısına karşıda, sömürgeci yetkililer ayakta kalmak için büyük bir çaba harciyorlar.

Artan kayıplarını azaltmak ve orduyu ayakta tutmak için operasyonlara yoğunluk veren sömürgeciler Eruh, Şırnak, Uludere, Çukurca vd. bölgelerde yeni birlikler sevk ederek kitleler üzerinde basıklarını artırdı. Halk üzerinde yoğun bir baskı, işkence uygulayan sömürgeciler, ARGK birliklerine katılmalarını ve destek olmalarını engellemeye çalışıyorlar.

Sömürgeci Valisi H. Kozaçoğlu, "Bu kişi eşkiyannın işi tamam" biçiminde yaptığı açıklama ile operasyonlara yoğunluk kazandırmalarının amacıyla açıkça ortaya koydu. İklim koşullarının ağırlaşmasını da fırsat bilen sömürgeciler, köylüler üzerinde basıklarını artırdı, yoğun operasyonlar ile ARGK birliklerinin hareketini engellemeye çalış-

ıyorlar. Ancak yürütülen yoğun operasyonlara ve başvurulan yeni yöntemlere rağmen, sömürgeciler başarısızlıklarını gizleyemiyorlar.

Başarısızlığın da verdiği kudurganlıkla halka saldırırak kontr-gerilla birlikleri, yer yer ARGK birliklerinin adını kullanarak köylere baskın düzenliyor, kadın ve kızları kaçırıyor, halk üzerinde son derece adı uygulamala başıvarıyorlar. Biryandan halkı taciz etmek isterken, diğer yandan ARGK'nın adını kullanarak halkla olan bağını kesmeye çalışıyorlar.

Kurdistan halkı sömürgecilerin bu oyununu açığa çıkararak desfere etti. ARGK birliklerini çok iyi tanınan Kürtistan köylüsü, onları sömürgecilerden çok iyi ayırdıyor ve bu karalama kampanyasına inanıyor.

Sömürgecilerin bütün çabalarına rağmen, ulusal kurtuluş savasımız her gün yeni mevziler kazanarak gelişimini sürdürüyor.

Ovacık-Sarıtaş'ta Toplantı

Ovacık'a bağlı Sarıtaş köyüne baskın düzenleyen ARGK birliği köyde toplantı gerçekleştirdi ve köy okulunu ateşe verdi.

Köylüler meydanda toplayarak, köylülerle çeşitli konularla konuşmalar yaptılar. Toplantı ardından okula binen dökerek atıge verdi. Daha sonra ARGK birliği köyden ayrıldı.

Alman Savcılığı gaspettiği 700 bin markı ve eşyaları sahiplerine geri iade etti

Bu Sonuca Yolaçan Alman Burjuva Hukuku Değil, Kürdistanlı Yurtseverlerin Ardı Arkası Gelmeyen Kararlı Direnişleri Oldu

Son üç aydır durmadan Kürdistanlı yurtseverlere ve öncü güçlerine saldıran Alman hukuk ve polis yetkililerinin bu savaşa belli bir noktaya gelmiştir. 700.000 mark ve bazı eşyaların gasbedilmesi, halkımıza karşı yürütülen savaşın sadece bir yönüdür. Buların geri verilmesi dileğimize rağmen bu savaşın ortadan kalkmasını anlamına gelmez.

Alman yönetiminin, bu vahşi ve düşmanca saldırılardan bir daha özetlemek durumunda kalmıyor.

— 17 Temmuz '87'de ağırlikle Köln olmak üzere Hamburg, Bonn, Duisburg, Bochum, Celle, Stuttgart vd. birçok Almanya şehrindeki Kürdistanlı yurtseverlere ait, ev, işyeri, yayinevi ve yerel dergiklerde Alman polisi baskınlar düzenledi. Bu baskınlarda yurtseverler dövündü, eşyalarını kırıldı, sorguya alındılar. Hiçbir gizli şey elde edemeyen Alman polisi, bu defa Kürdistan Komitelerine ait 700 bin marka, altınları ve dernek esyalarına elkoydu. Basını ve televizyonu vasıtasi ile PKK ile ERNK'yi suçlayarak, terörist damgası vurmaya çalıştı. Bilgiler, Türk basınına sızdırıldı. Yurtseverler, Alman emniyet binalarında Türk bayrakları asılı odalarda Türk polisi ile ortak olarak sorguya alındılar.

— ERNK, 7 Ağustos'ta bir bildiri ile olayların siyasal amaçlı bir kompo olduğunu açıkladı. Olayın iç yüzünü sergiledi.

Baskılarla son verilmesini ve gaspedilenlerin geri iadesini istediler. Kürdistan Komite'leri ve Feyka-Kürdistan'da benzer bildirilerle, saldırıları kinadılar ve kamuyunu bilgilendirdiler. Baskıları protesto amacıyla yurtseverler, Avrupa genelinde protesto eylemleri yaptılar. ERNK temsilcileri 30 Temmuz ve 7 Ağustos tarihlerinde Bonn'da düzenlenenlerin basın toplantılarında baskılı protesto ettiler ve saldırganı uyardılar. 8 Ağustos'ta Köln'de düzenlenen mitingde yurtseverler, direniş kararlılıklarını sergilediler.

— Zorlanan Alman yönetimi, işi savcılığa havale etti. Yurtseverleri oyaladı. Alman kamuoyunu aldatmaya çalıştı. Güya, gaspettiklerini sahibini arıyordu. Sahip belliydi: Kürdistan halkı ve temsilcileri. Alman savcısı, bu defa temcît pilavına dönen Palme olayına sarıldı. Kimseyin itibar etmediği Türk MIT'ının usak basını Hürriyet'in bir sansasyon haberini, Alman devlet basını ve televizyonunu işgal etti.

— Alman yönetimi, hukukunu çiğnemedi inat ediyor. Amaç netti. Türk faşizmi ile ortak çalışıyordu. Alman yetkililerinin sözlerini diğer gün Tercüman, Hürriyet gibi uydu basında çıkıyordu. Köln'den bir grup Alman polisinin Türkiye'ye gitmesi, hastalanma-

ları ve bunun Alman basınında yansması, artık gizleyecektir bir şey bırakmadı. 25 Eylül günü Türk faşist Başbakanı T. Özal'ın Batı Berlin'de Federal Almanya Başbakanı ile görüşmesi işbirliğinin üst düzeydeki bir görünümüdü sadeceler.

— Yurtseverler, 18 Eylül'de Köln, Düsseldorf ve Stuttgart'ta son uyarı eylemleri gerçekleştireker, bir daha saldırıları kinayarak, Alman savcılığından oyalandıktaki taktiklerine son verilmesini istediler.

— Alman yönetiminin bu arada boş durmadı. Yeni saldırılar içinde oldu. Gasbına ve uygulamalarına hiçbir hukuki gereklilik bulmadı. Saçma iddialar ileri sürüldü. Güya, gaspettiği paranan terörist amaçlarla kullandığını ispatlayacaktı. Aynı günlerde, Kürt halkını durmadan katleden Türk faşist terörüne artan desteği ve ortaklısı belgelerine basına yasındı. 20 Ekim tarihli Alman Tazz gazetesi, Alman devletinin, Türk faşist ordusuna bağıntılı Leopar tanklarının, C-16nakliye uçağlarının ve M-48 tanklarının büyük meblağlar tutan sayısını veriyordu. Bu silahlara faşist Türk ordusu Ekim sonlarında Mardin-Derik'te tatbikat yapacak, hakisik mermiller kullanacaktı. Aynı gazete, Kasım ayı başlarında ise, Türk ordusunun donanımına Alman devletinin nasıl katkıda bulunduğu, meblağı ile birlikte veriyordu.

Eylemlerin kapsamlı genişliği, siyasal ve pratik sonuçları büyükü. Nitekim başta Alman demokratik çevreleri olmak üzere Avrupa demokratik kamuoyu tepkilerini dile getirdi. Uluslararası çeşitli kuruluşlar, Alman yönetiminin bilgi istediler. Bunlardan biri Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu idi. Avru-

pa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu, Kürdistan Komite'lerine başvurarak, Alman yönetimine karşı suç duyurusunda bulunmasını istediler.

— Alman yönetimi, artık hiçbir hukuki gereklilik bulmadı. Teşhirine tepki duyar, hukukunu açıkça eğnıyor. Savcılık çaresiz kalınca içişleri Bakanlığı devreye

yönetimi, hukuk ile alay etti. Hukuki kılıfların altında Türk sömürgeciliği adına komplolu siyasal amaçlar güttü. Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK, her defasında gerçekleri ortaya serdi, çırık işbirliğini gösterdi ve yurtseverleri direnişे çağrıldı.

İsveç'te Palme komplosunda olduğu gibi, Batı Alman

girek, kaynağın asıl başı olduğunu sergiledi. Ayrıca Yurtseverleri, gaspettiği para mahkeme kasasına kitemekle tehdit etti. Açık grevcilerine, Hannover ve Stuttgart'ta ise protestocu yurtseverlere şiddet uyguladı. Baştan sona kadar Alman yönetiminin maddi değerinin ötesinde bir siyasal savaşın akışına ürünü idi. kazanan Kürdistan halkı oldu. Ve gelecek yeni komploları da bosa çıkaracak ve kazanacaktır. Çünkü, haklıdır, kararlıdır ve PKK gibi öncüsü ile ERNK gibi cephesi vardır.

Bonn'da Kararlılık Yürüyüş ve Mitingi

YÜRÜYÜŞ VE MİTINGDEN NOTLAR:

• Saat 11.00-15.00 arası gerçekleştirilen yürüyüş ve mitinge yurtseverler, ERNK bayrakları ve birlik flamaları ile katıldılar. İşçiler, Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği (YKWK); gençlik, Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği (YXK) ve kadınlar, Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK) flamaları altında yürüyüş kortejinde yerlerini aldılar.

• Kitleler, yürüyüş ve miting boyunca özgürlük ve bağımsızlık mücadeleşine yönelik provokasyonlara karşı kararlılığı dile getiren sloganları haykırdılar. Bu sloganlar arasında, "700.000 mark bizim paramaiz, gasp edilemez!" ve "Yaşasın ERNK!" özellikle atılarak kararlılık sergiledi.

• Miting alanına toplanan yurtseverler, halk oyunları oynadılar. İki ozanın türkülerini dinlediler. Stuttgart folklor ekibinin oyunlarını izlediler.

• Mitingte, Kürtçe, Türkçe ve Almanca konuşmalar yapıldı. Açık grevcilerinin bir mesajı okundu. Yurtsever bir işçi ise dayanışma ve kararlılığı ifade eden bir konuşmayı yaptı. Yürüyüş ve miting boynuna bildiri dağıtıldı.

• Mitingte ERNK-Avrupa Temsilciliği adına yapılan konuşmada, Alman emperyalizminin Kürt漱aklarını da yanına alarak Türk faşizmine verdiği destek ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine saldırı ve komploları izah

edilip bunların boşça çıkarılacağı belirtildi. Bütün yurtseverlere birlik ve direniş çağrısı yapılmış, şu cümlelerle dile getirildi:

"Bağımsızlığımız ve özgürlüğümüz için, faşist Türk barbarlarına ve her türlü ihanete karşı kanımızın son damlasına kadar mücadele ediyoruz ve dünyada Kürdistanlı bir fert olarak kalsak da mücadele edeceğimizi açıkça duyuruyoruz."

Bütün emperyalistlerin ve özellikle de Alman devletinin faşist Türk sömürgeciliğine

yaptığı yardımı halkımıza ve mücadeleme karşı açık düşmanlık olarak görüyor ve halkımızı kateden bu işbirliğini şiddetle protesto ediyoruz.

Tüm yurtseverleri, Kürdistan'ın tüm onurlu insanları böyle bir mücadelede birlik olmaya ve halkın kurtuluşu için kararlılıkla mücadele etmeye çağırıyoruz!"

• Basının mitinge ilgisı büyük oldu. DPA, WDR, Bonner Rundschau, General Anzeiger, Express, Hürriyet vb. gazete ve televizyon kurumlarının muhabirleri mitingi izlediler. Röportajlar yapıldı.

• Alman polisi, olağanüstü düzeyde güvenlik önlemleri alarak, kortej araçlarını ve kortejlerin yolunu tutarak yurtseverleri taciz ettiğini, Alman kamuoyunu miting kitleşmesine karşı sınırlamak istediler. Ayrıca kortej güzergahında bir binanın çatı katında Türk bayrağı açarak provokasyon ortamı yaratmak istediler.

KÜRDİSTANLI YURTSEVERLER: "Ulusal haklarımıza yönelik saldırılara karşı duracak ve gaspedilen her şeyimizi geri alacağız"

Alman yönetimiminin anti-demokratik ve gaspçı tutumuna karşı yurtseverlerin direnişi kasım ayında da devam etti

Stuttgart, 3 Kasım:

Aralarında kadın ve çocukların olduğu 25 kişilik bir grup yurtsever, Stuttgart parlamento binasını işgal etti. İşgalin amacı yazılı ve sözlü olarak binada bulunan parlementerlere ve olay yerine gelen basın mensuplarına izah edildi. Yurtseverler, Alman yönetiminin Kürdistanlı yurtseverlere düşmanca tutumundan ve vazgeçmesi, gaspettiği 700.000 markı geri vermesi ve bu amaçlarla açlık grevi başlatan yurtseverlerle dayanışma bulmak için binayı işgal ettiklerini açıkladılar.

Bazı parlementerlerin de çağrılarıyla eylem yerine gelen Alman polisi, çocuk ve kadın demeden yurtseverlere saldırmış, hakaret etmiş ve dövmüştür. Fakat yurtseverler polisin saldırısına karşı koymak, bu vahsi saldırıyı protesto ettiler. İsteklerine direttiler. Sonunda isteklerini, bir radyo ve iki gazete ile duyurmaya başardıkları gibi, bir avuç da olsalar, hiçbir saldırından yilmayacaklarını gösterdiler.

Hamburg, 3 Kasım:

25 kişilik yurtsever grup, 10.00-14.00 saatleri arasında Stern dergisi merkez bina redaksiyonunu işgal etti. Eylemciler yurtseverler, Taz gazetesiyle röportaj yaptılar. Eylem yerine Juornal-TV'den ayrı olarak Stern dergisi, Bild Zeitung muhabirleri gelerek, eylemi kaydettiler.

Hannover, 2 Kasım:

60'ın üzerinde çocuk, kadın ve işçilerden oluşan yurtseverler, 10.30-12.30 saatleri arasında Aşağı Saksonya Eya-

let Meclisi binasını işgal ettiler. Eylemciler, ev aramalarını, Alman yönetiminin TC'ye askeri yardımını ve 700.000 markın gaspını protesto ettiler.

Eylem alanına 1000'in üzerinde polis gelerek, tehdit ve dayakla yurtseverleri tattaklamaya ve eylemden vazgeçmeye çalışılar. Yurtseverler, geri adım atmazlar. Milletvekilleri, korkak ve kararsız davranışlarla, polisin kadın, çocukların demeden kitileyi joplaması ve tutuklamasına seyirci kaldırılar. Polisler, eylem yerine gelen Hannover Allgemeine Zeitung ve DPA muhabirlerinin, yurtseverlerle görüşmesini zor kullanarak önledi. Polis, ay-

rica yurtseverleri tahkibataarak ve resimlerini çekerek sindirmeye çalıştı.

Diren yurtseverler, Reuter Ajansı ve VVN (Bund Der Antifaschisten) bürolarına gidecek, eylem ve polisin tavrı üzerine bilgi verdiler, basın bildirileri bırakıltılar.

Bremen, 4 Kasım:

Bremen'de Taz gazete bürosu, iki saat boyunca 15 Kürtistanlı yurtsever tarafından işgal edildi. Eylem yerine basın muhabirleri gelene kadar, direne devam etti. Bremen Radyosu dışında Wezer Kurier gazetesi, eylemin amacına, yurtseverlerin istemeleri doğrultusunda yer verdi. ★

Alman Televizyonunda Çarpıtlanan Kürdistan Programı

8 Kasım tarihinde Alman Auslandsstudio (saat 21.00) Kürtistan hakkında 45 dakikalık bir program yayınladı. Programın konusu PKK ve Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi üzerine idi. Gel gör ki, Alman programciları, programı anti-PKK'ci bir karaktere büründürmek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar.

Örneğin, Bonn'da yapılan gökremeli mitingi bir kaç görüntü ile verirken, Köln'de yapılan ve küçük-burjuva yolaşmasını en iyi yansitan bir dündüne dakkılarca görünüleyerek, miting ve mitingin amacını gölgelemeye çalışılar. Televizyon, Alman yönetimini gizlilikten, Türk faşist-sömürgeciligi'ne desteginden ve son üç ay içinde Alman yönetiminin saldıri ve provakasyonlarına karşı Kürtistan yurtseverlerinin Avrupa genelindeki eylemlerinden söz etmedi bile.

Sözde, Kürtistan'daki yaşamları ve çeteleri görüntüleyen film ise, Türk ordu muhabirlerinin senaryosu önceden hazırlanmış filmlerini aşmadı. Buna rağmen gerçek görüntü-

ler, programın maksadını çöğu yönde çürüttü.

Açık oturma da geniş yer verilen programdaki bilir kişiler çok ilgintiler. Bir Alman profesör ve Kürtistan'da çekim yapan yapımcı kameracının yanısına, yetişirme usak bürokratları Ebubekir Saydam katıldılar.

Açık oturumcular bütün güçlerini PKK'nın gücünü az göstermeye ayırdılar. Programın en büyük suçu radikallığıdır. Bu da bağımsızlık diretmeydir, halbuki bir başka yolların da olduğunu söyleyorum" diyecek ve tabii Komkar ve TKSP'ye de övgüler dizerek, Alman emperyalizminin formülünü dile getirerek ve nasıl işbirliği olduğunu alanen ilan etti. Uşak, aynı programda alanın ihbarçılık ta yapmaya çalışı. Aklına Feyka-Kurdistan ve yasağı yığıncağı örgütleri PKK'nın kendisi gibi göstererek, nasil aramaz bir ihbarci olduğunu gösterdi.

Program düzenleyicileri ve açık oturumcular, bir halkın kutsal haklarına saygılık ederek "Kürt halkı bağımsızlık elde edebilir mi?" sorusunu ortaya attılar ve hep birlikte birleştiler. Bu aynı zamanda Alman yönetiminin bir görüşüdür.

Uşak bürokrat Ebubekir Saydam, Kürt halkın haklarına mücadelenin ve Alman yönetiminin Türk faşizmi ile işbirliğine hiç de根本没有. Tam aksine, kendine verilen usaklıklı

rolünü çok iyi oynayarak, durmadan Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü gücünü kötüledi. Uşak, PKK'nın en büyük suçu radikallığıdır. Bu da bağımsızlık diretmeydir, halbuki bir başka yolların da olduğunu söyleyorum" diyecek ve tabii Komkar ve TKSP'ye de övgüler dizerek, Alman emperyalizminin formülünü dile getirerek ve nasıl işbirliği olduğunu alanen ilan etti. Uşak, aynı programda alanın ihbarçılık ta yapmaya çalışı. Aklına Feyka-Kurdistan ve yasağı yığıncağı örgütleri PKK'nın kendisi gibi göstererek, nasil aramaz bir ihbarci olduğunu gösterdi.

Alman yönetiminin günahlarından dolayı teşhir olduğu ve gaspettiği 700 bin DM'i geri vermek sorunduda olduğu bir dönemde düzenlenen çırkin amaçlı program, yurtseverlerin geniş tepkisine yol açtı. Yurtseverler, usaklara lanet getirirken, televizyon yöneticilerine telefon ederek programı protesto ettiler. ★

Açlık Grevi Amacına Ulaşarak Sonuçlandı

Bir grup yurtseverin 26 Ekim'de Köln Neumarkt alanında başlatıkları açlık grevi, amacına ulaşarak sonuçlandı. 12 gün devam eden açlık grevi eylemi, ikinci hafta Köln'ün işlek alanlarından Wallrafplatz'da devam etti.

Daha ilk günlerinde grev kadırina izin vermeyerek, grevi önlemek isteyen polis, direnişçiler - taciz uygulamalarını ikinci hafta da sürdürdü. Polis, Alman kamuoyunun büyük ilgisinden çekindiği cin kazanan yine direniş ve kırarılık oldu.

Report'un eylem yerindeki dağıtımını ve stand (maşa) açmayı bu defa belediyeyi araya sokarak önlemek istedi. Fakat başaramadılar.

Açlık grevi direnişçileri, Alman yönetiminin Türk burjuva faşizmine destekini protesto ve Kürtistan yurtseverinden gaspettiği 700 bin DM'ın iadesi amacıyla greve başlamışlardı ve sonuç alana kadar grevi sürdürceklerini açıklamışlardı. Sonunda zafer kazanan yine direniş ve kırarılık oldu.

İsviçre yetkilileri, Kürtistan Yurtseverlerine Yönelik Hukuk Tanımayan Uygulamalarını Nasıl İzah Edecek

İsviçre'deki Kürtistan yurtsever dernekleri öncülüğünde kitleler, Alman yönetiminin uygulamalarını protesto amacıyla 7 Kasım'da düzenledikleri mitingler hicbir gerekçe göstermeden önlendi.

Yurtseverler, İsviçre makamlarına başvurarak 7 Kasım'daki miting ve yürüyüş için yasal izin aldılar. Fakat 6 Kasım günü Zürih'te yapılacak miting hicbir gerekçe göstermeden yasaklandı.

Yurtseverler, demokratik ve yasal olan "ani yürüyüş" haklarını kullanmak istediler. Uzak yerlerden gelen yurtseverler Basel ve Zürih'te toplandılar.

İsviçre polisi, gereksiz yurtseverlere saldırdı, copladı. İlk planda 200'ün üzerinde yurtsever tutuklandı ve yasal yürüyüş önlendi.

Kurdistanlı yurtseverler, her defa olduğu gibi yine di-

rendiler. İsviçre halkın gözleri önünde olan İsviçre polisinin vahsi uygulamaları büyük nefret kazandı.

Olayları izleyen İsviçre'li teşKİ Gösterdiler. Kürtistan Komiteleri'ne yaptıkları telefonlarda, "Biz devletimize inanın, bu tavrandan utanç duyuyoruz" dediler.

Basel'de ve Zürih'te basın toplantıları düzenleyen yurtseverler, saldıryla protesto ettiler ve her saldırıyla karşı duracaklarını belirttiler.

Basın, olaya geniş yer verdi. Yapıtları, faşizmin çizmelerini toprağına sokmayan İsviçre halkına da hakarettir. Olay, İsviçre yetkililerinin ülkelerinde Türk faşizminin temsilcisi olarak bulunan 12 Eylül'ün sezaristlerinden Haydar Saltık'a ortaklıklarını ürüneninden başka bir şey degildir. ★

SCHWEINFURT/ALMANYA, 21.10.1987:

Feyka-Kurdistan ile Volksfront (Alman Halk Cephesi), Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Alman devletinin Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik saldırıları hakkında bilgilendirme toplantı düzenlediler.

Toplantıya 25 civarında dayanışmacı Alman demokrat, devrimci katıldı. Volksfront temsilcisinin, FAC'in TC'ye yardımları ve Feyka-

Kurdistan'a saldırıları üzeri yaptığı konuşmadan sonra, Feyka-Kurdistan sözcüsü, kısaca Kürtistan tarihi, Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi yanında FAC'ın siyaset amaçlı saldırıları konusunda geniş bir konuşma yaptı.

Çeşitli soruların sorulduğu ve değerlendirileceğini yapıldı. Toplantı iki saat kadar sürdü. ★

Kurdistan Ulusal Direniş Gecesi'ne Katılım

SEVA BERXWEDAN NETENİ & KURDISTAN KURDISTAN ULASAL DIRENIS GECESİ
KURDISTAN VERANSTALTUNG
28.11.1987
Philipshalle
DÜSSELDORF

Gece tarihi ve yeri:
28.11.1987 / 16.00
Philipshalle-Düsseldorf

Tüm yurtseverleri, ileriçileri, demokratları, devrimcileri, Kürt halkın dostlarını ve insanca, bağımsız ve özgür bir yaşamdan yana olan bütün güçleri, Kürtistan halkın çağdaş halklar düzeyine ulaşması için yürüttüğü bağımsızlık ve özgürlük mücadeleinde bir dönüm noktası olan ve ulusal direniş tohumlarının kök saldığı bu dönemi yeni bir yıldönümü kutlamak için düzenlediğimiz Kürtistan Ulusal Direniş Gecesi'ne katılmaya çağırıyoruz.

FEYKA-KURDISTAN HUNERKOM

Norveç'te Faşist Cuntayı Protesto Yürüyüşü

12 Eylül 1987 günü, Norveç'te Kürtlerin yurtsever ilk kez bir yürüyüş düzenlediler. Oslo caddeleri 12 Eylül faşist cuntasına karşı atılan sloganlarla yankılandı. Aynı yürüyüşte, "Bij PKK-ERNK-ARGK" ve Bij Serok APO sloganları haykırdı gür seslerle.

Bu alanda da bundan sonra faşist Türk devleti kendini rafat hissetmeyecektir. Alanda ilk defa bir yürüyüşün düzenlenmesine rağmen 25 kişilik grup ile yürüyüşü gerçekleştirdik. Daha evvel bu alanda teslimiyetçi Kürt küçük-burjuva milliyetçileri olmasına rağmen TC ile herhangi bir uyuşmazlıklarla çıkmamış ve böylesi eylemlere girişmemişlerdi. Ama bu sene ERNK

taraftarları güclü eylemlerde bulununca (Lufthansa bürosu işgal, 1 Mayıs yürüyüşü vb. eylemler), teslimiyetçiler de 12 Eylül'de Oslo'da Govend oynayarak (adına protesto mu, yoksa kutlama mı demek gerekir?) "eylem" gerçekleştirdiler.

Bütün yurtseverlere şunu iletmek istiyoruz:

Biz Kürtler olarak, değil Norveç, isterse Kuzey Buz Denizi'nde olalım, bulduğumuz her alanı faşist TC ve uçaklarla mezar, Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ise destek alanına getireceğiz.

Norveç'ten bir grup
ERNK'li yurtsever

Alman Devrimci ve İlericilerin Mücadelemizle Dayanışması Güçleniyor

"FAC'ta Kürtlere yönelik uygulamalar, Kuzey-Batı Kurdistan'daki devrimci kurtuluş mücadeleşinde saldırıdır" adı altında, 26.11.1987 tarihinde Almanya'nın Hamburg şehrinde çeşitli Alman devrimci ve ilerici örgütlerinin düzenlediği bir dayanışma gecesi yapılmaktadır. Gece saat 18.30'da

KOPENHAAG/DANIMARKA:

Radyo Weiat yayına başla-

dı.

12.10.1987 tarihinde yayına başlayan radyo cağırtıcıları gazetemize şu haberı ilettiler:

"Kurdistan'daki gelişmeleri tanıtmak ve Türk sömürgecilikinin uygulamalarını teşhir amacı güden radyomuz, haftada bir yarım saat yayın yapacaktır. Ayrıca Dani-

Hamburg-Haus Eimsbüttel, Doormansweg 12 adresinde yapılacaktır.

İşteki afisini de verdigimiz gece programında, Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevlerindeki durum, FAC'ta Kürtlere yönelik saldırular, video ve filmlerden Kuzey-Batı Kurdistan'daki durum ve mücadele ve FAC-Türkiye ve NATO ilişkileri konuları işlenecektir. Ayrıca Kürt folklorundan örnekler sunularak, Kuzey-Batı Kurdistan'daki güncel durum üzerine tartışmalar yapılacaktır.

Gece çağrısı yapan örgütler sunlardır:

Hamburg BWK Eyalet Yönetimi; Volksfront; FAU/R; Dev Genç-Hamburg; Feyka-Kurdistan Hamburg; Hamburg Kürt Halkının Dostları; Hamburg'ta Anti-Empyeralist Grup; El Salvador Komitesi; Yakin-Doğu Atonom Grubu; VSP ve Enternasyonalist Kadın Grubu.

markalı demokratların da programları izlemeleri için yayında Danimarka da programlar sunulacaktır. Aynı amaçla Şemdinli Radyosu, Kopenhaag ve Odensee alanlarına yönelik olarak hafta bir yarım saat yayın yapmaktadır.

Bu olağanlığı değerlendirmesi için, yurtseverlerin radyomuzuza dialogunu bekliyoruz."

İsveç Yönetimi ve SÄPO'nun Teşiri Genişliyor

1987'de Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin hızlı gelişimi, yankısını uluslararası alanda da bulmuştur. Bu nedenle İsveç'e yansısı daha net oldu. SÄPO'nun mücadelemeye yönelik saldırı ve karamalarını yerle bir ederek, ne denli temsilsiz olduğunu ortaya koymustur.

Gelişmelerin boyutu arasında bazı İsveç hükümet ve SÄPO yetkilileri yaptıkları açıklamalarda PKK'nın terörist olmadığını söyleyler.

Geçtiğimiz günlerde Stockholm'da bulunan yurtsever-

lerin SÄPO'ya karşı açıkları mahkeme sonuçlandı. Mahkeme, polisin 1986 Aralık ayında yaptığı baskınlarını ve yurtseverlerin derneğine yönelik suçlamaların yersiz ve anti-demokratik olduğuna karar vererek, kesilen yardımın tekrar verilmesine karar verdi.

Karar, kamuoyunda geniş etki yarattı. Şimdi polis ve Säveç birbirini suçlamak tadır.

İsveç Hukukçular Derneği de 8 yurtsever üzerindeki uygulamaların kaldırılmasını isteyerek, İsveç devletini pro-

testo etti. 2 Kasım'da basına açıklama yaparak yaşagın kaldırılmaması durumunda, İsveç devletini insan hakları mahkemesine şikayet edeceklerini belirtti.

Öte yandan Palme'nin ölümüne ilişkin bir kitap yazan "Thomas Kangrel" adlı gazeteçi, 29 Ekim'de Malmö'de 150 kişinin katıldığı bir toplantıda kitabı içeriğini tanıttı. Kangrel, konuşmasında "PKK'ye yönelik suçlamaların asil olup olmadığını" belirtti. İsveç hükümetini suçlayarak, SÄPO'yu teşhir etti.

ERNK ile Dayanışma Geceleri Devam Ediyor

GOPPINGEN:

31 Ekim tarihinde yapılan geceye 200'ün üzerinde yurtsever kitle ve demokrat Alman konuklar katıldılar. Kürtçe, Türkçe ve Almanca siyasal konuşmaların yapıldığı gecede Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadeleginin durumu ve Alman yönetiminden artan saldıruları vurgulandı. Buna karşılık yurtseverlerin kararlı direnişi sergilendi. Gecede, Koma

Jiyan grubu ve ozanlar tarafından Kürt direnişi folkloru ve türküler sunuldu. Ayrıca, bir de temsil verilecek, direniş ve dayanışma dile getirilerek, tüm yurtseverlerin ERNK ile dayanışmalarını artırmanın önemi vurgulandı.

Ayrıca, gecede ERNK ile dayanışma kampanyasına, Kürdistanlı yurtseverlerin ve diğer halklardan demokrat ve ilericilerin yoğun desteklerini sunmaları çağrısı yapıldı.

EMMERICH:

7 Kasım'da yapılan bölge sel geceye 300 civarında yurtsever katıldı. Gecede, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve dayanışma üzerinde konuşmalar yapıldı. Gece folklor, tiyatro ve direniş türkülerinden oluşan zengin bir programa sahipti.

Yardım kampanyasını da içeren ERNK ile dayanışma geceleri sürecek.

İsveç/Kurdistan Halkının Dostları Grubu Bir Bildiri Yayınladı

Bildiri, gerçekleştirilen bir toplantı sonucu yayınlandı. Olof Palme olayı bahane ederek, Kürdistan yurtseverlerine yapılan baskıları kinandı ve bu baskıların altındaki nedenerler bir daha dile getirilerek teşhir edildi.

Bildiride, ayrıca İsveç hükümeti ve SÄPO sert bir dille suçlanarak, SÄPO'nun İsveç'teki Kürt yurtseverlerine kar-

şı psikolojik savaş yürüttüğü belirtildi.

İsveç demokratlarının olayların geliştiği dönemdeki suskunlıklarını ve basının taraflılığını da eleştirdi.

Kürt yurtseverlerinin PKK, ERNK, ARGK taraftarı oldukları için saldırılara maruz kaldıkları vurgulanarak, bildirinin bir bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"MİT-SÄPO işbirliği belirgindir... Pinochet'in meslektaşları faşist Kenan Evren'e sunulan desteği demokrasi ile hiçbir ilişkisi olmaz. Bu ilişki ancak takımdır. Isveç tekelleşen Türk hükümetiyle çatışmalarını izah eder. Isveç ile TC arasındaki ilişkiler, Isveç demokrasi geleneğini zedelemektedir."

*

SÖMÜRGEÇİLER UŞAK BASINIyla TESELLİ ARIYOR

SÖMÜRGEÇİ KURUMLARIN İŞLEMEZLİĞİNİ ORTME ÇABALARI

"Olay, son güne kadar devam edecektir. Ancak her geçen gün, eskisinden daha iyi olacaktır."

Bölge Valisi H. Kozaklıoğlu'nun yukarıdaki açıklamasını, 29 Ekim 1987 tarihli Milliyet gazetesi, "Büyük Vali iyimser" başlığı altında verdi. Daha geçen ayarda, Kozaklıoğlu, "Teröristlerin işi bu kişitamam" diye açıklama yapıyordu. Bu kişi açıklaması arasındaki fark; Kürdistan'daki savaşın durumunu, Kozaklıoğlu'nun iddia ettiği gibi, TC açısından her geçen gün eskisinden daha iyi olacağının doğru olduğunu, daha kötüye doğru gittiğini göstermektedir.

Bugerceği görmek için, tek başına Türk basını takip etmek yeterli de, artar bile.

Türk basını, "Köy öğretmeni istifa etti", "Kaymakamlık, muhtarlık için aday bulunamıyor", "Camii imamı tehdit edilince görevini bırakı" vb. gibi çarpılmış haber-

"APO'ya karşı APO
Federal Almanya ve ABD'de terör olayları konusunda eğitim gören Abdullah Alpdoğan, PKK Lideri Abdullah Öcalan'a karşı mücadele verecek..."

"APO'ya karşı Apo' biçiminde tanımlanan bu yeni atamaya, Terörle Mücadele Dairesi'nin daha aktif ve kapsamlı bir çalışma içine gireceğini belirtmektedirler, bir yıl önce kurulan dairenin örgütlenme biçiminde değişiklik yapılmıştır." (Hüseyin Balta)

"Yetkililer..., 3 bin civarında olan özel harekat timlerinde görevli sayısının 9 bine çıkarılmasının planlandığı bildirdiler..." (Hürriyet, 24 Ekim 1987)

Sömürgeçillerin umduklarını bulamadıkları, planlarının bir hayalde ibaret olduğunu, 27 Ekim 1987 tarihli Hürriyet'in aynı konuya ilgili ikinci haberini kanıtlamaktadır:

"Doğu'ya gidecek polis bulunamıyor... Özel harekat timlerinde sıkıntı..."

Doğu ve Güneydoğu'da PKK'ya karşı mücadele için

ne geldiler köyümüz. Çok kabalaklıktır. Önce köyü kuşattılar, sonra komutanları, köyün erkeklerini toplanması için imamın anons yapmasını istediler. İmamımızın yaptığı anons üzerine genç-yaşlı tüm erkekler köyün meydanında toplandı. Onlar gittikten sonra düşündük durduk, sonra kaçmaya karar verdik. İşmeleri yazılan tüm köylüler, ben de dahil Diyarbakır'a kaçtım." (Hüseyin Balta)

"Dört oğlum var. 20 gün önce beni Lice'ye çatıran üsteğmen, karakolda 'seni ve oğullarını korucu yapacağım' dedi. Kabul etmeyece, beni nezarete atarak 24 saat kapalı tuttu. Oğullarım kaçtılar. İkişi Diyarbakır'a, biri Adana'ya gitti. Bu üsteğmen köyümüz her gün basıyor, bize zulmediyor, bizi zorla korucu yapmak istiyor. Bu ayın başında köyün erkeklerini yine camiye topladılar. Lise mezunu öğrencim Abdülvasi Demirhan, gardiyankılık imtihanına girdiği ve memur olacağının 'ben korucu olmam' dediince, üsteğmen yumruk-

lerle gerçeklerin özünü kapalı tutmaya çalışıyor. Elbette, Kürdistan gerilla savaşı karşısındada sömürgeçillerin yaşadığı panik ve korkuyu, onun ajanı, ihbarci-milis yetenekleri de yaşamaktadır. Ancak bu duruma kaynaklı eden bir etken daha var: Mücadelemizin artan etkinliğinin yarattığı şemasi...

Devrimci mücadelenin boyutlanması, etkin otoriter bir güç konumuna ulaşması durumu, halka doğrudan yansımışından dolayı gelişmelerin seyrinde belirleyici rol oynamaktadır. İstifalar, tayin istemeleri, alanı terkedip kaçmalar ister korkudan, isterse mücadelyeye duyan sempatisinden kaynaklısan, bu Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin lehine olan önemli bir gelişmedir; bu, TC'nin parçalanınan otoritesine karşı, PKK'nın Kürdistan'daki otoriter gücünü gösterir.

İste sömürgeçillerin, kumrularında çalıştmak için istediği ölçülerde arayıp da bulmadığı eleman sıkıntısı bundan kaynaklanmaktadır.

Dolayısıyla bu durum, TC'de büyük moral bozukluğuna yol açmaktadır. Bu durumu biraz da olsa yansıtacak olan Hürriyet gazetesi'ni iki ayrı haberini karşılaştırarak vermek, yorumu da gereksiz kılacak niteliktedir:

yetiştirilen 'özel harekat timleri'nde görevli polisler, Doğu hizmetleri bitmesine rağmen yerlerine gönderilecek elemen olmadığı için zorunlu olarak bölgede tutuluyorlar...

... 3 yıldır dolduran bu timlerdeki görevli polisler, tayin istemelerine rağmen, bu istekleri Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmeyip...

Bir yetkili, 'Doğu ve Güneydoğu'ya gönüllererek özel harekat timlerinde görevlenecek polis yok' dedi..."

YASATILAMAYAN KÖY KORUCULUĞU

Gerilla savaşı sırasında Türk ordusunun, özel komando-vuruç timlerinin başarısızlığı gibi, büyük darbeler alarak dağıtan köy koruculuğu sisteminin durumu da farklı değil; bu da bir çıkmaz içinde tipit gitmektedir. Köy koruculuğu sisteminin zorla ayakta tutulma çabalarının sonuç vermedidine ilişkin bir örneği Nokta dergisinden aktaralım:

"Köy korucuları / Zoraki uygulamalar

Lice'nin 56 köyünün her binden 10 zoraki korucu isteyen Üsteğmen Murat Odabaş, köylüler esas duruşa tutup evre çevre döverek korucu yapmaya çalışıyor.

'Geçen perşembe günü ge-

lara çocuğu yere yaktı, postallarıyla da yüzünü, gözünü, kafasını tekmeledi. Kanlar içinde kaldı çocuğumuz ama, hiçbirim ses çikaramadık. Bu arada erler de tüfeklerinin namlularını bize çevirmiş, bekliyorlardı.' (Ceal Çakır)

Üsteğmen Odabaş, genç köylüler işte böyle kahramanca 'benlikten' sonra köylülerle dönüp sormustu: 'Var mı başka? Var mı korucu olmak istemeyen?' Tabii ki yoktu... Üsteğmen Odabaş, bir süre önce verdiği 'Lice'nin her köyünden 10 korucu' kararının icraatını başarıyla sona erdirmiştir. Şimdi sıra diğer köylereye.

Lice'ye bağlı 56 köyün kabusu, eylül ayı başlarında Lice Jandarma Karakolu Komutanı Üsteğmen Odabaş'ın 56 köy muhtarıyla yaptığı toplantıla başlamıştı: 'Köylüler söyleyiş, gülüşle korucu olsunlar' demişti Odabaş bu toplantıda, 'aksi halde zorla yapacağız.' Toplantıdan birkaç gün sonra köylüler, korucu olmak istemediğini uygun ve saygılı bir dile ifade etmişlerdi ama, üsteğmenin tepkisi çok sert olmuştu buna: 'Seve seve olmasanız... ke... ke olursunuz.'

'Korucu olsaksa para alacağımız, silah alacağımızı. Komutan öyle dedi. Peki bizi kim koruyacak diye sorduğumuzda, korkma seni ben koru-

Diplomatik Misyonlu M. Ali Birand Neyin Peşinde?

M. Ali Birand, israrla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin siyasi olanaklarını araştırıyor. Ona bakılırsa kitap yazıyor. Araştırmalarının rapora yönelik olması daha güçlü ıhtimal. Birand, çalışmalarını sık sık kamuoyuna yansıtıyor. Türk devlet yetkililerini uyarıyor.

Birand'ın israrla çözüm istediği bir konuda, Sovyetler Birliği'nin Kürdistan sorununa ve güncel mücadelede baktırıdı. Geçenlerde Moskova iznimlerini, "Sovyetler Birliği, PKK mücadelede sempati duyuyor" şeklinde yansıttı. Bu defa da SBKP Merkez Komitesi Üyesi ve Novosti Ajansı Başkanı Fâlin ile görüşüp özel demeç aldı.

Fâlin'ın sorulara cevabını M. Ali Birand'ın cümlelerinden aynen aktarıyor (Çarpitmaların olup olmadığını bileyimiyorum. Bunu Birand'ın basisin ahlakına bırakıyorum):

"Bizim Kürtlerle doğrudan veya resmi temasımız yok. Kürtler, genelde İran, Irak ve Türkiye'de yaşayorlar... Kürtlere geçtiğine bakıtmızda, bunun pek mutlu geçmiş olduğunu söyleyemeyiz. Kürtlere de genelde yaşam koşullarından memnun olmadıklarını biliyoruz. Bu durumun düzeltilmesini gereklüğine inanıyoruz. Sovyetler Birliği olarak da, Kürtlere kimliklerinin kaybolmasına karışıyoruz."

"Bu savaş (Iran-Irak savaşçı, bn.) Kürt sorununu çok etkiliyor ve daha da önemli olumsuz yönde etkiliyor. Sorunun daha da ağırlasmasına yol açıyor. Eğer, bu savaş durdurulabilirse, Kürt halkın kuruluşu sorundan bir bölümünü ya da bu şekilde çözümlenebilir..."

"... Bizim doğrudan bir temasımız yok, Sovyetler Birliği olarak Kürt halkına moral dayanışma ve destegimizi vermekte ieri gitmiyoruz."

Birand'ın demeçten çıkışlığı yorum ve sonuçları da söyle:

"... Son derece lastikli ve her yönden değerlendirebilecek bir yaklaşım... Ancak bizim edindiğimiz izlenim, Sovyetlerin Kürt sorunu konusunda bir türülü somut ve kesin bir politika oluşturmadığı şeklinde... Ortadoğu'daki kaypakkı Moskova'yı çok rahatsız ediyor ve bu belirsizlik ister istemez Kürt sorununa da yansıyor... BUNDAN dolayı desteklerini sürdürmeye, ancak ne bağımsız bir devlet kurduracak oranda artırma, ne de Kürtleri tamamen bırakma anlamına gelecek bir noktaya gitmemeye düşündürlüyorlar." (Milliyet, 11 Kasım 1987)

Birand'ın çözümlemelerine göre, Iran-Irak savaşçı bölgedeki istikrarsızlığı derinleştiriyor ve en çok Kürt sorununu etkiliyor. Sovyetler Birliği, bölge istikrarsızlığını rahatlıyor. Kürt sorununda politikası net değil. Bu buna Sovyetler, Kürdistan'ın hesabını katmadan Ortadoğu'da sosyalizmin güçlü temsil edilmeyeceğini kavramaktadır diyelim. Birand, burjuvazisine aklı veriyor: 'aman acele edelim, önləm alıbm, aksi durumda Sovyetler Birliği, Kürtleri doğrudan destekleyebilir."

Önlemleri de belli:

Birincisi, TKP'yi yasallaştırmak. 1920'lerdeki gibi TKP'yi Kürdistan'a ve sosyalist ülkelerle karşı Kemalizm (faşizme varmış Kemalizm) bir truva atı olarak kullanmak.

İkincisi, son günlerde daha çok gündemden düşen nükleer füzelerin Türkiye'ye yerleştirilmesini SSSC'ye karşı bir şantaj aracı olarak kullanmak, ama SSSC'yi darıltmayacak kadar.

Büylece TKP'ye yüklenen rol netleşiyor: TKP, TIP ardından kesin olarak TKP, Peşeng vb. Kürt usakları da bu kervana katılacak. Ve tümü Türk egemenlik sistemini yaşatmaya hizmet edecek, hem de 'sosyalizm', 'yurtseverlik' ve 'demokrasi' adına.

Birand'ın da iftar ettigi gibi, gerçek korku Kürdistan'dan kaynaklanıyor. Ortadoğu'nun istikrarsızlığı Kürtlere durumu kötülestirmesine kötülestiriyor. Ancak, istikrarsızlığın objektif ve subjektif çözüm ögesi haline getiriliyor. Buru herkes kabul etmekte. Bölge politikalarını buna göre ayarlamayanlar yanılırlar. Sözkonusu sosyalist ülkeler de olsa gerçek budur.

Birand, ya Sovyetler desteklerse diyor. Ya Sovyetlerin kesin olmayan tutumunu leurhine çevirmemenin önlemlerini arıyor.

Kürt halkı ve öncülerine böyle düşünmüyör. Sovyetler Birliği de olsa sosyalist ülkelerin, Kürt halkın bağımsızlık mücadelesini desteklemeleri zorunludur. Şimdi dek bu adımı atmamaları sosyalizmin manığını terstir ve bölgeli sosyalizm zayıf bir temsiline yol açmıştır.

Kürt halkı, sosyalist ülkeleri doğal mütteliği görür. Desteklerini almayı ilke olarak alır. Ancak, kurtuluş için özgücünü ölçü alır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi örgütsel, silahlı ve politik alanda sağlığı gelişmeleri, sosyalist ülkelerin doğrudan yardımlarını almadan gerçekleşmiştir. Bundan böyle de ayni anlaşıla gelicektir.

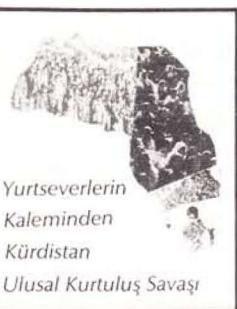
Türk burjuva sömürgeçiliğinin bu usta diplomatik kalemeşöre söyleyeceğimiz birkaç söz var. Kürt halkı, her şeye rağmen mücadeleşini geliştirecektir. TKP ve Kürt usaklarının legalleşme tuzağı bunu hiç önyezermez. Ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi, mutlaka dünya sosyalist ve demokrasi güçleriyle ilişkilerini tamamlayacaktır.

rum dedi, evinin önüne jandarma dikerim dedi. Madem beni koruyacak, niye korucu olmam için para teklif ediyor? Ben ne silah ne de para istiyorum."

Uçarlı köyü İhtiyar Heyeti Üyesi M. Ali Fîlîzcan'ın bu sözlerle eleştirdiği 'zoraki koruculuk' sistemi, Nokta muhabirinin dolaştığı bütün köylerde benzer sözlerle eleştiriiliyor. 'Geçen perşembe günü ge-

yen kimdi?...' (Nokta, 1 Kasım 1987)

Kürdistan'ın her alanındaki durum, aktardığımız bu örnekteki hiç de farklı değil. Geçen ekim ayında Bingöl Valisi, 314 köy muhtarıyla yaptığı toplantıda her köyden 10 kişisinin korucu olmasını istiyordu. Muhtarların kimseının korucu olmak istemediklerinde israr etmesi sonucu, vali toplantıyı terketmek zorunda kalmıştı.

MÜCADELE ADAMI OLMAK GEREKİR

Öyleleri vardır ki, rüzgarın estiği tarafa göre hareket ederler. Dün yozdıklarının bugün cıza üstünü. Her yalan, kandırmacı sahtekarlığına örtbas etmek isterler. Ülkeye adına, halk adına kendi çıkarları doğrultusunda sığırbaşlık ve cambazlığa başvururlar.

Ama öyleleri de vardır ki, bilinci, inancı ve kararlılığı, doğrulukla inandığı yolda yürümeye devam ediyorlar, ederler. Önlere gelen her engeli teper geçerler.

Bilinci, kararlı mücadele insanlarından meydana gelen bir hareketin aşamayacağı güçlükler yoktur. İşte, bugün Kürtistan'da savaşanlardır engelleri tepen, güçlükleri aşan, kanla ve canla... Budur mücadele adamı olmak.

Herbij

Kuzey Avrupa Mektubu

Benim üzerinde duracağım konu, tasfiyeći Kürt solunum en uç noktasına ulaşmayı başarı sağlayan TKSP'dir. Çünkü bu alanlarda ulusal kurtuluş mücadelesinde taraftarlarında yönelik düşmanca saldırılarda köy koruculuğu rolünü oynadı ve oynamaya devam ediyor.

TKSP'li köy korucuları başlıca yaptıkları röportajlarda, mücadelenizi hep karalama çabasındalar. Kürtistan'daki eylemleri gerçekleştirenlere terörist oldukları ve ellerrinde ölüm listeleri ile çatışlıklarını söylüyorlar. Gerekirse bu listeleri basına da vereceklerini açıklıyorlar. İşte utanmazlık örneği budur. Ve buna benzer aslı-astarı olmayan ihbarlar yapıyorlar.

Artık, Kuzey Avrupalı da bunları yutuyor. Kürtistan'ın gerçekliğini gidip yerinde inceleyip gelip yazıyorlar.

Tüm yurtseverler seşleniyorum: Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik bu hainane saldırılardan teşhir olmuştur. Fakat bu, söz konusu saldırılardan ve sahiplerinin bittiği anlamına gelmez. Yeni renklere bürünerek, saldırı sahipleri köy koruculuğunu Avrupa'da yaygınlaştırılmaya çalışacaklar. Onun için elbirliğiyle, bunlara bir yeni ölü doğum daha yaptırtılar. Ve inanıyorum ki bu günler yakındır.

Kuzey Avrupa'dan bir Berxwedan okuyucusu

KÜRDİSTAN'DA SAVAŞ VAR

Kısaça ülke izlenimlerimi Berxwedan aracılığıyla yurtseverlere aktarmak istiyorum.

Sonbaharda Kürtistan'a izne gittim. Türkiye sınırlarında herhangi bir zorlukla karşılaşmadım. Malatya'ya girişten itibaren tek polis arabaları görünmeye başladı. Elazığ'ı geçip Dersim'e doğru girdildiğinde, en başta gözे çarpan karakollardaki işkandırma, duvarlar ve kanallardır. Tüm bunlar ister istemez insanın aklını kurcalır. Zaten ülkeye ilk girişte, hemen anlaşılıyor, burjuva basının mücadelemiz hakkındaki yazdıkların yalan ve çarpıtma oldu.

Dersim'in girişinde panzerler, polis arabaları, özel timler yerleştirilmişti. Ve pulsular kurulmuştu. Akşam şehir merkezine vardığında saat sekizde. Polis arabaları dışında, hiç kimse ortalıkta yoktu. Yine süratli geçen cemseler üzerinde elleri tetkik ettiğinde asker ve çelik yeleklisubaylar manzarası adeta bir savaş gibiydi. Bu barbarların halka nasıl baskısı yaptıklarını gören bir

insan asla tahammül edemez. Gerçekten kendi ülkesinde köle olmak, insanca yaşamamak insana dokumakta.

Bu gördüklerimi, şehirde bazı kişilere sordum. Onlar da, "TC gittikçe azınlık makta. Biz buna yabancı değiliz. Tüm bunlar boy gösterisi. Korkularından şehir dışına çıkmayıyorlar. Kendilerini güçlü göstermeye çalışıyorlar. Gerçek böyle değil ama" dediler. Daha sonra genel mücadeleyi sordum. Kırsal kesimde tamamen PKK'nın hâkim olduğunu ve TC oturisinin artıboki olduğunu söyleydi. Gerçek de böyledir. Halka göre tek kurtarıcı PKK'dır.

Seksen yaşındaki bir ihtiyarla konuştım. Bir keresinde ihtiyarın evi basılmış ve "38'de neredeydin" diye sormuşlar. İhtiyar da, "Ben babalarınıza karşı savaşyordum. İhtiyar olmasam, şimdide savaşdım. Ama bugün savaşanlar var" deyince, TC subayı çığına döner ve ihtiyarla iskence yapar. Ama ihtiyarın zoruna gitmez. İhtiyar, bunun üzerine söyle konuşuyordu:

"Onlar düşman. Zamanında savaştı. Ama biz o dönemde birlük olmadık. Bir aşiret savaşa katılmıştı. Hem biz geriydi... Geçenlerde bir bayanla, bir erkek vuruldu. Doktor muayene ediyor. Bayan bakire olmuş. Gerçekten bunlar peygamber soyundandırlar. Bunlar başarılı. Biz şimdiden gençlerimize gurur duyuyoruz. Ve Kürtistan'ın kurtulacağına inanıyorum. Belki ben ölüüm, siz görürsünüz. Ama gözüm arkada kalmayıacak. Çünkü öcmüz alınmaktadır." Bu ihtiyarın söyledidileri insanı duygulandırıldı. Halkın genel yapısı böyledir.

Artık şehir içinde de faaliyetler başlamış. Buna bir örnek vermek istiyorum. SHP, "terörizme" karşı bir miting düzenlemek istemiş. Arkadaşlar buna müdahale ederek insiyatifini sağlamışlar. Bir bayan arkadaş çıkış konuşma yapmış. Bunu gören polisler çevreyi sarılmışlar. Ama bayan arkadaş kitle içinde kendini kaybettirmiştir. Ve böylece SHP teşhir edilerek, miting ERMK mitingine dönüştürülür.

Ali Sér

Berxwedan'a

Alman devleti, yurtseverleri Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinden uzaklaştırmanın için Türk devletiyle işbirliği yapıyor. Halkımıza kendi yoz kültüründen eritmek için ülkesinden koparmak istiyor.

Kürtistan'da Türk devleti, hain-işbirlikçi aşiret reisleriyle işbirliği yaparak halkımızı birbirine kırdırtıyor. Örneğin, bu konuda en çok mezhep gelişimini geliştirmek istiyor.

Düşman, halkımıza ister süründürsün, ister metropolere göndersin ve ister Avrupa yoz kültüründe sürüklesin, tüm bunları önder güçlerimiz PKK-ERNK-ARGK boşça çıkaracaktır.

Celle'den Beşir

Yurtsever Kürtistanlılar

Biz, Kürt halkı olarak PKK'de yer almaksız, kim alacak? PKK, bizi düşmandan kurtarmasa, kim kurtaracak? PKK'nın binlerce şehidi bizim için değil midir? Bu şehitlerin intikamını kim almalı? Binlerce değerli şehidimiz kani yerdemiksin? Düşmanın baskısı, katliam, işkence, sürgün uygulamaları ve bizi toprağımdan koparıp Avrupa'ya satması cevapsız mı kalsın?

Değerli Kürtistan halkı, veceğinizin cevap elbetteki hayatıdır. Eğer tarihte Türk devleti sönürmüştür, sürgün etmiş ve katletmiştir, bilinmemidir ki, Kürt halkı örgütüsüz ve bilincsiz olduğu için. Ama aramızda hepimiz tarafından iyi biliniyor ki, bugün Kürt halkı örgütü ve bilincidir. Ve PKK gibi bir rehberi, ERNK gibi bir cephesi ve ARGK gibi bir ordusun var. Çok iyi biliniyor ki, Kürt halkı hiçbir zaman böyle bir gücü sahip olamamıştır. Bu gücü silahlar, düşmanı titretmektedir.

Celle'den bir yurtsever

Konya'da Mücadelemize Sempati Gelişiyor

Yıllık iznimi Konya'nın Çihanbeyli ilçesine bağlı köyünde gerçekleştirildi. Köyünde ve diğer çevre köylerde güncel konular, konuşmalar Kürtistan ulusal kurtuluşu üzerindendir.

Bu mektubumda, gerillalar çarpışma yaralarını iyileştirmek için bir erin babasından dinlendirmelerini aktaracağım.

Sırt alanında görev yapan 200 kişilik bir jandarma bölüğüne gece arama görevi veriliyor. Ama cesaret edemez, an-

cak gündüz dağınık bir alanda arama operasyonunu devam ettirir. Fakat arama dağların eteğinde olur. Ne yazık ki askerlerin korktuğu başlarına gelir: Gerillalar, bölüğü görür ve çatışma başlar. Çarpışma sonucu askerlerden 60'ı ölü, 70'i de yaralanır. (Oğlundan olayı duyan baba, oğlunun içerisinde girdiği psikolojik durumu anlatmadan edemedi.) Oğlu, istemeyerek bir gerilla karşı karşıya gelir. Gerilla kendisini bağışlar. Fakat yukarıdan gelen kurşun isabet edince yaralanır. Aynı karkola göre yapan 2 kölyüm daha yaralıdır.

Bu durum, TC'nin hiç de umut ettiği gibi köylülerimi etkilememektedir. Çünkü az da olsa mücadelenin bilincinde ve mücadelenin kendileri için verildiğini çok iyi biliyorlar. Bilmekle kalmıyorlar, gerekeni de yapıyorlar.

I. /8.10.1987

Mücadelemize Sempati Artıyor

Bu sene yıllık iznimi Kürtistan'da geçirdiğim kısa bir süre içinde, orada gördüklerimi ve duyduklarımı sizlere elimden geldiğinde gerçeklerden uzaklaşmadan anlatmaya çalışacağım.

Bulundum yörende yaşayan insanlar, Kürtistan'ın diğer parçalarında da olduğu gibi genellikle yoksul ve köylü insanların arasında olmaktadır.

PKK ve Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine sempati duyan insanların tehditler savruluyor, evleri aranıyor ve sürekli gözetim altında tutuluyorlardı. Karakollarda bulunan asker sayısı, eylemlerini yoğunlaşmasıyla iki-üç katına çıkarıyor, geceleri karakol çevresinde işkandırma yapılıyor ve özel eğitimli köpekler çevreye salınıyorlardı.

Şehre girişi ve çıkışları, asker veya polisler tarafından sürekli kontrol ediliyor, böylelikle hem "eskiya, terörist" avına çoklıyor, hem de özellikle gurbetçi insanların从中 rüşvet toplama fırsatı bulmuş oluyorlardı.

Yapılan eylemlerin artık yalnız gece saatlerinde değil, gündüzleri de gerçekleştirdiği dikkate alınıyor. TC'nin yüksek rütbeli subay ve generaları (MİT de eksik olmasızın) ve devlet adamlarının katıldığı ailelere toplantılar

düzenleniyordu. Bu gibi toplantılarında Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yeni, etkili savaş yöntemleri arayışı içerisine giriliyor ve sonunda çaresizliklerini, yaptıkları açıklamalarda kullandıkları "inşallah bunların hakkından geliriz" söyleyiyle ortaya seriyorlardı.

Görevine atanır atanmaz bir açıklamada bulunan "süber vali" sözlerinde, yore halkıyla işbirliğinin, karşılıklı güvenin önemini savunuyor ve Kürtistanlı yurtseverlere, insanlarımıza dolayılarından bir işbirliği teklif ediyor. Öte yandan köy korucularının maaşları kat kat artırılıyor ve Kürtistan'da gönüllü görev yapımı hazırlıksız yakalanıyor, Türkiye'nin metro kentlerinde çalışan meslektaşlarının kazandığının kat üzerinde olan maaşlar vaad ediliyor.

Buna karşı her demokrat, devrimci ve yurtsever üzerine düşen görev, kadın-erkek de meksizsin ve hiç çekinmeden bir an evvel Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi saflarında yer almak veya en azından partimiz PKK'nın önerdi ettiği bu onurlu ve haklı mücadede ile dayanışma içine girmektedir.

Dostça selamlar
Stuttgart'tan
bir Berxwedan okuyucusu

"Kürdistan Halkı ARGK Partizanlarıyla İçiçedir"

Soru: Bu izninizi nerede geçiriniz? Ne gibi olaylara tanık oldunuz? Bize anlatırımsınız?

Cevap: Bu iznim Mardin'in Gergüş'ünesine bağlı (...) köründe geçirdim. Dışarıdan mücadeleye bakış ayrılmıyor. Ben yurtseverim, ben demokratım, ben Kürdistanlıyım diyen her insanın Kürdistan'a gelip mücadeleyle bizzat kendisinin görmesi gereklidir.

Eskişen, bir partizanın köye gidişi, bir eve gidişi büyük bir olaydı. Bugün ise, Kürdistan halkı ARGK partizanlarıyla içiçedir. Böyle bir olayın, böyle bir boyutu tarihimize ilki kez sahnenemektedir.

Soru: Bize, halk ile devrimciler arasındaki ilişkilerden bahseder misiniz? Hangi boyutlardadır?

Cevap: PKK öyle bir mücadele geliştirmiş ki, bugün halkımızın artı kendi köyünden bir çok insan partizanlara, "Bizi silah altına alın" diyor-

lar. Bir askeri devre, tertip gibi insanların bilinc seviyelerine göre gruplar halinde askere alınmaktadır.

Kendi köyünde partizanları adeta paylaşmamıştır. Yaşlısı, genci, ihtiyarı herkes yardım etmek için yarışmaktadır. Örneğin annem ekmek yaparken her zaman ihtiyacımızdan fazla yapardı. Bir gün sordum, "Anne niye bu kadar fazla ekmek yapıyorsun, kuryuyacak" diye. "Yok oğlum, bakarsın pêşmergeler gelir, her zaman hazırlıklı olalım" dedi.

Yine bizim köyde, her genkiz ve gelin ya bir gün çorap ya da kazak örnektedir. Birisine sorarsan, "Kimin için örtüyorsun" diye, hepsi bir ağızdan, "Ordunuz için örtüyorum. Silah tutmasın bilmiyorsak, bizim de yapacağımız görevler var" derler.

Ben Kürdistan'a gittiğim zaman şaşdım. Kendimi bir Kürdistanlı olarak bu halkın

çok gerisinde gördüm. Ülkeden çıktıığımdan şimdije kadar Kürdistan'da birçok şey değişmiş. Köy korucuları dışında, halkın tümü yurtsever.

Soru: Son dönemlerde, hainleme karşı gelişen eylemlerle halk ne diyor?

Cevap: Bugün nasıl ki Partinin halktan istedikleri varsa, halkın da partisinden, cepheden, ordusundan istedikleri vardır. Nasıl ki, TC köy korucularına silah dağıtıyorsa, yurtsever halk da, bu hainleri cezalandırmak için Partiden silah istiyor. Her hain cezalandırıldığında, o gün köylü için bir bayramdır.

Halk artık korkmuyor. Örneğin, çift süren bir ihtiyara işkence yaptığından sonra karakola götürüp birkaç gün sonra serbest bırakırlar. Bu yaşlı çiftçiye, "Sen de Apocusun" diyorlar. Bu ihtiyar döndükten sonra, sörnürgecilerle alay edip, "Nasıl da benim Apocu-

olduğumu bildiler. Elbette Apocum" diyor. Bu ihtiyarın steak duyguları, biz gençleri utandırdı.

Soru: Yurtseverlere iletmek istedikleriniz var mı?

Cevap: Yurt dışında olduğumuz için, tüm Kürdistanlı yurtseverlere sesleniyorum: Kürdistan, artık günbegün bağımsızlığa ve özgürlüğe yaklaşmaktadır. Her namuslu ve dürüst Kürdistanlı görevlerini yerine getirmelidir. Aksi takdirde halkımıza karşı suçu duruma düşer. Bu kadar kan akmış, akitilmiş, ama başa gitmemiş. Kürdistan'da PKK, ERNK ve ARGK hakimdir.

Halkımız karşı işlenen hiçbir suç cezasız bırakılmamalıdır. Herbirimiz, kendimizi ordu için, ordu saflarında yer almak için hazırlayalım. Benim de istedim, kısa bir süre içinde Kürdistan askeri olmak için savaş cephesine gitmektr.

Ş. G.
Mardin-Gercüs

Son Gelişmeler Üzerine Bir Önsöz

Faşist 12 Eylül rejiminin 7. yılında Türkiye ve Kürdistan'da bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda her gün yeni oluşumlar meydana gelirken, Avrupa'daki emigre (göçmen) Türk ve Kürt solununa "yeni" oluşumlarına tanık olmaktayız. Né var ki, buradaki "yenilik" Türkiye ve Kürdistan iç dinamikindeki gibi olumlu oluşumlara sahip olan bir yenilik değildir. Buradaki "yenilik", Kemalistlerin daima sol kanadı olan bir partinin, TKP'nin yörüngeindeki Sol Birlik'in evrimleşip admının TBKP, yani Türkiye Birleşik Kemalist Partisi olması gibi bir yeniliklertir...

Kürdistan'daki olumlu gelişmeler yanında Türkiye solunun bir bölümünde kırpıdan maların başladığını ve "ilerici-devrimci" çıkışlarının geldiğini de görmekteyiz. Sevindiricidir.

Nitekim, Türkiye solunun "bu bölümü", 7 yıl aradan sonra 1 Mayıs İşçi Bayramını kutlaması: cezaevlerinde yükselen direnişlere destek vermesi ve 6 Eylül sahte referandumda ilişkin olarak almış oldukları tavır da saygıya değer bir tavırdır. Kisaca üzerinde durduğum bu olumlu gelişmelerden sonra, şimdı sıra emigre Türk ve Kürt solunun olumsuz oluşumlarının ne olduğunu geldi.

Büyük bir çoğunluğumuz kabul ettiği bir gerçek de sudur: Olumsuzluklar en yoğun olarak, Sol Birlik içinde kümelenen örgütlerde meydana gelmektedir. Sol Birlik'te (TKP, TİP, TSİP, TKEP, TKSP, Peseng) söz konusu olan artık yalnızca ahlaki değerlerden yoksun olan olumsuzluklar değil, bizzat dünya görüşlerinden kaynaklanan ve onları son derece çirkin du-

raklara kadar götüren olumsuzluktur. Yazıklarımızı soymuşlaştıran örneklerle geçmeden önce, Berxwedan sayı 35'te çıkan bir yazısı tekrar okumak yerinde olur: "Türk kemalistleri varsa, Kurt kemalistleri de olmaz mı?" diye sorulmuş ve yanıt olarak, "Olur, Sol Birlik eşittir Türk ve Kurt kemalistlerin birliğidir" denmiştir. İşte daha önceleri Berxwedanergusinde yazılanlar, şimdilik daha da gerçeklik kazanmış oluyor. Nittekim, 8 Ekim 1987 tarihinde Brüksel'de NATO'cu H. Kutlu TBKP'li olduklarını, Türk ve yabancı basına açıklıyor. TBKP'nin ne olduğunu bu önsözün girişinde yazıldı. Tekrar ediyorum: Türkiye Birleşik Kemalist Partisi.

NATO'cu H. Kutlu, bu "yeni birliğin" programını yine Brüksel'de Türk ve yabancı basına açıkladı...

H. Kutlu, yeni programını açıklamadan önce, eylül

ayında, MİT günümüzdeki Türk basınında ve özellikle Milliyet'te yer alan "Kürt Dosyası" raporu son derece ilginç ve üzerinde önemle durlması gereken bir başka konudur. MİT'in Milliyet'e vermiş olduğu söz konusu rapora göre, Sol Birlik'te yer alan Kurt örgütleri ile I-KDP, Türkiye devletiyle temas halinde oldukları açıklanıyor.

Ve böylece TC, içte ve dışta sağlamış olduğu "kutsal ittifak" gerçekleşmiş bulunuyor. Anlaşılan, TC tarihi güncel görevini eksiksiz yapmak istiyor.

Öyle ya, TC devletini güvence altına almasının ve ömrünü günümüze kadar uzatmasını yolu bu "sihirli" formül değil midir...

Tüm TC tarihi boyunca ayakta kalmasının en temel güvensesi sözde sol olan örgütleri yanına birer koltuk değneği almasından değil midir...

1920 resmi Komünist Partisi, Türkiye içindeki ilericileri hareketi saptırmak ve kontrol altına almak için kurulması mıydı?..

Bu hilkat garibesi TBKP de, PKK ve diğer gerçekçil sosyalistlere karşı oluşturmuş yeri bir kutsal ittifak olmasın. Kimbilir... Bu şimdilik zamana ve tarihe birekalmam. Zira; "tarih bütün bilimlerin anasıdır ve çok aydinlatıcıdır."

F. G.
Danimarka / Ekim '87

Okuyuculara;

Elimize çok sayıda mektup geçmektedir. Mektupların tümünü güncellikleri dikkate alarak yayımlamaktayız. Bu nedenle mektuplarda zorunlu olarak, yerdarlığından dolayı bazı kişisal yapmaktadır. Okuyucularımızdan istedigimiz, bir durumu da dikkate alarak, gazetemize ilettiler. BERXWEDAN

BERXWEDAN'A

Kan dökmektedir halkımızın en değerli ve yüce evlatları. Ve bunun için kendisini Kürt olarak tanımlayan herkes bağımsız ve özgür gelecegi yaratmaya çalışan yüce Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu'nu gücü oranında desteklemeli. Kan ve can verip güçlendirmelidir. Ülkemiz kurtulmadan dünyanın hiçbir ülkesinde ve hiçbir yabancı ulusun içinde bizim için kurtuluş olamaz. Yaşasın PKK, ERNK ve yiğit ARGK birliliğimiz, Kahrolsun her türden teslimiyet ve ihanet. Yaşasın Ulusal Önderimiz APO!

Wesel'den S.T.

KÜRDİSTANLILAR

Kürdistan, bugün bir sıcak savaş alanı ise, Avrupa'daki Kürdistanlılara çok iş düşmektedir. Ve koşullar da vardır. Aydından genelice, esnafunda işçisine, ihtiyarına kadar bugun bizi çok görev bekliyor. Bizi, bu görevleri yerine getirmeliyiz.

Sunu hiç unutmayalım; Avrupa bizim kurtuluşumuz olamaz. Ülkemiz bizzi bekliyor. Her gün analarımız, bacalarımız, sömürgeci Türk devletinin ayağı altında çiğnenmektedirler. Dersim'i, Koçgiri'yı, Zilan'ı, Palu'yu, Genç'i unutmamalı. Burada çok bacalarımız ve kardeşlerimiz katıldındı.

Agit/Belçika

ARGK'YE SELAM

Tüm Kürt halkının en son umudu olan Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu-ARGK'yi bin kere can cigerimle selamlayarak başlıyorum.

Tüm savaşçılarımıza sesleniyorum:

Biz tüm Kürt halkı olarakandan size yalvarmaya, vatanımızı faşist Türk sömürgecilerinin ve onların emperyalist babalarının pis çizmelerinin altından çıkarın. Önümüzde engel olan her şeyi aşmalısınız, ister babamız olsun.

Burada size dili uzatınan dilini cekeriz, el uzatınan elini kırarız. Sizin için her gün ölüme hazırız. PKK kendine hedeflediği noktaya mutlaka ulaşacaktır. Bizi engellemeye çalışan ne varsa yerle bir olaçaktır. Biz de tüm gücümüzle kendimizi yetiştirip ülkemize dönüp ARGK'nın içinde yerimizi alacağız.

Tüm düşmanları vatanımızdan söküp atacağız. Bağımsız ve özgür bir Kürdistan kuracağız. Mazlumların, Agitlerin intikamını alacağız. ARGK'nın içinde yerimizi alacağız.

Hamburg/Vedel'den
ERNK taraftarı İ.Y.

Komela Kurden Avustralya (Avustralya Kürt Derneği)'nın Berxwedan'ın 15 Günlük Olması Dolayısıyla Gönderdiği Mesajı:

Değerli arkadaşlar,

Berxwedan'ın bundan sonra her onbeş günde bir çıkması haberini sizleri olduğu gibi, tüm demokratik çevrelerde de coşku içerisinde biriktir. Bu müjde haberini Berxwedan'ın 38. sayısında okuduğumuz zaman herkes birbirini arayarak bu kararın adeta kutluyordu. İnsanlarımı yanyana geldiğinde konuşukları tek sey günlerce bu konuya. Berxwedan'ın bu karar, halkımızın PKK önderliğinde başlattığı ulusal kurtuluş mücadelemin ne kadar gelişip boyutlandığının bir ifadesiydi.

Berxwedan, PKK önderliğinde halkımızın yarattığı en görkemli değerlerden biri olup, mücadelemin bir yayın organı haline getirilmiştir. Berxwedan, bugen gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında olasılıkları en düzenli ve güven-

— Kahrolsun faşist generaller çetesesi!

— Kahrolsun inkarci-reformist hareket!

— Yaşasın PKK önderliğinde birleşen halkımızın haklı mücadeleesi

KÜRDİSTAN'DA GÖÇLER; NEDEN VE SONUÇLARI - III

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Birer küçük feudal-devlet olan beylikler, Osmanlılar tarafından daha da bölündüler. Beylikler içten de çatışma halindeydi. Osmanlı padışahları gereğiğinde yeni beylikler oluşturularak bu iç gelişmeleri derinleştirtiler.

1639 Kasır-ı Şirin antlaşmasıyla Osmanlı İmparatorluğu doğu sınırlarını güvenceye alıncaya, Kürdistan siyasetini sertleştirir. Diyarbakır'ı Ahmed Paşa'yı vali atar. Bu vali önce Şengal Yezidi Kürtlerini katliamdan geçirir. Ardından Van'a kadar sindirme katliamlarını yaygınlaştırır. Asiretilerin iç göç yorgunlaşır.

Osmanlı vahşeti bazı Kürt beyliklerini yeni arayışlara iter. Birlik yerine dış dayanak bulma eğilimi ağır basar. Bu

"1800'lerin başlarında itibaren Osmanlı İmparatorluğunu hamisi kesime Avrupa'nın büyük kapitalist devletleri, restorasyonu dayattılar.

Devlet kurumlarında düzenlemeye giden

Osmanlı İmparatorluğunun bu politikası en olumsuz yanısını Kürdistan'da buldu. Kürdistan'da tekrar ayaklanmalar ve Osmanlı ordusunun katliamlarıyla göçleri gelişti."

dayanak güçsüz bir gelişmekte olan Iran Şahlığı ve kısmen de gelişme eğilimi içinde olan Rus Çarlığı, Osmanlı İmparatorluğundan hizmetçi hafların hamisi kesilecekti, özellikle de Ermeniler bunu fırsat bilicektir. Batıda egemen olan kapitalizm Fransa ve Ingiltere'yi yayılmaya itecektir. Bu devletler bir yandan Balkan ve Kuzey Afrika halklarının içine sizarken, diğer yandan İmparatorluğun mali ve askeri bağımlılığı düşürme planları geliştirmektedirler. 1808'de amaçlarına ulaştılar. Önce palazlanan feudal yetimme ortak oldular, ardından 1838 Tanzimat Fermanıyla komprador burjuvazı ve kendi lehine bütün ekonomik siyaset hakları aldılar.

İmparatorluğun bütünlüğünü hamisi kesilen bu devletler, restorasyonu dayattılar. Devlet kurumlarında düzenlemeye giden Osmanlı devletinin bu politikası en olumsuz yanısını Kürdistan'da

Düzenleme baskuları artıyor, beylerin otonomilerini sınırlandırıyor, yeni vergiler ve askerlik yasaları getiriliyor. Malatya, Maraş dölaylarındaki Kürtler ayaklandılar. 1809'te Süleymaniye'de

Abdurrahman Paşa ayaklandı. Ayaklanma katliamlı basıldı. İki yıl süren savaş sonunda Abdurrahman Paşa öldürüldü. 1812'de oğlu Ahmet Paşa ayaklandı. 1820'de de Zaza Kürtler ayaklandılar. Ayaklanma tüm Kürdistan'ı kapsıyordu. 1826'da Reşit Muhammed Paşa, geni yetkililerle Diyarbakır'a vali atandı. Bu, ayaklanmanın boyutunu artırdı. Küçük odaklar halindeki savaş Diyarbakır, Botan, Hakkari, Musul'u kapsıyordu. 1840'a kadar devam eden savaş Kürt halkının lehineydi. Ancak Osmanlı İmparatorluğunun bu en güçsüz döneminde oldukça avantajlı durumda olan Kürt beylikleri birkilik kurmadılar.

Bu arada Mısır'da Fransızların desteği ile bağımsızlığını ilan eden Kavalı Mehmet Ali Paşanın oğlu İbrahim Paşa, büyük bir ordu ile Adana ve Konya'ya da alarak İstanbul'u tehdit altına aldı. Osmanlılar İngiliz, Fransız hatta Rusların desteği ile bu defa da kurtulacaklardı.

Osmanlı devleti, Kürt halkını dize getirmek için toplarla donanmış 100.000 kişilik vahşet ordusunu Hafız Paşa komutanlığında Kürdistan'a yolladı. 1830'da başlayan sefer, İbrahim Paşanın savaşı nedeniyle kesintiye uğradıysa da devam etti. Osmanlı ordusunun amacı kuzeyden ve güneyden Botan'ı kuşatmak, batıdan ilerlemek, böylece Kürdistan'ı kalbinden vurmaktı. Osmanlı ordusu geçtiği yerleri yakıp yaktı.

Osmanlı ordusunun askeri danışmanı olan Alman marşalı Moltke, "Türkçe anıları" adlı kitabında, 1836'da Cizre, Silvan, Beşiri vd. alanların harabe haline getirildiğini, köylerin ateşe verildiğini, herkesin sığınanlığından, askerlerin kadınların kollarındaki bilezikleri, almış in hileklerini kestiklerini anlatır.

Kürt halkı kahramanca direniyor. Bu direnişenin en ihllesi, bir avuç insanla Sait Bey'in Karzan'daki bir kalede 1838'de sergilediği direniştir. Osmanlı ordusu söyle ölümlü ve toplarına rağmen kaleyi alamadı. Binlerce de ölü vermiştir. Muzakere ile Sait Bey kaleyi bırakır. Osmanlı ordusunun sözünün anlamla belidir. Bir gün geçmeden Sait Bey öldürülür.

Yine Moltke, Kürtlerin son nefesine kadar direndiklerini, 50 Kürt kadınının Osmanlı ordusunun eline geçmemek için kayafardan sulara kendilerini attıklarını belirtir. Çocuk ve kadınlar da sığnırlar. Moltke bizzat Mısır-Osmanlı savaşında Nizip dolaylarında Kürtlerin Osmanlı ordusundan nasıl yığınlar halinde firar ettiklerini ve savasmak için dağılara çıktıklarını anlatır.

Sira Kürdistan'ın kalbindedir. Kürt beylikleri, Osmanlı ordusunun amacını net kavramıştır. En ciddi birliği Botan miri Bedirhan Bey sağlayacaktır. Bedirhan Bey, Muş, Van, Hakkari, Diyar-

bakır'a kadar olan alanda birlik sağlar. Ancak bu birlik sağlam değildir. Beylerin bir kisim kararlı değildir. Bu arada İngiliz misyonerler de bölgede cirit atmaktadır. Özellikle Ermeni ve Hakkari Nasturilerini kullanmaktadır. Bedirhan Bey, o zamana kadar olan en ciddi birliği sağlar.

Osmanlı ordusu, gaddarlığı ile meşhur Topal Osman yönetiminde 100.000 kişiden oluşuyordu. 1843-46'da olan savaş Kürt halkın yenisiyle sonuçlandı. Yenilginin nedenleri pek çoktur. Osmanlı ordusu hem sayı olarak çok fazla, hem de topları vardır. Kürt aşıretleri bu silahlardan yoksundur. Ama yenilginin asıl nedeni ayaklanmanın iç man-

riliyor. İşin kolayına gidiliyor. Kürdistan halkı yeniden katlediliyor. Hem de her defasında binlerle. Buna Kürt halkın ülke ve özgürlük aşkınu ve direniş gücünü eklerse, kitle sel göçlerin zorluluğu anlaşılır. Yine de Kürt halkın en büyük korunağı dağları olur.

Osmanlı egemenliği, savaşlar, vergiler, katliamlar ve feudal bölünmüşlük halkın iç dinamizmini adeta dondurur. Balkanlardaki halklar gibi emperyalist burjuvazi ile doğrudan ilişki de yoktur. Bu da kapitalist gelişmeye önlər. Sonuçta aşiretçi örgütlenme aşılması gibi iç ayrılıklar da-ha da derinleşir.

Bedirhan Bey ayaklanmasıının ardından binlerce Kürt İran ve Rusya'ya göç

ayındır. Kemalist dönemde, Kürt aydınlarının, mütçeciliği tümüyle göndülü bir kaçınık haline getirdiği görülür. Sonradan bu göç Avrupa'ya kadar uzayacaktır. İleriki bölgelerde buna degegneceğiz.

1853'te Yezdan Şer ayaklanması olduysa da aynı akibe ugradı. Yine de Kürdistan genellinde aşıretler yarı direniş durumunu yaşadılar. Fakat Bedirhan Bey ayaklanması bastırılmış Kürdistan'da olumsuz bir dönüm noktası oldu.

1877'de padişah olan Abdulhamid'le başlayan dönem, Kürdistan için en olumsuz dönemdir. Bu yillarda Osmanlı-Rus savaşları bütün hızıyla devam etmektedir. Yunanistan İmparatorluktan kopmuştur. Bulgaristan, Romanya ve Sırbistan'da ulusal kurtuluş ayaklanmaları birbirini izlemektedir. Bunların yanı sıra Arnavutluk, Lübnan, Yemen, Arabistan ayaklanmaktadır. İmparatorluğa bağlı çoğu ülkeler (Cezayir, Mısır, Irak vd.'leri) Ingiliz ve Fransızların yarı işgal altındadır.

Osmanlılarım imdadına yeri palazlanan Alman emperyalizmi yetişir. İstanbul, Alman sermayesi, askeri uzmanları ile dolar. Askeri demiryolları döşenir. Alman İmparatoru Wilhelm, Alman sermayesinin temsilcisi olarak iki defa İstanbul'a gelir. Pan-Germanizm, Pan-Islamizm doğurur. İslameçlik, örtülü Pan-Türkizm dir.

Bu gelişmelerin Kürdistan'a yansısı çok olumsuz olur. Abdulhamid, Rus Kazak birlüklerinden esinlenerek Kürt beylerinden Hamidiye Alayları örgütler. Bunların sayısı az değildir. İlk elde 16 alaydan 52.000 kişi silah altına alınır. Beylere geniş insiyatif tanır. İnsiyatif, usaklığını bedelidir. Beylerin yönetiminin deki aylalar, gelişirdikleri talaşlarla iç gelişikleri daha da derinleştirirler. Bu aylar Ermene halkına karşıda kullanılır. Beyler, Ermene halkından "kafırlık vergisi" aldıları gibi, onları bedava serfle de koştururlar. Hamidiye Alayları öncü birliklerdir. Savaşlarda önde kırdrırlar. Örneğin 1828-29 Osmanlı-Rus savaşında Kürt beyler takınlıkları savaş dışı kalma tutumlarını terkederler. 1877-78 Osmanlı-Rus savaşına Şeyh Ubeydullah, oğlu Şeyh Abdulkadir ile Şeyh Celalettin komutasındaki 50.000 kişilik Kürt gücü katılır. Yenilirler ve perşen olurlar. Şeyh Celalettin, Van'da zehirletilir. Değişik kaynaklar olayın sorumluluğunu Ermenilere yükletikleri gibi, Ermeni kaynakları da daha çok Osmanlı padişahının yaptırttığı şeklinde dir.

Tekil olay önemli değil. Bu olaydaki gerçekler önemlidir. Hamidiye Alayları, Kürt halkının başına biga gibi saplanmıştır. Kürt feudal beyleri, tarihlerinin en kötü usaklığını sergilerken, pratikte büyük ayaklanmalar olanaksız hale

tığında yatar. Kürt beylerinin birliği zayıftır. Çelişkiler savaş içinde önemli sayımı Osmanlılarla beraber hareket etmeye kadar itecektir. Örneğin daha sonraları ayaklanacak Bedirhan Bey'in yegeni Yezdan Şer, Osmanlı ordusuna yardım edecektir. Demek ki siyasi düzey ve feodal parçalanmışlık ile bundan kaynaklanan hanetler, ayaklanmaların yenilgisinin en temel nedenini oluşturacaktır. Emperyalistlerin Kürdistan sırısında Türk egemenine verdiği destek de hesaba katılmak gerekdir. Balkan halklarının tersine, emperyalist devletler baştan beri Kürdistan sorununda Osmanlı devletinin yanında olacaklardır.

"1877'de padişah olan Abdulhamit'le başlayan dönemin Kürdistan için en olumsuz dönemlerden biridir. Osmanlıların imdadına yeni palazlanan Alman emperyalizmi yetişir. İstanbul, Alman sermayesi ve askeri uzmanlarıyla dolar... Bu gelişmelerin Kürdistan'a yansısı çok olumsuz olur. Abdulhamid, Rus-Kazak birlüklerinden esinlenerek Kürt beylerinden Hamidiye Alayları örgütler. Bunların sayısı az değildir; ilk elde 16 alaydan oluşmak üzere 52.000 kişi silah altına alınır."

Sömürgeci derinleşme politikası ayaklanmaları doğurur. Ayaklanmaların ardından katliamlar Neden, kitle sel güllerin gerçekleşmediği dönemin ve sistemin mantığında yatar. Osmanlı Türk egemeninin ekonomik, siyasal varlığı kılıç ve topla yoğunlaşmıştır. Halk yeniden göç etti-

mini değerlendirdirken bu konuya açmak gerekecektir.

Böylece Kürdistan'dan bir nevi "günlüğü" göç de doğdu. Politik dilde buna mültecilik denir. Dikkat edilirse mütçeciliği başlatıp politik sanat haline getirenler Kürt halkı değil, Kürt feudal egemenleri ve onlardan türemeye aristokrat

gelecektir.

Olumsuzluk bu kadarla sınırlı değil. Abdulhamid, milis beylerin çocukların Bağdat ve İstanbul'da Zedegan okullarına bular. Bunları ulusal muhafizleri gibi yetiştirmir. Böylece ilk Kürt aydınları yetişti. Bunlar Osmanlı devletinde ya sabay ya da bürokrat olurlar. Meslekleri de ışıklık olur. Bu oluşum önemlidir. Çünkü Kürt Taali Cemiyeti'ne önemli oranda bu işbirliği zihniyet kaynaklık edecek, ayaklanan beylerin Osmanlı terbiyesinden geçen bir kısım coekuları Osmanlı devletinin güçlü savunucuları haline gelecektir. Bunalardan bir örneği 1850'te Süleymanıye'de ayaklanan Baban aşireti reisi Abdurrahman Paşa'nın ardılıdır.

1880'de Şeyh Ubeydullah isyanı hariç tutulursa bu dönemde büyük ayaklanma gelişmeyecektir. Şeyh Ubeydullah'ın 50.000 kişi ile başlattığı ayaklanma, Şemdinli'den başlayarak Doğu Kürdistan'a yayılır. Tebriz'i tehdit eder. İran, ayaklanması Osmanlılar ve emperyalistler vasıtasiyla bastırır. Ayaklanmanın potansiyeli boğmada daha büyük hesaplar içinde olan büyük devletlerin tümü hemfikirdir. Mekke'ye oğlu Şeyh Abdulkadir'le beraber sürülen Şeyh Ubeydullah, 1883'te ölü. İttihat-ı Terakki, oandan yararlanır. Onu ayant meclisi üyesi yaptı. Gerçekte Şeyh Abdulkadir, Osmanlılara düşman olduğu gibi hep hizmet etti, Kürt Taali Cemiyeti'nde Osmanlı birlliğinin en hararetli savunucusu olur. Bu hizmetlerinin karşılığını, 1925'te Diyarbakır'da asıllarak ödedi.

İttihat-ı Terakki Dönemi ve Kürdistan'da Göçler

İttihat-ı Terakki'de örgütlenen komisyone kompradolar Türk pasaları, 1908'de iktidar oldular. 1908 dönemi Kürt halkı üzerindeki baskılardan sistemli bir hale geldiği söylenebilir. 1908 bir burjuva devriminden ziade bir darbedir. Alman emperyalizminin desteği önemli rol oynadı. 1908 burjuva hareketi, demokratik muhalefesi olmayan bir hareket oldu. İmparatorluğun parçalanmasına tepki hareketiydi.

İmparatorluğun artıkhalkları ayrılmaması önleyecektir. Gücü yoktur. 1912'de Balkan halklarının tümü ayrılmıştır. Arap halkları da hizlabilir ayrılmama sürecini yaşıyorlar.

İttihat-ı Terakki, Türk sovenimini doğra çıkarıp rejimin ideolojisi olarak ortaya koymayı, Osmanlık ve Pan-Islamist akımların yanında asıl one çakan Pan Türkizm oldu. İttihat-ı Terakki, okullarda Türkiye'yi mecburi kılıyor, ancak bu terbiyeden geçenleri devlet işlerine alıyor, yapısına Türkülü onlardan iyi savunan ıskaklar dışında kimseyi alımıyor, açıkça imparatorluk bünyesindeki bütün halkları Türklestirmeyi önlüne plan olarak koyuyordu. Planın pratik anlamı da açıktı. Hristiyan halklar ayrılmıyor, elde Kürt halkı ve Araplar kah-

**"1916'larda
Diyarbakır, Muş, Bitlis
ağrlıkta olmak üzere
Kurdistan'ın merkezi
alanlarından 700.000
Kürt Türkiye'ye
mecburi göçe tabi
tutuldu. Bunlar yapılan
plana göre Türkiye
şehirlerine %5-10
oranında
dağıtılacaktı.
Gerçekçe ise göç maske
idi. Bu büyük kütlenin
yariya yakını Tosroları
aşamadı. Çok azı Konya
ve Ankara'ya varabildi.
Gerişi ya hastalık ve
açlıktan ya da Türk
askerlerinin çete
saldirılarıyla
oldürüldü."**

yordu. Bu durumda iki yolda: Bitirebildiği halkları bitirecek, Kürt halkını da katlam ve asimilasyonla eritecek.

Fakat İttihat-ı Terakki'nin planı yürütmeyecek. Osmanlı İmparatorluğu Alman emperyalizmi ile aynı blokta diğer emperyalist devletlerle girdiği paylaşım savaşını kaybederek dağılacaktır.

İttihat-ı Terakki, Kürdistan'da göç ve mecburi ıskanları sistemleştirecek, aslında sistemleşen kemalist politikanın öğeleri bu dönemde olacak, Kemalizm bunları gelecekteyecektir.

Önce Kürdistan'ın durumundan bahsedelim. 1908'le doğan biçimsel hürriyet ortamında Kürt Taali Cemiyeti kurulur. Bu siyasal, kültürel bir oluşumdur. Nitelik ve pratiğinden çıkarılacak sonuçlar oldukça öğreticidir. Dergin'in kuruluşları önceden söz ettiğimiz Abdülhamid politikasına uygun İstanbul'a alınan ve Osmanlı terbiyessinden geçen mebus, subay ve bürokrat Kürt aristokrat aydınları. İmparatorluğun bünyesindeki bütün halkların öncülerini ulusal bağımsızlık temelinde örgütlenip savaşırken, bunlar İstanbul'a yığılırlar. Bu ilk hakim sınıfta türemeye küçükburjuva aydınları, hep Kürdistan'dan uzak kalma eğilimini başıltılar. Budan da ötesi var: Ulusal bağımsızlık gibi yüce bir amaç yerine kültürde özerlik için mücadele öyle alıtlar. Bunun belgesi vardır. Bunların tutumunu 1880'e kadar Kürdistan'da olan ayaklanmaların niteliği ile alakası yoktu. Açıkça birlikteki dönenin niteliği Kürt halkı ve Araplar, Türk-Osmanlı burjuvaları, Türk-Osmanlı burjuvalarına umut bağladılar ve bu geleneği başıltılar. Aralarında pişmanlık gösterip direnenler, Kürdistan'a dönme çığlığı yapanlar oldu. Ancak bu, hareketin dönenindeki siyasal niteliği Kürt halka gerçekleşecek yaradı.

Diger yandan Hamidiye Asayişleri bir ulusal direnişi o denli güçlendirmiştir ki, Osmanlı politikasının 1850'lerle uyguladığı Kürtlerle Ermeniler arasında çelişki yaratma

planı da ürün vermiştir.

Osmanlı İmparatorluğu 1914-18 savaşını Rum, Ermeni ve Kürt halkın soykırımı uğratma savaş olarak değerlendirir. Geçen bölümde devid. 1890'daki katliamlara ek olarak 1915 Nisan'ında Ermeni katliamı yapıldı. Bir milyon Ermeni katledilirken, bir o kadar göç ettirildi ya da yollarda öldürüldü. Kürt halkı Dersim vd. pek çok alanda Ermeniler korur ve yardım ederken, diğer yerlerde Hamidiye Alayları'nın komutanları katliamlarda ciddi rol oynarlar. Tabii Ermeniler de Ağrı, Van taraflarında Kürtlere yönelik benzer katliamları yaparlar.

Hamidiye Alayları'nın akibeti de öğreticidir. Osmanlı-Rus savaşlarında öncü birlikler olarak savaşlardır. Zınar Silopi, aynı birliklerde subaydır. Anılarında, Pontus katliamlarında kulanıldıklarını, kendilerine güvenilmediğini, kapılardan nobet tutulduğunu belirtir. Sayıları 150.000 civarında olan ve tamamen Kürt köylülerinden oluşan bu bir-

Türk egemenlerinin politikası şudur: "Zo (Ermeniler) gitti, Lo (Kürtler) kaldı." 1914-18 Kürt halkın soykırımı uğradığı yıllar olur. Kürtleri toplu imha edenler sadece Türk ordusu değil. 1916'da Van, Urmiye'ye kadar yayılan Rus ordusuna bağlı Ermeni çeteleri de vardır. Bunlar 1915'in yanlış intikam hesabı peşindedirler. Rus-Osmanlı savaşına sahne olan Ağrı, Van, Urmiye alanları harap olur. Dr. Kemal Mazhar Ahmed, "Birinci Dünya Savaşı Yıllarında Kürdistan ve Ermeni Soykırımı" kitabında Urmiye civarında Türk ordusunun yüzlerce köy ateşe vererek bölgeyi harap ettiğini yazar.

Dr. Kemal Mazhar'dan ayrı Gara Sasuni, M. Emin Zeki, Dr. Lazarev vd. pek çok tarihçi ve yazar bu dönemde Kürt halkın başına getirilenleri belgelerler. Kürt halkı bu yabancıca savaşa kurulmamak için direnir. Dersim büyük ölçüde savaş dışı kaldığı gibi, Ermeni halkını da korur. 1914'te Siirt-Besiri, Kurtalan bölgelerde bahaşla beraber Xarzan aş-

Kürdistan'ında 12.000 nüfuslu 20 köyün 6-7 ayda hastalıktan 800 kişiyi yitirdiğini, Süleymaniye'nin nüfusunun 1/3'e indiğini, Hanekin'in hastalık ve katliamlardan boşaltıldığını, Güney Kürdistan'ın tarım arazisinin %50'sinin ekilemediğini, 20-30 kişilik ailelerin sayısının 3-4'e düşüğünü yazar. Kuzey Kürdistan'ın hayvan deposu Hakkari, ölü hayvan lesleri ile doludur. Yaşayan nesil baba ve dedelerinden bu dönemde fazlaıyla dinlemiştir. Deyimin kısa söyleyiyle "Kürt halkın başına tufan çökmüştür." Bunu eken de Türk burjuvazisidir. Arada Ermeni, Süryani halklarının katliamına ölçü biçmemek gerekir. Sadece Abdülhamid döneminde katledilen 350.000 Ermeni karşılık bu sayının İttihat-ı Terakki döneminde 1.500.000'na çıktığını belirtelim.

İttihat-ı Terakki burjuvazisi, daha da ileri gider. Kürdistan'ı boşaltmaya çalışır. Ermeni jenosidinden sonra, Kürdistan tarihinin en büyük göçünü Kürt halkına datusatır. Dağlar Kürt asker kaçaklarıyla doludur. Osmanlı kaynakları bu sayıyı 300.000 gösterir. Gerçekte ise daha çoktu. Osmanlı ordusundan kaçan Kürt asker grupları direnme halindeki aşiretlerle birleşiyordu.

Osmanlılar, jenosid bakanlığı görevini gören ve göçleri organize eden "aşiret reislikleri ve göçmenler umumi müdürü" kürmuşlardır. Başkanı Şükrü Kaya idi. Bu sahib M. Kemal hükümetinde de bakan olacak ve 1930'larda Kürt halkın göçünü planlayanların başında gelecektir.

1916'larda Diyarbakır, Muş, Bitlis, ağrlıkta olmak üzere Kürdistan'ın merkezi alanlarından 700.000 Kürt Türkiye'ye mecburi göçe tabi tutuldu. Bunlar yapılan plana göre Türkiye şehirlerine %5-10 oranında dağıtılacaktı. Gerçekçe ise göç maske idi. Bu büyük kütlenin yarıya yakını Tosroları aşamadı. Çok azı Konya ve Ankara'ya varabildi. Gerisi ya hastalık ve açlıktan ya da Türk askerlerinin çete saldırıyla öldürüldü. Sadece Türkiye'ye göç ettirilenler degil, bir o kadar da göçmek için günde Musul'a, Halep'e götür. Onları da benzer akitere uğradı.

Osmanlı Türk egemenliği altında Kürt halkın uğradığı soykırımı ve göçler, Ortadoğu'nun bu büyük halkını yüzünlere tarla tarih düşi bırakır. Çok açık olarak şu belirleme yapılabilir. Tarih böyle vahşet görmeden. Vahşî bir hayvan ile karın tokluğu kadar avın parçalar. Ama Türk hakim sınıfları inşanlığa kastetti. Kürt halkını bir denli katliamlara uğratmasının başka izahı olamaz.

Fakat Osmanlı Türk hakim sınıflarının Kürt halkına uyguladıkları jenosid ve göç etirme politikası da birinci perdedir. Kalman yerden kemalist devlet devam edecek, asıl soykırımcılığı ve göç politikası çok yönlü geliştirecektir. DEVAM EDECEK

likler tümden imha olurlar. Bunların çoğu da Sarıkamış'ta kirdirilir.

Sarıkamış'ta yüzbinlerce askerlik ordusu daha Rus ordularıyla karşılaşmadan telef eden Enver Paşa, kaçar şekilde İstanbul'a döner ve Osmanlı ordusunun telefine neden olan Sarıkamış savaşının sonu hakkında şunları söyler:

"Sarıkamış çarşışmasında dışardan bakarsak yenildik sayıları, fakat gerçeken şuna zafir. Çünkü Sarıkamış ormanlarından Erzurum'a kadar uzanan yollar üzerinde onbinlerce Kürt gençlerinin cesetlerini bıraktık." (Gora Sasuni, Kürt Ulusal hareketleri ve Ermeni-Kürt ilişkileri s. 155)

Türk şovenizmi bu kadar de-

ğildir. Alıntı aldığımız kitabın yazısı bir Ermeni papazdan şunu aktarır:

"Bir Ermeni sığınakta kafesi perşen bir halde Adana'ya varır. İstanbul'dan Kürt bölgelerine nakledilmeleri istenir. Ermenilerin tifol olduğunu tespit edilir. Kaynakamnak nakil işlememini doğru olmayaçağım söyley. Merkez hükümetin cevabı şu olur: Zarar görecek onlar neticede kiti düşman unsur olacaktır."

retleri açıklanır. Ayaklanma katliamı bastırılır. Ayaklanmanın olduğu alan hemen boşaltılır, aşıretlerden kıymadan kurtulanlar da sürgün edilir. Süleymanıye'de Şeyh Mahmud ayaklanması durumundadır. Mardin ve Diyarbakır'da aşıret ayaklanmaları çıkmaktadır. 1917'de Bitlis aşıretleri ayaklanır. Silahlı güçleri 30.000'e yaklaşı. Ayaklanmalar yerel ve birbirinden kopuktur. Devreye Ingiliz ve Fransız orduları da girmiştir. Kürt halkı her taraftan vurulmaktadır.

Kürt Taali Cemiyeti'nin aşırtuları ellerinde harita elçilik kapılarında dolanır. Bu çabanın Kürt halkına bir şey getirmeyecegi aşikardır.

Osmanlı Pan Türkizm, Kürt halkını askere almak için dağıların enginlerine kadar ızır. Koğukları bile arar. Her taraf cesetle doludur. Öyle ki bazı alanlarda üretimi yapacak insan gücü ve yetişkin insan kalmamıştır. Kitil varır. Türk ordusu savaş ihtiyacını diye hayvanlara el koymakta, tâhi gaspetmektedir. Asker sığnuslu, butaşıcı hastalık ve kırılıklı birleşir.

Dr. Kemal Mazhar, yukarıda adı geçen kitabında, Iran

ULUSAL KONGREYE
DOĞRU...

TOPLUM TARİHİ BOYUNCA KADIN SORUNU

İnsan soyunun varlığı ve toplumsal üretim için temel ve zorluluğu yapı olan aile, hem kadın tanımlayan, hem de kadının egemenlik altına alındığı, köleleştirildiği, kadın sorununu yaratın temel bir alan olmaktadır.

İnsanların ilk toplumsal örgütlenmesi olan ailenin biçimlenmesi, insanların üretim faaliyetine bağlı olarak büyük değişiklikler geçirmiştir. Toplum tarihinde aktif bir öge olan aile; kanda aile, ortaklaşa aile, iki başlı aile vb. türden evrim geçirmiştir. İnsanlığın barbar döneminin klan örgütlenmesi ve ailede; üretim faaliyetinde etken ve egemen olan kadın belirleyicidir. Hayvanların evcilleştirilmesi, toprakın tarıma açılmasıyla birlikte bir sürü sevetin ortaya çıkması, bu servetler üzerinde erkeğin uzmanlık ve özel mülkiyetinin gelişmesi; erkeğin toplumsal üretimde birinci öge durumuna getirir. Ailede, ataerkil aileye geçilerek erkek egemenliğinin doğmasına yol açır. Aile içinde kadın aleyhine gelişen bu durum, kadının köleliğine ilk adımdır. Bu eşitsizlik toplumsal eşitsizlikle bütünlük, her sınıfı topluma katlı bir şekilde artacak, kadın düşüncesine, sosyal yaşamına yansıyacaktır. Kadın aleyhine olan bu durum egemen ideooloji ve dinler tarafından kutsanacak, kadın ailede köleliği kadın ve topluma benimsitilen ve gelenekselleşen bir stützü dumuna getirecektir.

Erkekle kadın arasındaki eşitsizlik indirgenebilen, bu celişki, tek başına tümüyle kadın sorununu yansıtmamaktadır. Kadının asıl sorunu onun toplumsal bir varlık, üretici güç olmasından kaynaklanan toplumsal, ulusal eşitsizlik ve sınıfı ile edindiği sorunlardır. Toplumda bütün eşitsizlikler ve celişkiler gibi, kadın sorununu kaynaklı eden nedenler toplumsaldır. Kadının aile içinde köleleştirilmesi ile toplumsal olarak köleleştirilmesi, düşünülebilmesi içe gelmiştir.

Üretici insanlık üzerinde sınıfının gelişmesi ve sınıf egemenliğinin kurulmasıyla, kadının köleliğine de adım atılır. Daha klan toplumunda egemenlik altına alınan kadın sınırlıdır. Köleci düzen, üretici güç olarak kadın köleleştirilirken, aile

YEKİTİYA JİNÊN WELATPARÊZÊN KURDISTAN (YJWK)

ince de tam düşkünlüğündür.

Köleci dinler, genel olarak toplumun köleliğini ve köle sahibine itaatini kutsarken, kadınları her haktan yoksun varlık olarak köleliklerini erkekler lehine şiddetle kutsar. Sınıflı toplum kadınlara arasında da sınıflaşma yaşanır. Fakat sınıf statüsüne olursa olsun, toplumsal konumu ile belli kesimleri egemen sınıfı dahil olasalar bile, kadın sürekli düşkünlüğinden cins olur. Bu durum kadın sorununu karmaşıklığa getirir.

Kölelik, kadının aile ve toplumsal statüsünde büyük değişiklikler meydana getirir. Yüceltilen erkek ve egemen sınıfı; siyasal ve entellektüel yaşama damgasını vurur. Doğa dinleri kadını tanrısalatırır, kölelik artık erkekleri tanrılatırmaktadır.

Feodalizm, köleliğin yerine toprak serflığını geçirir. Tanrı kralının yerine, evrenselleştirilen tek tanrıları diller geçer. Tanrı yeryüzünden göklere çıkarılır. Peygamberler tanrıları kutsadı yeryüzündeki temsilcileri olurlar. Büyük ordularla yükselen feodal egemenlik çok sayıda halkı boyunduruk altına alan geniş

olan kadın, idealizmin, mezhepciliğin, toplumsal parçalanmışlığın, çekişmelerin, dedikodunun, kan davalarının yatağı haline getirilir.

Feodalizm'in bağında yeni bir sınıf olarak gelişen burjuvazi, feodal düzene altüst eder. Feodalçılar, aşiretSEL bölünme aşılar daha ileri bir toplumsal örgütlenme olan burjuva toplum kurulur. Ulusal bağırları, ulusal devletler kurulur. "Hürriyet, eşitlik, kardeşlik" sloganlarıyla iktidar olan burjuvazi, sınıf egemenliğini, siyasal, kültürel, ahlak anlayışını evrensel ilan eder. Burjuvazı, her şeyi meta ve alım-satım konusu haline getirerek, sınıfı sömürüsünü doğuruna ulaşır.

Burjuva düzen kadın ve ailenin durumunda köklü değişiklikler getirir. Burjuva aile, feodal aileyeye göre bir ilerlemeyi ifade eder. Kadın, burjuva devrimlerinde işlenen ana temalarlardan biri olur. Burjuvazı, düzenine has bir kadın ve aile tipi yaratır. Sanat-tan, resime, heykele, bilime kadar konu yapar. Burjuvazı, kadın hukuki eşitlik getirir. Fakat bu eşitlik biçimde olur. Sanat, bilim, siyasete damgasını vuran erkek olur. Top-

ula düzende kadın —ucuz emek gücü olmanın ötesinde büyük bir kár sektörü, siyaset ve toplumu şartlandırma — yolaştırmaya aracıdır. Reklam, seks, moda vb. egemen sınıfının elinde toplumu yozlaştırma ve sömürü alanlarının temel malzemesi kadıdır. Kadının düşünülebilmesi, aile ve toplumu da etkileyerek güçlendirir. Böylece burjuvazi, yarattığı kadın tipini topluma karıştırıp bir silah olarak kullanıldı.

Emperyalizm; bütün üretim araçları ve insanı değerler üzerinde sömürü ve tahakküm teklibidir. Böylece emperyalizmde baskı, sömürü, sömürgeçilik ve bu amaçla yüküm savasları doğuya ulaştırılır. Kadın, emperyalist politikanın baş araçlarından biridir. Emperyalizme varmış kapitalizm; burjuva düzenin yozlaşmasının, bunalımın ve ahlaksal çürümeyin zirvesidir. Bu bunalım ve yozlaşmanın simgesi aile ve kadın olmaktadır. Kadın sektörü, bütün emperyalist-kapitalist ülkelerde temel bir teknik sektör durumundadır. Ailedeki, kadındaki, sokaktaki düşkünlüğe binbir renge boyanarak reklamlar vb. yollarla resmi politika olarak topluma sunul-

Kurdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temel örgütlerinden olan "Yekîtiya Jînê Welatparêzên Kurdistan - YJWK"nin program taslağından bölümalar yayınlıyor.

Sınıflı toplum tarihi, kadının kölelik tarihidir. İlerleye doğru olan her sınıfın ağılmış; kadın ve ailenin durumunda bir ağılmış yapmışsa da, kadın üzerindeki ulusal, sınıfı ve erkeğin egemenliğini azaltmamış, katlı bir şekilde arttırmıştır. Ulusal, toplumsal eşitsizlik arttıkça kadının toplumsal, ailesel konumu kötüleşmekte; kadın ve ailedeki yozlaşma ve ezilme toplumun eğitimiyle ve bunalmını artırmaktadır.

KADININ KURTULUS SORUNU

Kadının kurtuluşu; ulusal sınıfı baskı ve sömürüden kurtulması; emek gücü ve zihni yeteneklerini toplumun yararına, özgürce, demokratik ve insiyatifli bir tarzda kullanmasıyla sağlanır.

Kadının, ezen sınıf içinde yer alan kesimi arasındakiogeneityünün sorunları olan ekonomik, sosyal, kültürel, eğitim, sağlık sorunları, diğer ezen sınıf ve tabakaların sorunları ile bütünlük oluşturur. Kadın, her seyden önce sınıf ve ulus çatıları elinden alınan emekcidir. Bu sadece onun sorunu değil, toplumun bütün ezen kesimlerinin sorunudur. Kadın sorununun çözümü özünde sınıfı ve ulusal devrim sorunu da olsa, tümüyle buna indirgenemez.

Aile içinde cins olarak kadın üzerindeki baskı ve sınıfının kaldırılması, kadın kurtuluşunun ikinci yönünü oluşturur. Kadının cins olarak yitirilişi ve emekçi sınıflar üzerinde sınıf egemenliğinin kurulması içiçelik ve bütünlük oluşturduğuna göre, kadın kurtuluşu toplumun kurtuluş soronudur. Toplumda özgürlük düzeyi kadına tanınan özgürlük düzeyi ile ölçülür.

Kadının erkek egemenliğine karşı mücadele, aile ve toplumda eşit insiyatiif kazanması, kadın ordusunun, erkek ordusuna karşı savaşının devrim. Toplumsal devrim kadar kadın-erkek ilişkilerinde de devrim zorludur. Bu devrim, egemen sınıfı karşı gelişen devrimle bütünlük oluşturur, fakat ondan apayıri özel ilişkileri de olan bir mücadele ve örgütlenme soronudur.

Kadın üzerindeki erkek egemenliği doğuştan edinilmemiştir. Bu, toplumun üretim silrecinin ürünüdür. Kadın da, erkek de bu eşitsizliği, devralmalarıdır. Kadının düşürülmesi, bunalım yuvası haline getirilmesi erkeğe de düşürmüştür, sorunlarını artırmıştır. Sorun kollektiftir. Geleceğin özgürlük ve dengeli ilişkileri devrimci mücadele içinde yaratılır. Kadını kölelige mahkum eden nedenlerin ulusal-toplumsal kaynaklarına

Faşist Türk sömürgeçiliğinin Kurdistan'daki katliamlarını ve Alman devletinin TC'ye artan desteğini protesto etmek amacıyla Mart 1987'de Bonn'da yapılan Kürtlerin kadınlar yürüyüşü

imparatorluklar oluşturur. İnsanlık biraz daha ilerlemiştir. Fakat kadının yerinde fazla bir değişiklik yoktur. Ortacığın bütün dinleri; Hıristiyanlık, Müslümanlık, Budizm vd.'leri kadın üzerinde erkeğin egemenliğini kutsarlar. Kadın siyasal, sanatsal, askeri yaşamdan tamamen soyutlanır. Kadın ancak feudal egemenliğe olağanüstü hizmetler yapabildiği oranında kıymet görür. Kadın; feudal yapılmayanın aracıdır. Taht kavşalarında, saray entrikalarda, feudal yayılmadan aracılık hanedan evliliklerinde en büyük araçtır. Egemen sınıfa mensup olan kadın kesiminin bu elit yaşamı, ortaçağda kadının eziyatlı olçülerini yansıtmez.

Feodalizmde kadının düşünsesi, yaşam ve geleneklerini aşiret, kabile, aile ve tarla sınırları içine hapsedilir. Her seyden distalanan, yaşam hakkı dahil, her şeyi erkek ve aşiret geleneklerinin elinde

lumda hukuki eşitlik, üretim araçları üzerinde eşitlik varsa anlam kazanır. Kadının toplumsal yaşama katılışı sınırlı ve çarpıcı olur.

Burjuvazi sınıfı sömürüsüne ve sınıf çelişkilerini doruğa ulaştırır. Kitlesel yoksullaşma ve proletersleşme burjuva düzenin zorlulu bileşenleri olur. Burjuva düzende her şey gibi kadın da bir meta işlevi görür. Burjuva düzende kár uğrunda en ahlaki değerler ayaklar altına alır. Feodal bağlardan kurtulan kadın özgürlük emeği haline getirilecek, daha çok sömürülür. Kadınlar arasında mülkiyet ilişkilerine bağlı net bir sınıflaşma yaşamasına rağmen, kadın olarak eziyisizlikten ve meta olmaktan kurtulamaz.

Burjuvazının mülkiyet ilişkileri ve bundan kaynaklanan sosyal politikalar aile üzerinde büyük bir tehlike oluşturur. Öyle ki aile yozlaşmayı, kapitalist düzen içinde bunalım yuvası olmaya başlar. Burju-

maktadır. Kadının toplumsal yaşama öz olmayan katılımı ve durumundaki çekmaz; toplumsal bunalımların belirgin öğelerinden olmaktadır. Öyle ki burjuvazi kadını sadece topluma karşı değil, sömürgeci savaşlar ve sosyalizmi yozlaşmanın güçlü bir aracı olarak kullanabilemektedir.

Sömürge ülke kadınının durumu tanımlanamayacak kadar olumsuzdur. Sömürge ülkelerde, kapitalizm, yabançdır, ve ulusal imhaçıdır. Kadın; burjuva yozluğunun, feudal ilişkileri ve baskıyı bir den yaşı. Kitlesel olarak geleneksel yaşamından koparılara sömürgeci burjuva ortama yaşamamasına rağmen, kadın olarak eziyisizlikten ve meta olmaktan kurtulamaz. Kadının her türlü haktan yoksun olalar. Emperyalist sömürgeçiliğin, sömürgeçere aktardığı en temel sektörlerden biri de, sosyal-kültürel yozlaşma sektörüdür. Her sınıfın ülkede kadın alımı, alım-satım sektörü, toplumsal yozlaşmanın temel nedenlerinden birini oluşturur.

imededen, bunlara karşı her alanda mücadele yükselttiler meden kadın kurtulamaz.

Kadın kendini kölelige mahkum eden sömürü sistemi ve gerici aile ilişkilerini aşmadan, bunun mücadelesi içinde olmadan; bunu güncel ilişkiler uğrına savaşından, günlük pratik akımlarla yürütülen mücadeleden, iktidarın mücadeledeye kadar yansıtmadan kurtulamaz.

Kadın sorununun çözümünde sosyalist ideoloji ve toplumsal devrim dışındaki çözümler yetersiz ve gerici çözümlerdir. Kadının en fazla düşürdüğü burjuva toplumlarda; kadının düşükleşmesine tepki olarak gelişen feminizm, sorunu sınıfız özü ve bu uğurda mücadelede koparır.

Feminizm, kadın sorununu gündemleştirmeye gibi bir yön bulmasına rağmen, soruna yüzeyel ve burjuva düzenden sınırları içinde bakar. Feminizm, kadın sorununun devrimci çözümüne varamayan ve soruna lüks olarak bakan bir burjuva kadın kentinin hareketi olmayı aşamaz.

Kadın sorununu burjuva düzenden sınırları içinde güncel talepler uğrına mücadele ile sınırlama, soruna yapay yollarla kerte kerte yaklaşma, reformcu yoldur.

Burjuvazi; bir ev, bir eş, biraz eşyayı kadın en yüce eredi olarak önüne koyar. Aileyi "yükseksiklerini" üzerinden kurulan bir kurum olarak sunar. Burjuvazinin bu toplumsal koşullandırması ile

yaratılan bu küçük-burjuva aile iki cins açısından çokluğun ve toplumsal bunalımın yatağı olur. Aileyi koşullandıran toplumda mülkiyet ilişkileri, egemen siyasal, kültürel, sosyal yasalarlardır. Bunlara burjuvazi damgasını vurur. Reformculuk, kadın sorununu beraberlik ile ele almaz; yüzeysel, mekanik ve gelenekçi çözüm içinde olur. Reformizm, burjuvazının yaratığı kadın tebasına ve koşullandırdığı aile kurumuna dayanarak, burjuva eşitlik gösterileriley, burjuva düzen içinde düzelmelerle yaklaşır. Toplumsal dönüşümü hedeflemeyen reformculuk, sorunu daha da ağırlaştırır.

Kadının kurtuluş sorunu, devrim sorundur. Geleneklerin etkisiyle devrimci mücadelede kadınların rolünü küçümseme, katılımlarını bıçmışım alma, aile tutuculuğunu terk etmem; sosyal örgütlenme ve politikaları erkeğin tekeline görme vb. anlayışlar devrimci mücadeleyi zayıflatın, sorunun çözümünü geciktiren anlayışlardır.

Proletaryanın doğusu, kurtuluş ideolojisine kavuşması, örgütlenmesi ve iktidar savaşımı, Kadının da kurtuluş mücadeleci olmuştur. Proletaryanın ilk iktidar deneyimi olan Paris Komünü, kadınların da ilk büyük katılımının olduğu ve kadının sorunu bütün özgünlüklerle sosyalist toplum ve bunun için mücadelenin gündemine geldiği ilk ciddi

denedir.

1917 Ekim Sosyalist Devrimi, kadınların kurtuluş tarihi olmuştur. Proletaryanın öncülüğünde bütün eziyen keşimlerin katılımı ile gerçekleşen sosyalist devrimlerin en çok yararı kadınları olmuştu. Kadının ezilmesinin asıl temeli olan üretim üzerindeki özel mülkiyet kaldırılmış, toplumsallaştırmıştır. Kadının ve toplumu kölestirenen siyasal, kültürel, sosyal, dini kurumlar yerle bir edilmişdir. Kadın üzerindeki sınıfsal-ulusal baskı kaldırıldıdan, kadın demokratik gelişme yolunu açmıştır.

Sosyalizm temel sınıf ilişkileri giderilir. Kalanlar, demokratik yollarla giderilen uzlaşır ilişkilerdir. Kadınların toplumsal yaşama öz ve insiyatifli katılıması, kadın haklarının siyasal-sosyal güvencesi kavuşturulması, bu doğrultuda aile ortamının değişimi, devrimci-demokratik içeriğe kavuşturulması, kadınların sosyalist devrim mücadelenesine sosyalist inşala-

ra katılımı kitle sel ve somuttur. Yine de bugün sosyalizmin kadınlarla getirdiği olanağa rağmen, halen kadın-erkek eşitliği ve kadınların toplumsal yaşama eşit katılımı konusunda bir yılın yetersizlik mevcuttur. Bunun nedenleri, bir yandan yüzüllerin devam eden geleneklerin izlerine dayanırken, diğer yandan kadın kurtuluşunun enleri ve tek zemini olan sosyalist toplumun, bu alam örgüt-

medeki özgün sorunlarına dayanmaktadır.

Ekim Sosyalist Devrimi, sömürge ülkelerde proletarya önderliğinde ulusal ve toplumsal kurtuluş yolunu açmıştır. Toplumla beraber en fazla dökünlendirilen kadın kurtuluşu, ulusal ve toplumsal kurtuluşadır.

Toplumsal-ulusal baskı altına alan, ulusal değerleri talan eden, ulusal inkarcılığı geliştiren, kadın bir yozlaşma ve düşkünlüğüne sektörü haline getiren, aileyi toplumsal testim almanın aracı yapan sömürgeci politika, egemenlik ve onurla işbirliği yapan yerli feodal-komprador simflardır. Ulusal bağımsızlık ve feudalizmin tasfiyesi gerçekleşmeden ne toplum ne de kadın kurtulabilir. Kadının ve genel olarak proletaryanın görevi kadını bilincinde kırmak, örgütlemek, programına kavuşturmak, gücünü ulusal ve toplumsal mücadele ile birleştirmek, mücadeleyi kadın-erkek eşitsizliğinin düşündede, ailede, siyaset ve eylemde asıldığını bir alan haline getirmektir.

KÜRDİSTAN TOPLUMU VE KADIN

Kürdistan kadınının toplumda yeri ve özelliklerini kavramak, toplumumuz üzerindeki sömürgeci burjuva egemenlik, feodal-komprador düzene kavramaktan geçer. Sömürgecilik, Kürdistan'da toplumsal örgütlenmenin asıret örgütlenmesi düzeyinde oldu-

ğu bir aşamada egemen oldu. Feodal-sömürgeci Osmanlı İmparatorluğu ve İran Safavi İmparatorluklarının egemenliğinde, Kürdistan'ın toplumsal yapısı yıkıma uğradı. Toplumsal yapı adeta donduruldu, feodal-asıretsel gerilik ve bölgünmeler devam etti. 1914-18 emperyalist paylaşım savaşıyla Kürdistan ülkesi ve toplumu dörde bölündü. Üzerinde Türk, Arap ve Fars burjuva sömürgeciliği tesis edildi. Kürdistan'a askeri zor, talan ve ulusal inkar politikaları dayatıldı.

Türk sömürgeciliği Kürdistan'ın en büyük parçası olan Kuzey-Bati parçası üzerinde feodal otoriteleri ezdi ve askeri, siyasi egemenliğini yaptı.

Henüz aşiret örgütlenmesinde olan Kürdistan toplumu ulusal biliş ve örgütlenme üretmeyecek durumdaydı. Ulus öncesi örgütlenme olan aşiretçilik artık toplumu körayan bir çeper olamıyordu. Savunmasız bırakılan topluma, 1950'lerde kapitalizm dayatıldı. Kürdistan'da uygulanan ekonomik, kültürel, sosyal, askeri politikalar zora ve talana dayalı, Kürdistan'ı ülke olarak inkar ve halk olarak asımile etmem hedefiyordu. Bu politikalar sonucu toplum yarı yarıya burjuvalaşma yönünde çözüldü.

Feodaller kompradorlaşarak, sömürgeci egemenlikle bütünlüyor. Kürdistan'da Türk ulusal yapısına bağlı inkar bir sosyal ayrışma devamı 19. sayfada

Kürdistan kadını kurtuluş mücadelede önemli bir adım attı:

Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK) Kuruldu

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temel örgütlerinden biri olan Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-Yekitiyya Jinén Welatparézen Kürdistan, bir süredir yürüttüğü çalışmalarının bir zirvesi olarak 31 Ekim-1 Kasım 1987 tarihinde I. Kongresini gerçekleştirdikler kurulusunu ilan etti.

1985'te ERNK'nin kuruluşuyla, birlilik çalışmaları belli bir seviyeye gelmişse de asıl olarak PKK'nın III. Kongresinde alınan kararlarla pratikte işlerlige kavuştı.

Kürdistan tarihinde ilk defa yaşanan proletör öncüllük mücadele içerisinde, Kürt kadın da yerini almıştır. Düşüncenin yayıldığı günden pratik savaşın verildiği günümüzde kadar, tarih karşısındaki sorumluluğunu gerici dayatmalarla rağmen yerine getirmeye çalışmıştır. Bunu sömürgeciliğe karşı mücadelede, zindanlarda, savaş içerisinde ve her alanda ispatlamıştır.

Bugün de, dördüncü yılina giren silahlı mücadeledeki ülkenin her alanda direnişylemleriyle sürdürmektedir. Gelişen halkın savaşına paralel olarak her alanda kabaran kitle gücü örgütlenerek mücadele saflarında yerini almaktadır. Toplumun en fazla ezilen kesimi olan kadın kitlesi de bu örgütü güç igerisinde en erkenden yerini almaktadır.

1978 yılı başlarından günümüze kadar yurtsever kitle

birlükleri oluşturulmaya çalışılmıştır. İçi ve gençlik birlüklerinin yanı sıra kadın birlüğü de çalışmasını değişik biçimlerde sürdürmüştür. Bu çalışmaların sonucu olarak birçok bölgede birek konferansları gerçekleştirildi. Kadının devrimdeki yeri ve önemi, yine Kürdistan kadınınının içinde bulunduğu durum, devrimde katılım sorunu ve görevler tartışılıp bilince çıkarıldı.

Bir süre önce kuruluşları gerçekleşen Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği ve Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği'nin yanısıra kurulan Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği, cephemiz ERNK'nın kitleşen bireliklerine kavuştığının ispatıdır.

Çeşitli bölgelerde yapılan konferanslara temsilci katılan delegelerin bilesimiyle gerçekleşen Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği I. Kongresi, güçlü karalarlar aralarında devrimdeki yerini belirledi. Sunulan siyasal raporun yanı sıra kadın mücadeleisinin özü yankıları açık ve net bir dile izah edildi. Yine çeşitlibirliliklerden gönderilen mesajlar da Kongreyi güçlendirdi. Ayrıca mücadeledeki saflarında şehit düşen ve zindanlarda direnen bayan yoldaşlar da birliği onur üyeleri olarak anıldılar. Siyasal raporuyla, birek programı ve yönetmeliğini karara bağlayan Kongre, şu kararları aldı:

— Şehit, tutuklu, savaşçı aileleriyle ekonomik, sosyal ve siyasal dayanışma içinde olunması üzerine.

— Aile ortamının devrimci, yurtsever ve demokratik bir karaktere kavuşturulması üzerine,

— Kadın saflarında sömürgeci egemenlikten, komprador düzenden, sosyal-şoven, reformist ve ilkel milliyetçi güçlerden kaynaklanan anlaşışalarla mücadele ve bunların tasfiye edilmesi üzerine,

— Faşist Türk sömürge-

— Yaşasın Kürdistan kadınının direnişi mücadele!

— Yaşasın Kürdistan kadının mücadele birligi YJWK!

— YJWK'nın I. Kongresinde alınan kararları hayatı geçirmek için tüm çabamızı sarfedelim!

— Yaşasın ERNK!

ciliği ve işbirlikçilerinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve yurtsever kadın saflarına olan sızma, komplio ve provokasyonlarıyla mücadele ve önlene alınması üzerine.

— Sömürgeciliğin neden olduğu göç, dış alanları bir yaşam alanı olarak görme ve mültecilere, ülke gerçekliğinden kopma anlayışlarına karşı mücadele ve kaynaga dönüs seferberliği üzerine,

— Kadın saflarında ortaya çıkan feminism, reformculuk vb. yetersiz ve yanlış anlayışlarla mücadele üzerine,

— Ulusal kurtuluşu yığıncaşan kadın eylemini yaratma üzerine,

— İlişki ve ittifaklar üzerine,

— Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşına maddi destek sağlama üzerine.

Kürdistanlı kadın yığınları örgütlenip bağımsızlığı ulaşmalarında önemli bir adım olan YJWK'nın I. Kongresi, tüm kadın kitlemizi YJWK'nın saflarında örgütlemeye ve düşümanı karşı birleşmeye çağırır.

Birliğimizin gücü, yaratıcı gizimiz ve örgütleyeceğimiz kadın yığınlarına göre ölçülür.

DÜNYA BASININDA KÜRDİSTAN SORUNU

South, Kasım 1987:

"Özal'in Etrafında Kürt Diken"

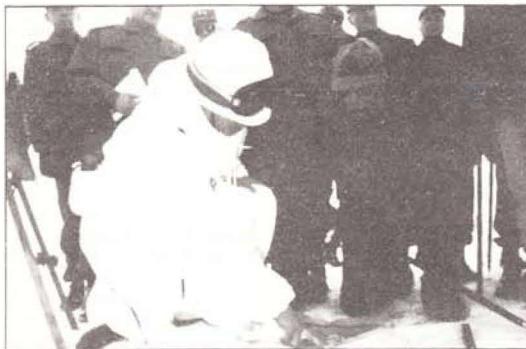
"Erken seçime giderken Özal'ın en büyük sorunu Kürt kesimindeki şiddetli patlamalarıdır. Nitekim muhalefet politikacıları, T. Özal'ın 'siyasi barış ve demokrasiyi restore ettim' iddiasını Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin eylemlerine karşı başarsızlığı göstererek çürüttürlər.

Durumun ciddiliği Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in, eylül ayında bölgeye gitmesine yol açtı. Tehdit ve vaatlerde bulunan Evren, daha

bölgeden ayrılmadan PKK'nın eylemleriyle karşılaştı ve gezisi çıkmazla sonuçlandı. Bölgeye giden T. Özal'ın, bölge için hızlandırmış ekonomik planları ise gerçekçi karışımdı ve iyi cevap alamadı.

Kürt çeteleri (gerillaları) ve yardımçılara karşı, olağanüstü hal ilan edildi. Askeri harekat dairesi ve genel valilik kuruldu.

Kürtlerin tarihi, merhametsiz bir ırkçılığın uzun bir

• One track mind: military patrol from Kurdish guerrillas

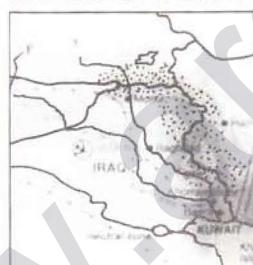
TURKEY THE KURDISH THORN IN ÖZAL'S SIDE

South dergisi, Kasım 1987 sayısında Kürtleri konu yaptı. Dünyanın tüm ülkeye ve halklarını ana hatlarıyla tanıtın dergi, "Kürtler" başlıklı altın da şu bilgileri yazdı:

"18 milyonlu Kürt halkı Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de yaşamaktadır. Kürt halkı, Kürt anavatanının kurtuluşu için savaşmaktadır. Bunun için silahlı savaşı geliştirmiştir."

Dergi, ayrıca Kürdistan'da savaşan en büyük örgütler olarak PKK, I-KDP, İ-KDP ve YNK'yi gösterdi.

(Dergi, yayınladığı haritada Botan ve Mardin'i dünyadan sıcak savas yürüttülen alanlar arasında göstermiştir.)

Yunan basını Kürdistan'a geniş yer ayırmaya devam ediyor

Yunan basını, Kürdistan'da yapılan eylemlere, ERNK'nın siyasal faaliyetine ve basın toplantılarına geniş yer veriyor. Türk devletinin Kürdistan'daki uygulamaları teşhir ediliyor ve Kürdistan sorunu, boyutlarıyla basında tartışılmıyor. Bu arada yurtseverlerin, Alman yönetiminin gaspçı ve anti-demokratik uygulamalarına karşı geliştirdiği protesto eylemlerini de görünüyor ve nedenleri ile açıklıyorlar.

hikayesidir. 'Ne mutlu Türküm diyene' sloganı sarp kalyık dağlarında sırrıtı. Bu, son 60 yılını kendilerine Kürt demek mücadele ile geçen halka acı bir mesajdır. Bu, aynı zamanda Türk devleti ile Kürt halkı arasındaki ilişkinin manisini gösteriyor.

Kürt problemi, 1984'te Türk ordusuna karşı gerilla faaliyetlerinin başlamasıyla tekrar su yüzüne çıktı. Hükümet kaynakları kayıpları 400 olarak vermektedir.

Gerilla kaynakları ise 600.000 kişilik Türk ordusunun 2/3'ünün Kürdistan'da savas konumunda olduğunu iddia ediyorlar.

Ankara, çözümü askeri yöntemlerde görmektedir. Bu yöntem geçmişi başarılı ola-

madı. Günümüzde de başarı ihtimali çok az görünüyor. Avrupa cephesi, Türkiye'nin dengesini tehdit ettiğinden soruna seyirci kahyır.

Muhalefet liderleri, eşit haklardan, demokrasiden bahsediyor, bölgelerin askeri işgalini eleştiriyor, sivil politikleşmeye ve can güvenliğini öne sürüyorlar, fakat bunlardan hiçbirinin bölgeye yansısı görülmüyor. Hükümetin eleştirisini ile sınırlı kahyır.

Batu Almanya'daki bir PKK temsilcisi, 'Türk genelkurmaylığının geçen sene özel bir askeri strateji sapadığını, milis ve kontr-gerilla örgütlenildiğini, köylülerde vahşi baskınların yapıldığını ve 60.000 köylünün sürgününün planlandığını' öne sürdürdü..."

Herald Tribune International, 29 Ekim 1987:

"Stockholm (Reuters): İsveç resmi makamları polisi eleştirdi...

İsveç yetkilileri, İsveç polisinin Başbakan Olof Palme'nin katilini aramaları sırasında sivil haklarını çiğnediğini açıkladı.

Aders Wigelius, ev aramalarını ve Palme suikastine katılmış şüphesiyle Kürtlerin yakalanmasına sert bir dille eleşt

tirdi.

Bay Wigelius, Kürt evlerinin, Kürt kütüphanesinin ve Stockholm merkezindeki kahvenin aranması için kanuni gereklilik izni olmadığını açıkladı.

Polis, Palme olayı ile ilgili olarak şimdiden kadar 28.000 kişi hakkında dosya açtı, 40.000 kişiyi araştırdı. Buna rağmen başarısız.

Baseler Zeitung, 21.8.

"Bu tur saldırılarla Kürdistan İşçi Partisi, koy milisliğini önemleyen amacı hıyar. PKK'nın 1984'ün yazında gizli mücadeleini açık bir savaşa dönüştürdüktün sonra, Türk devleti, Apocuların artan etkinliğine karşı köylerde 'güvenilir kısılere' silah veriyor. Busilah ve paralarla köylerde zaten otoranları olan bu kısılere daha da güçleniyor. Bizzat Kenan Evren'in de öncüllük ettiği bu projeye, Türk kamuoyundan da genis eleştiriler gelmektedir.

Apocular, taktiklerini bu hedeflere yöneliklikle ikişeyi amaçlıyorlar: Hem halkı baskıcı gruplarından kurtarıyor, hem de devlet terörünü cevap veriyorlar. Kürdistan'daki baskınlardan Türkiye'nin ba-

1987 / Werner von Gent

tısı ile kıyaslansamaz. Yedi yıl dir devlet baskınları azalmamıştır. Ordu, Apocular ve yardımçılara arama bahanesi ile sürekli köylülerini çembere alıyor, kadın-erkek demeden en vahşî işkence ve uyugulamaları geliştirmektedir.

Türk kamuoyu, perde arkasındaki bu durumu hemen hemen hiç izleyemiyor. Türk televizyonu ve basında, Kürt halkı aleyhine yayınlanan resimler, bu durumu daha da zorlaştırmaktır. Devlet resmi olarak Kürt hareketini Ermeni terörüyle aynı kefeye koymaya çalışır. Perşembe günü Milliyet, gazetesi, 'Güneydoğu'daki tehdit karşısında tüm ayrıtların unutulmasını' istedii."

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. Yıldönümü Kutlandı

7 Kasım 1917 gecesi (eski takvimle Ekim ayı) Kişlik Sarayı'ni ele geçiren Rus işçileri ve devrimci askerleri, dünyaya ilk sosyalist devrimin gerçekleştigini duyuruyorlardı.

O günden bu yana Ekim Devrimi, sosyalist öğretisi, devrimi gerçekleştiren Bolşevik Partisi'nin dersleri ve sonuçları ile dünya proletaryası ve ezilen halkların kurtuluşunda objektif ve subjektif bir rol oynadı.

Bu yıldı Ekim Devrimi kutlamalarında dünyanın en fazla üzerinde durduğu konu, Sovyetler'deki kutlama ve SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un yapacağı konuşmayı. Emperyalizmin politikacılari ve kalemşörleri uzun süredir, SSCB'deki açıklık politikasını sosyalizmin çökmez olarak gösteriliyorlardı. Özellikle, sosyalist ülkelerde var olan sorunları ve sosyalizmin gelişim zenginliğini çarpıtarak bunu yapıyorlardı.

Kızıl meydan (Moskova)'da yapılan kutlama töreninde Sovyet Kızıl Ordu, 45 dakikalık yürüüş yaptı. Ardından Sovyet halk kesimlerinin yürüyüşü izledi.

Kutlamalara katılan 178 parti ve hareket adına Vietnam Komünist Partisi Genel Sekreteri Nguyen Van Linh konuştu.

Merakla beklenen Gorbaçov'un konuşması ise emperyalistlerin beklenisi doğrultusunda olmadı. Ekim Devrimi ve Sovyet halkın mücadele tarihini özetleyen Gorbaçov, Stalin'in bu tarihteki önemli yerini vurgulamış ve söyle demiştir: "... Zafer uğruna verilen mücadelede savaş sürecinde Stalin, politik iradesi, azimiliği, kararlılığını, insanları örgütlemeye ve disiplinli kılma yeteneği ile büyük rol oynamıştır."

Sovyetler Birliği'nin yanı sıra diğer sosyalist ülkeler ve sosyalist örgütler, Ekim Devrimi'ni toplantı, yürüyüş ve mitinglerle kutladılar.

Tunus'ta Kansız Darbe

6,8 milyon nüfusu ve halkının %96'nın müslüman olduğu bu Arap ülkesinde 30 yıldan bu yana Habib Bourguiba cumhurbaşkanlığındı. 1978'de çıkarılan yasla Habib Bourguiba'nın öleme dek cumhurbaşkanlığı onaylanmıştı. Ölümünden sonra ise yerine başbakan getirildi.

Çok partili rejimi benimseyen bir kaç Arap ülkesinden biri olan Tunus gerçekten tek partili diktatörlükle yönetiliyordu. Varolan muhalefet partilerinin anayasaya ile işlevleri hiç durumuna indirilmemişti. Tunus'ta halkın muhalefeti baskılara rağmen sürüyordu. Nitekim son yıllarda yaygın kitle ayaklanması olmuş, ardından sansür, politik yasaklar ve tutuklamalar gelmiş, enflasyon ise yüksek boyutlarda varmış.

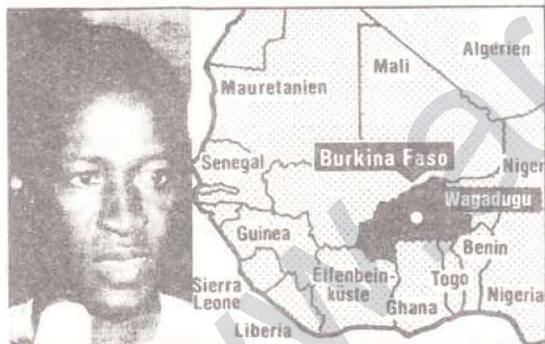
Ekonomi ve politikasının emperyalizme bağımlılığuna rağmen, Tunus'un Arap ülkeleri arasında orta yolu bir tutum takımı ve özellikle Filistin örgütlerine yardım etmesi emperyalizmi rahatsız etti. Fakat asıl tehlike artan yokluk ve halkın muhalefe-

tiydi.

7 Kasım'da kansız bir darbe ile iktidar olan Zine al Abdine Ben Ali, bir ay önce başbakanlığı almıştı. Eski bir askeri general olan Ben Ali, aynı zamanda istihbarat uzmanıdır. 25 yaşında Fransa'da askeri eğitim gören Ben Ali, ABD'de istihbarat eğitimi görmüştür. 1958-74 yılları arasında Tunus istihbarat kurumunun başında olan Ben Ali, 1974'te gelişen işçi hareketini bastırmada izlediği şiddetle tanınır. Geniş halk muhalefetinden dolayı, bu tarihte Polonya'ya elçi statüsüyle 'sürgün' edilir. 1978'de savunma kabinesi iç güvenli şefi oldu. Halk ayakzählamalarını şiddetle bastırdı.

5 yaşında olan Ben Ali'nın Bourguiba'nın politikasında değişiklik yapacağı beklenmemektedir. Ben Ali, çıkarılacak yasalarla politik tutukluların serbest bırakılacağını, basın özgürlüğü sağlayacağını ve çok partili rejime geçeceğini söyledi. ABD ve diğer emperyalist ülkeler Ben Ali'nin yönetimini hemen teneviler.

Burkina Faso'da Darbelerin Ardı Kesilmiyor

Burkina Faso'nun yeni lideri, öldürülün eski lider Sankara'nın yakın arkadaşı

274 200 km² kare büyüklüğündeki ülkenin nüfusu 7,1 milyondur. Halkın %70'ini animist (doğa dinlere inanınanlar), %25'i müslüman, %5'i hristiyan dinine mensuptur. Afrika'nın en geri ve yoksul toplumlardan olan Burkina Faso'nun 1983'e kadar adı Yukarı Volta idi. Son 27 yıl içinde 5 darbe geçti. İlkde, 1983'te darbe ile iktidar olan Thomas Sankara, ülkenin adını da değiştirdi.

"Rüştü almazlar" anlamına gelen Burkina Faso olarak değişti. Gerçekte ise bu ad, iktidar olan subayların dünya anlayışı idi. Nitekim, kendine sosyalist diyen, gerçekte ise küçük-burjuva mil-

liyetçileri olan subaylar iktidarı, rüştüçülige karşı yoğun bir mücadele açtı, önemli ekonomik adımlar attı, sosyalist ülkelerle dostluk ve anti-emperyalist bir politika izledi.

15 Ekim '87 tarihinde yapı-

lanan son darbe ile Sankara ve üst düzeydeki 11 yardımcısı öldürülüp. Darbeyi gerçekleştiren Compaore, Sankara'nın yakın yardımcılarından olup, hükümette adalet bakanlığındı. Compaore darbe nedeniyle "Sankara'nın devrimden sapsası" olarak gösterdi. Fakat, 1983 darbesinin önderi olan Sankara'nın ölmesine rağmen halkın üzerinde etkinliği çok da fazladır.

*

Amman Olağanüstü Arap Zirvesi, Arap Devletleri Arasındaki Ayırlıkları Gidermeye Yetmedi

9-12 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirilen Zirve'ye 20 Arap devletinden 17'si devlet başkanlıkları ile temsil edildi. Libya lideri Kaddafi, Zirve'yi protesto etti. Fakat Callud, Libya temsilcisi olarak katıldı. Zirve'ye katılmaya-

yan diğer devlet başkanları Suudi Arabistan kralı Fahd ile Tunus'un yeni devlet başkanı Ben Ali oldu.

1945'ten beri varolan Araplar arası birlik örgütü, alarlarındaki yoğun gelişkiler nedeniyle son yıllarda dağılmaya yüzüze gelmiştir. Bu nedenle gözlemler, bu denli yüksek katılımla Zirve'nin gerçekleştirilebilmesini bir başarı olarak değerlendirildiler.

Fakat bu madalyonun sahibe bir yürüdü iddi. Asıl merak edilen, Zirve'de Arap ülkeleri arasında gelişkilerin giderilip giderilmeyeceği ve çeşitli ortak kararlarla varılıp varılmayacağı idi. Bu sorunlar neleldi. En önemli sorun, Irak-Iran savaşının sona erdirilmesi ve Saddam yönetiminin yaşıtlanmasıdır. Gerici Arap rejimlerin çağrısı ile bulunuyordu. Suriye, ABD askeri varlığının Körfez'den çekilmesini isteklen, gerici Arap ülkeleri bu emperyalist askeri varlığı, iktidarları korumak için meşrulaştırmak istiyorlardı.

Bu ve daha pek çok sorunla başlayan Zirve, Arap gericiliği ile Suriye arasında bir konus olarak saptırıldı. İran'ın kınanmadan, BM'den ihracını talep etmeye kadar önceleri geliyorlardı. Bu öneriler daha çok Suriye'de düşümleniyordu, gerici Arap ülkeleri, Suriye'den İran'a politik ittifakını gevşetmek ve Irak rejimi ile ilişkilerini geliştirmesini istiyorlardı.

İkinci bir sorun, Mısır'ın Arap birliğine tekrar alınması konusudur. İran'ın öncülüğünü yapan Suudi Arapistan'dı. Mısır'la filili ilişkileri ve dayanışma içinde olan Arap gerici rejimlerinin hedefi yine Suriye idi.

Üçüncü sorun, Filistin sorunu. Camp David anlaşmasının düğümlemesi ve Ara-

fat-Kral Hüseyin işbirliği ile özerklik ve Ürdün'e bağlı bir konfederasyona sorunun tasiyeci temelde çözülmeli planının bozulması, Filistin sorununda yeni bir çökmez yaratılmıştır. Filistin sorunu için düşünülen bölgeler konferans için büyük engel yine Suriye görüldü.

Dördüncü sorun, Körfez'deki ABD askeri varlığı idi. Bölge halklarını tehdit eden bu emperyalist askeri varlık, başta Kuveyt olmak üzere Körfez gerici Arap rejimlerinin çağrı ile bulunuyordu. Suriye, ABD askeri varlığının Körfez'den çekilmesini isteklen, gerici Arap rejimlerinin çağrısı ile bulunuyordu.

Bu ve daha pek çok sorunla başlayan Zirve, Arap gericiliği ile Suriye arasında bir mücadede ve pazarlık platformu oldu. Libya ve G. Yemen, Suriye'nin yanında olurken, Cezayir daha liberal bir tutum aldı.

Zirve boyunca çok sayıda toplantı ve ikili görüşmeler oldu. ABD tarafından yönlendirilen Arap gerici devlet başkanları, bol bol Arap birliği, İran saldırganlığı vb. demeçler verdiler, konuşmalar yaptilar. Bu arada yine gericilik tarafından sansasyonel haber olarak verilen H. Esad-S. Hüseyin görüşmesi gerçekleşti. 10 dakika süren görüşme sembolik olmanın ötesinde bir anlam taşımadı.

Zirveden beklenen kararlar

çıkmadı. Mısır, Arap birliğine alınmadı, fakat isteyen Arap ülkesinin diplomatik ilişki kurabileceğini benimsendi. Bu, fiiliyatta olan ilişkilerin kabulüydü. Filistin sorununda herhangi bir formüle varılmadı. İsrail saldırganlığının kınanması, işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesi, Filistin halkın meşru haklarının kabul etmesi dışında bir gelişme sağlanmadı. Bunlar da gelenekleslen, aslında çözüm süzlüğü ifade eden konuşmaları.

İran'ın kınanması konusunda bir sertlik karara yansımadı. Suriye, Irak'ın haksız, ve anti-siyonist, anti-emperyalist Arap hareketini sekteye uğratın tutumunu eleştiride diretti. Sonuç bildirisinde İran'ın işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesi, BM kararlarına riayet ederek, savasın sona erdirilmesi dile getirildi.

İran, kararı protesto ederek, hiçbir tehdite boyun eğmeyeceğini belirtti. Libya da karara katıldı.

Arap gericiliğinin etkin olduğu Zirve, Irak ve Mısır'ın lehine sonuç verme görünümü taşsa da, gerçekte Arap aleminin sorunları çözülmüyor ve aralarındaki gelişmeleri giderilemiyor.

Bu daha çok, Arap gericiliğinin emperyalizme bağımlılığından ve sorunların bölgesel karakterinden kaynaklanıyor.

*

Çin Komünist Partisi 13. Kongresi Sonuçlandı

Beijing Büyük Halk Salonu'nda yapılan ÇKP 13. Kongresi ve Kongrenin en etkileri: Deng (solda) ile Zhao (sağda)

Sonuç olarak yorumcular Deng'in yönetimde esas halkayı elinde tuttuğu ve reform politikasının onaylandığını söyleyiyor. Ancak 1979'da başlatılan ekonomik-politik reformlar istenen sonuçları vermemiştir. Nitelik, Kongrenin bir sonucu olarak, hükümeti oluşturma yetkisi Polibürodan Halk Ulusal Meclisine kaydırıldı.

Diger önemli bir karar olarak, halen Çin'de en temel güç olan ordunun yönetiminde yapılan değişikliklerin merkezi komisyon başkanlığına merkez komite üyesinin getirilmesi karar altına alındı. Deng, MK üyelerinin yaş ortalamasını 70-80'den 55-60'ın indirmeyi becermiş, kilit kurumlarına politik izleyicilerini yerleştirmiştir.

MASUM VE ONURLU İNSAN OLMANIN KOŞULU, DİRENİŞE SAHİP ÇİKMAKTIR

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Direnş Tohum Vermiş,
Düşen Her Çiçeğin Yerine
Yüz Yenisi Açılmaktır...

Aynı süreçte Moskova Üniversitesi'nde tarih ve biyoloji öğrenimi görmüş, Belgrad'taki mülteciler arasında yoğun faaliyetlerde bulunmuş ve birçok gazetenin yayınılığını yapmış olan L. Karavelov 1869 yılında Bükreş'te Bulgaristan Devrimci Merkez Komitesini kurar. Aynı yılın kasım ayında ise, Özgürlik gazetesini yayımlamaya başlar. O, Darwin'den Dreper'e kadar birçok yazarın tıflı ese riyle artuk tanışmıştır. O, daha sonra çıktıktı "Bulgariski Glas" (Bulgarların Sesi) gazetesile ideojik gelişimini doruğuna varır. Ancak, onun programsal çalışmasında, "barışçıl yol" ile devrim arasında ikincilik içində olduğu görürlür. Bu, tüm Bulgar Merkezini de etkiler. 1969-70'lerde komite daha radikal yönelimlere girmez; bu ise kaçınılmaz olarak bölünmelerle sonuçlanır. Bulgaristan Devrimci Merkez Komitesinin (BDMK) önderliği yurt dışında, komşu ülke Romanya'da bu ikincilik, giderek uzlaşma ve reform arayıcılığına düşerken, devrimin en fazla yükseltilmesi gerektiği bir dönemde emperyalizmin dayattığı siyasal çözümlere kulak kabartırken, getecilik (gerilla) döneminin zorlukları ve birçok başarısızlığı doğrudan yaşayanlar Bulgaristan'ın politik özgürlüğü için daha kararlı, pratik devrimi eylemlere yönelirler. Bu grubun başında Levski bulunur.

**Önder, Kurtuluş İçin
Savaşan Halkın Tek Kişide
Somutlamıştır;**

Direnş, Önderlerini Yaratır

6 Temmuz 1837 doğumlu Vasil İvanov Kunçev, Bulgar tarihine Vasil Levski olarak geçer. Karlovo'da boyacılık yapan bir esnaf ailesindendir. 14 yaşında iken babasını kaybedince çok nüfuslu ailenin geçimi ile ilgilenmem zorunda kalır. Levski, rahiplik yapmaya çalışırken, Rokovski'nin Belgrad Lejyon'u'na çağırılan Bulgar gençliğine hitabesini öğrenir ve tereddütüsüz Belgrad'a gider. Ondan sonra Rokovski'nin devrimci düşüncelerinin derin etkisini tasımaya başlar. Karlovo'ya döndüğünde rahiplik cübbesini atar ve öğretmenliğe başlar. İki yıl sonra Yaşa'ya geçip Rokovski ile ilişki arar. 1867 yılında Panayot Hitov komutasındaki çeteyle, bayraklar olarak ülkeye girer. Bir sonraki yılda Levski Belgrad'ta yeniden Lejyon kıyafetini giyer. 2. Lejyon'un da dağılmasından sonra bir süre hasta yatan Levski, buradan Panayot Hitov'a tarihsel mektubunu yazar. Bu mektubunda vatani için yüksek amaçlı bir işe atılmak üzere olduğunu söyleşir. "Tanrı izin verirse, kazanırsam, bütün bir halk

Batak Kilisesi'ndeki vahşetten bir görüntü - 1876

*İç kazanacağım, kaybedersem
sadice kendim kaybedeceğim*

Bu, aynı zamanda Levski'nin bir yol ayrimına geldiğini ve siyasal mücadelede yeni yolların arayışı içinde olduğunu işaret eder.

Vasil Levski, Aralık 1868'den Mart 1869'a kadar bu amaçla Bulgaristan içinde ilk gezisini yapar. Ardından ikinci Bükreş'te geçirdikten sonra, 1 Mayıs 1869'da ikinci Bulgaristan turuna yönler. Bu kez dolaştığı şehir ve köylerde devrimci komiteler oluşturur. Aynı yılın 26 Ağustos'unda Bükreş'e döner ve yaklaşık bir yıl mülteci kesim içinde yaşar. Hareketin merkezini ve önderliğini ülkeye taşımak için ikna etmeye çalışır. O, daha fazla, hareketin sinir ötesinden yönetilmesini zararlı bulur. Bunun bir yozlaşma, uzlaşmalar mantığına yönelikliği tehdiklerini sezer. Fakat Levski, burada anlayış bulmaz, önderliğin dışa dayanması ve buna fazla güvenmesi, ülke içinde devrimci hareketin başına geçmeyi kabul etmemesi karşısında, sonu vermemeyen yoğun tartışmalardan sonra Bükreş'te terkederek Bulgaristan'daki büyük davasını gerçekleştirmeye yönler. Levski, artık ülke içi hareketin başındadır. Onun yönetimi altında iki yıl içinde Bulgaristan'da şehir ve köylerde birçok yerel devrimci komite oluşturulur. Daha 1869 yılında O, Karlovo, Sopot, Plovdiv, Pazarcık, Laskovets, Stare Zagore, Sliven, Loveç vs.'de artik devrimci yerel komiteler oluşturmuştur. Binlerce Bulgar tüccarı, zanaatçı, köylüsü, öğretmeni ve papazı devrimci örgütlenmenin aktif hareketi içine çekilir. Loveç Komitesi, Bulgar Devrimci Merkez Komitesi (BDMK) veya hareketin merkezini oluşturur. Diğer bir deyişle, bu komite, Geçici Hükümet olarak değerlendirilir. (Loveç Komitesinin hepisi, merkez komitesine dahil değildir. Yani merkez komitesine kendisi sadice Loveçlilerden olmuşuyor. Başkanı Levski Karlovo'lu iken, ülkenin her alanından

militan önderler yer alır. Ülke içinde oluşan harekete, dışarda bulunan önderlige rağmen, Bükreş'ten Dimitar Opsti ve Angel Kinçev gibi militan devrimci yetişirler.

İç Devrimci Örgütün (İDÖ) yaratılarası, Bulgaristan kültür-hareketinin bütün tarihini en ileri aşamasını teşkil eder. İlk kez halk, toplumsal devrim savaşlarında kaderini kendi ellerine alır. Levski'nin bundan sonrası amacı, ülke dışındaki devrimci güçleri İDÖ'nün iradesine tabi kılmaktır. İDÖ'nün yurtdışı temsilciliğine Levski, tüccar Daniyel Hr. Popov'ut; onu, Romanya ile Rusya'daki mülteci devrimcilerle ilişkili yürütmesini ve onları, vatan için yararlı hale getirmeleri için halk örgütlenmesinin hizmetine sevk etmesiyle görevlendirir.

İDÖ'nün kurtuluş hareketinin temel gücü haline gelmesi ile Levski, gündeme olan devrimin temel ilkelerini,

hareketin ideoloji ve politikası, halkın tükennemeye gürune olan inancı iddi. O, bağımsız ve egemen bir devrimci hareketin gelişimini esas aldı. Yabancı güçlerle her türlü işbirliği, Bulgar halkına sadece aşı ve güçlükler getirdiğini, devrimini engellediğini açıkça gösterdi. V. Levski 1871 Eylül'ünde P. Hitov'a gönderdiği bir mektupta yurt dışındaki örgütlenmeyi, Bulgar hareketi adına herhangi bir yabanısva devletle antlaşma ve ittifaka girmemelerini kesin bir tarzda belirtmektedir. O, çok açık bir şekilde devrimin sadece halkın öz gücüne dayanabileceğini vurgulamaktadır.

Levski, gündeme devrimci şehir ve köylerde gelişebilecek ortak bir halk ayaklanması görüşündedir. Ona göre ayaklanma, Türk ordu güçlenmesi hareketin güçlendirme için, kış aylarında patlak vermelidir. Ulusal kurtuluş niteliği olan devrim bütünü halkın katılması gerektiğini belirtiyordu. Örgütlenen komiteler de bu anlayışın bir ifadesiydi.

Kesin verilere dayanmayan bir istatistikte göre, 1001 üyelik bir komitede 186 üye ara katmanlarından 7 üye büyük-büyük, 271 köylü, 15 üye çırak ve kalfa, 196 öğretmen, 95 papaz ve 214 üyenin sosyal durumu tespit edilememiştir.

O, ulusal kurtuluş savaşının köklü bir devrim olarak görüyordu. Yönetmelik taslağından gelecekteki yönetimin ideali birinciliği demokratik bir cumhuriyet olarak öngörülüyordu. Onun program taslağından sözlerini okumak mümkündü: "Bulgur devletinin geleceğinde Bulgarlar, Türkler, Yahudiler vs. tüm iktisilerde eşit haklara sahip olup, tüm ulusal ve vatandaşlık haklarını kullanabileceklerdir. Bütün haklıklar oy kullanıyuyla kabul edilecek bir anayasaya bağlı olacaklardır!" Görüldüğü gibi teorik anlamda daha o tarihte ulusal sorun en demokratik bir tarza çözümlemiyordu.

"... Ayaklanma kanla sonuçlanmıştır. Ama tek bir Bulgarın ve dünyadaki namusu insanın önderlerini ve savاقlarını: niçin ayaga kalktılar, katliama neden oldular diye suçlamak akılların uçlarını birengemez"

1871 yılının sonlarında program taslağı komitelerle ulaşmıştır. Artık Levski sadece Bulgaristan ulusal devrim gücünün ve oturitorisinin önderi değil, kurtuluş hareketinin ideolojik ve politik stratejisini bir dahisiydi.

İDÖ'nün kuruluşu ve güçlenmesiyle 1870-71 yıllarında fili olarak Bulgar devrimci hareketinin iki merkezi ortaya çıkmıştır. Biri, Levski'nin önderliğinde Bulgar toplumunun kurtuluşunu en demokratik çözümdede gören iç merkez; ikinci ise, ağırlıklı olarak devrimci propaganda ile ugrasan Bükreş'te L. Karavelov'un önderliğindeki merkez.

1871 yılında bu iki merkezi birleştirme eğimleri doğdu. V. Levski ve İDÖ, dışardaki mülteci grubun imkanlarını,

N. Saré

legal propaganda koşullarını ve genel bir ayaklanmanın hazırlığı için silahlanma maddi yetimin gereksinmesini iyi anlayabiliyorlardı. Bükreş'teki merkez de, iç merkezden ve ülke halkından kopuk hareketlerinin mantıksızlığını görevliliyor. İşte bu koşullarda koordinasyon ve yakınlama eğilimleri doğdu. Bu nedenle 29 Nisan-5 Mayıs 1872 tarihleri arasında ortak bir toplantı düzenlendi.

**Haklı Bir Savaşta Ölüm,
Ölümsüzleşmektir**

Ülkedeki devrimci hareketin önderi, 1 Haziran 1872'den itibaren ayaklanma hazırlıklarına koyulur. Eylül-Kasım 1872'de ülkenin en önemli alanlarında devrim merkezleri oluşmuştur. Komitelerin genel denetimi ve düşman faaliyeti hakkında bilgilenecek için gizli polis teşkilatı kurulmuştur. Aynı şekilde oluşan gizli posta faaliyeti için kodlar, parolalar ve takma isimler (alan ve kişiler için) tespit edilmiştir. O, aynı zamanda silah temini ve zenginlerin mülkiyetini kamulaştırmaarak özel gruplar oluşturarak, 1872 yazında bütün ülkede devrim arifesine havası yaşamıştı. Bu durumlar yaşamak, safları demoralize eden bazı olaylar yaşıyor. Ülke içi önderin yardımcısı D. Opsti, komiteler arasındaki maneviyatı sarsıcı faaliyetler yürütür. Bu durumda D. Opsti ve bir grup arkadaşı Türk polisi tarafından yakalanırlar. Opsti ve arkadaşları, bir eskiya hareketi değil de, bir devrimci hareket olduğunu kanıtlamak ve davaya siyasi bir kılık kazandırmak için örgüt komitelerini açıklıyor. Türk yönetiminin yoğunlaştırıldı istihbarat faaliyeti ile birlikte ağıra çıkarılır ve dağıtılr. Karşı-devrimin bu hamlesi V. Levski'yi Güney Bulgaristan'da yakalıyor. O, komiteyi hem uyararak, Bükreş'e mevcut durumun değerlendirilmemesi için hareket eder. Fakat Loveç'in bir köyünde konakladığında bir ihanet sonucunda Türk polisinin eline geçer. Levski iskencede ve mahkeme de Bulgar ulusunun tarihi haklarını kahramanca savunur. İdama mahküm edilir ve 6 (19) Şubat 1872 tarihinde Sofya yakınlarında asılarak idam edilir.

Levski'nin ölümünden sonra Bulgar devrimci hareketi derin bir krize girdi. Yeniden ayrıllıklar gündeme geldi.

Yurt dışındaki L. Karavelov ayaklanma çağrıları yapıyor ve Bükreş'te genel bir toplantıya çağrı yapıyor. İç örgütün sadece iki kişi gelir. Toplantı hiçbir karar alamaz ve fili olarak 1873 Mayıs toplantısı BDMK'nın tasfiye hareketidir. Ülkeyi bazi bölge komiteleri Bükreş'teki önderlerin düşünsesini reddederler ve Ağustos 1874'te Bükreş'te ikinci bir toplantı çağrıları yaparlar. Devrimci hareketi Devamı 19. sayfada

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

"Bunlar daha çok öğrenci kesiminden gelmedir. Bunlara yüklenen suçlar da ortak benzerlikler göstermektedir. Belki bir iki defa propaganda yapmış olmak ve PKK'ye sempatisi duymaktır bütün suçları. Çokluğunda da, bu kesimden gelen kadın ve kız tutuklular oluşturmaktadır. Bunda, genç olmalarının verdiği ataklı ve aydin olmalarının da rolü vardır. Ama bunun karşılığında ödedikleri bedel çok ağırdir. Gençliklerinin baharı zindan karanlığında, kalın duvarlar arasında ve acımasız bir vaşet altında yaşamak sorunda bırakılan insanlar, daha polis sorgu merkezlerindeyken, erkek tutukluları çözmede bir araç olarak kullanılmadan tutalımda, kadın ve insanlık onurları ve toplumsal değer yargıları üzerinde, bedenleri üzerinde gerçekleştirilen her türden baskı, işkence ve hakarete maruz kaldılar. Cezaevinde karşılaşlıklar işkence uygulamaları ise daha boyutluştur. Sürekli işkence altında şekillenen bir yaşamda, toplumsal zayıflıklar, hastalıkları yapılar da bu genç insanlar sırasında daha çok su yüzüne çıkmıştır. Ve düşman, bundan yola çıkarak bu çocuk yaştaki kadın ve kız tutuklular üzerinde aklın ve mantığın sınırlarını bilen zorluyu fiziki ve psikolojik işkenceler uyguladı. Hepimiz için geçerliydi bu durum. Fakat ne var ki, toplumsal bilinen yoksun bu genç ve çocukların yaşıyı taşıyan kadınlardır. Ama, bu genç insanlar bunu yapamadı. Doğal olarak, bu ve benzeri durumlar, coğulukla devrimci otoriteyi reddetmemi, karşılıkla devrimci otoriteye boyun eğmemi de beraberinde getiriyordu. İşkencenin yaratığı korku, kuşku, tereddüt, bireycilik, ailecilik, hemşericilik vb. olayların da ön plana çıkması, bu genç kadın tutuklular üzerinde düşmanın oyunları için elverişli bir zemin yaratıyordu. Özellikle de kadınların namusuna yönelik tecavüz ve bu yolu tehdidin sürekli kılınması, mevciyetinden bile sözleşmeyeceler 'suç'ları kabullenmeye götürdürüyor kişi. Ve istismarı olsa, bu yolu kabullenmişler, idam istemeye ağır cezalarla yargılanmaya kadar uzanıyor.

"Sömürgecilerin, sıradan bir yurtsever için aldığı bu ceza ölçü, devrimci kadın tutuklular ve teslimiyeti reddeden her tutuklu, her yurtsever kadın için daha ağırdir. Devrimci kadınlar olarak, sizimiz az da olsa, düşmanın boy hedefi durumundaydık. Sıradan bir yurtseverde uygulanan işkence, gözdağı vererek yıldırımı ve devrimci harekete olan destegini kesmeye yönelikti. Ama devrimci kadınlar için bu ölçü daha kapsamlı ve hedefi daha genişti. Yani düşürmek, çözmek ve ihanet etmeye zorlamaktı.

KÜRDİSTAN KADINI VE CEZAEVİ

RÉZAN

Soru: Faşist-sömürgeciliğin tutuklular üzerindeki politikaları, insanı onurlarını zedelemek, işkence ve bu yolla sökürtmek, davalarına ihanet ettirmek. Buna göre kadınlar üzerinde hangi baskın ve işkence yöntemleri ağır basıyordu. Bunlar hakkında bilgi verebilir misiniz? (Sağlık, yiyecek, dayak görüşme yasağı vb.)

Cevap: Biz kadınlar üzerinde uygulanan işkence yöntemleri, erkek tutuklulara uygulanandan farklı değildi. Arada yalnızca nuans farklığı söz konusuydu.

Evet... Biz kadınlar üzerinde ne tür baskılar uygulanıyordu. Baskı ya da diğer anlamıyla işkence, biz kadınlar üzerinde daha çok 'namusa ve onura' yönelik olarak uygulanıyordu. Kabu dayak, falaka, meydan dayağı, sira dayağı vb. bizim için artuk olağan şeylerdi. Diğer bir deyimle bunlar artık, yaşamımızın doğal bir eğisi durumuna gelmişlerdi. İnsanlığını açısından oldukça anormal ve yadigaracak bir durum olsa da, böyledi.

benin kazanıldığı bir okul olmuştur. Yani, kitaplarda okuduklarını bizzat bu politik savasında yaşayarak öğrendik. Sömürgecilik denen olayı çiplak bir biçimde burada taşındı. Ve onunla mücadele yontemlerini yine bu alanda kavradık, hayatı geçirdik. Sözün kisisi, cezaevleri bizim için gerçekten de siyasal bir okul oldu. Hele hele, biz kadın tutuklular için böylesi bir okulun anlamı ve önemi daha fazla değil. Kazanılan deney ve tecrübe ile alınan ders, yaşamı önemdedir.

Biz kadın tutuklular üzerinde ne tür baskılar uygulanıyordu. Baskı ya da diğer anlamıyla işkence, biz kadınlar üzerinde daha çok 'namusa ve onura' yönelik olarak uygulanıyordu. Kabu dayak, falaka, meydan dayağı, sira dayağı vb. bizim için artuk olağan şeylerdi. Diğer bir deyimle bunlar artık, yaşamımızın doğal bir eğisi durumuna gelmişlerdi. İnsanlığını açısından oldukça anormal ve yadigaracak bir durum olsa da, böyledi.

Biztutsakların İNSAN MEZBAHASI adını taktığımız Diyarbakır cezaevindeki işkence uygulamaları, cunta sonrası turmanışa geçerek, 1981 yılının başlarında tam anımlıya sistemleşerek kurulmuşlardır. 1980 yılı kasım ayında itibaren, cezaevi müdürü piyade binbaşı Alaattin Bayar ve Hv. Bşç. Mevlüt Akköyn (kendisi

hemen bitiminde, başını Mevlüt Akköyn'un çektigi cezaevi işkence timi, korkunç bir saldırya geçti. Koğuşlar basıldı. Eşyalarımız parçalandı. Ve teslimiyeti kabul etmeyen tutuklular zincir ve kalaslarla dövülerek, yerlerde sürünerek hücrelerde dolduruldu. Bu genel uygulamaların biz kadınlar koğuşu da nasibini aldı.

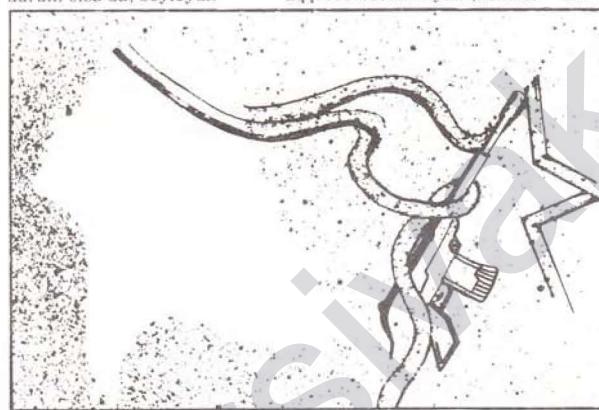
Kanalızasyon 3 aydır (Kasım-Aralık-Ocak) tıkanlığı halde, cezaevi yönetimi açıkmakta diretiyordu. Bizler, pisliği içinde, pisliklere bataçıca yaşıyorduk. Kedi büyülüğündeki fareler (çirdonlar) etrafı mikrop saçıyor ve ortağta cirit atıyordu. Kişi başına, 24 saat için bir lokma ekmeğin vermek istiyorum.

Biztutsakların İNSAN MEZBAHASI adını taktığımız Diyarbakır cezaevindeki işkence uygulamaları, cunta sonrası turmanışa geçerek, 1981 yılının başlarında tam anımlıya sistemleşerek kurulmuşlardır. 1980 yılı kasım ayında itibaren, cezaevi müdürü piyade binbaşı Alaattin Bayar ve Hv. Bşç. Mevlüt Akköyn (kendisi

Göstermeseler de sana
yılarda gökyüzünün
rengini
Duyurmasalar da
bir damlacık
su sesi.

Ekmek yerken bile
çözmeseler
elindeki zinciri.

Ve bir gün
parça parça edip
yüzseler de derini
sakin eğilme!..

İşkenceli için zaman mefhumu ve sinir yoktu. Her an her daka işkence altında geçen bir yaşamı düşünün. Onurunuzun, toplumsal değer yargılarınızın, insanı ölçülerin enavy türden ve eninceinden en kabasına kadar önceden uzun uzadıya hesap edilmiş işkence ve uygulamalarla ayaklar altına alımnmasını düşünün. İlk bakışta kabul edilemez, dayanılamaz gelir boylesi bir yaşam. Ama, bence öyle değil. Doğada her şey kendi karşılımı da bağırda yaşıtır. Toplumsal gelişimde buna tanık oluruz. Tarihin de tanıklık ettiği gibi, baskı ve zulüm olduğunda yerde buna karşı başkaldırı her zaman vardır. Demek istiyorum ki, işkenceli, işkence uyguladığında; işkenceye uğrayan da kendine özgü yöntemlerle bunun karşısına dikilmiş ve düşmanın varmak istediği hedefi boşa çıkarmıştır. Cezaevi için söylenen bir söz vardır: Siyasal bir okul olarak tanımlanır cezaevleri. Ki, bu doğrudur. İnsanlığı, bizzat yaşayarak, görerek öğrenir. Bilgilendirme ve aydınlanma, yaşamının içinde saklıdır. İnsanlığı on bulur, ortaya çıkarır ve kendinden sonraki nesillerere aktarır. Bu anlamda, cezaevleri bizim içinde, hazine değerindeki bilgi, deney ve tecrübe

kontr-gerilinin kidemli elemelerinden) cezaevinde bir sorgu merkezi oluşturdu. Bu sorgu merkezine dönüştürilen yer, biz kadınlar koğuşunun tam karşısında bulunan veinema solun olarağ adlandırılabilir. Koğuşlarından zora alımp getirilen tutuklular burada işkenceye alımyor ve gece yaralarına kardar sorgulanırlardı. Biz kadınlar, çığlık seslerinden durağanmadı. Rastgele vuruyorlar, saçlarımdan tutup havaya kaldırıyor ve yerlerde sürüklüyorlardı. Askerler, elle saraktıktı bulunuyor ve ahlaksız küfürler söyleyordular. Bu meydan dayağı faslı bittiginde çocuk yaştaki üç kişinin A. K., S. K., K. K. kolları kırılmış, yaşı kadınlar da alıkları darbelere sonucu bayılmıştı. Mevlüt Akköyn istedığını başaramayınca "Hepiniz köpek gibi gebereceğiz. Yavaş yavaş öldürürüz. Elimizden kurtulamayacaksınız. Paşamız bize sırınsız yetki verdi!"vb. sözler sarfederken, bir tarafından da askere yeni bir komut vererek, koğuş kidemlisini ve diğer bir kadın tutukluya hücreye kapatmasını söyledi. Bizler buna yeniden karşı koyp arkadaşlarımızı vermek istemeyince yeni bir meydan dayağı başladı. Sonuçta, koğuş kidemlisini ve G. O. isimli kadın tutukluya yerlerde sürüklerek insanlığı dolmuş hücreye kapattılar. Aradan iki gün geçmeden, bu kez aynı tim, arama yapmak bahane-

zenlediler. Kurallara uymanızı, saygıma kalkmamızı ve istiklal marsı okumamızı söylediler. Biz kurallara uymayı yapacağımızı ve dediklerini yapmayı yapacağımızı söyleince; zincir, jop ve sopalarla saldırdılar. Rastgele vuruyorlar, saçlarımdan tutup havaya kaldırıyor ve yerlerde sürüklüyorlardı. Askerler, elle saraktıktı bulunuyor ve ahlaksız küfürler söyleyordular. Ortalık ana-baba gününe dönmüşti. Copdarbeleri altındaki çığlıklar yükseliyordu. Biz ellerimizi yumruk yapmıştık. Onlar açıma ve copla vurmaya çalışıyorlardı. Bütün çabalарına rağmen ellerimizi açamayınca rastgele vücudumuza vurma başladılar. Daha çok belimizle vuruyorlardı. Sarkıntıktı bulunuyorlardı. Ve onur kırıcı küfürler ediyorlardı. Sonuçta bu dayak faslından sonra, "Türküm" demeyi ve "istiklal marsı" okumayı reddeden 3'ü çocuk toplam 7 kişi hücreye kapatıldı. Diğer koğuşu kadınlar, bizden olanlar biri hâriç geriye kalanlar sıradan yurtsever ve halk kesiminden tutuklandılar. Ve Türk solu (Partizan, Dev-Yol) ile Kürt reformist gruplarından (Kawa, ÖY) olan bayanlar ise daha başta teslimiyeti seçmişlerdi.

DEVAM EDECEK

**Sanatı ve Mücadeleyi Halk İçin
Yapmanın Gereğine İnanan ve
Bu Uğurda Yaşamını Feda Eden
Devrimci Bir Sanatçı:**

SEFKAN

YAŞAMI

Celal ER-
CAN (Sefkan)
1960 yılında
Dersim-Çe-
mişgezek'e
başlı Laluşağı
köyünde doğ-
du. İlkokulu,
ortaokulu ve
liseyi Elazığ'da
okuyan Sef-
kan, 1978 yili-
nda Diyarba-
kar Eğitim
Enstitüsü'ne
kayıt yapmıştır.

Diyarbakır'da okuduğu yıllarda ulusal kurtuluşcu düşüncelerle taşınır ve PKK saflarına katılır. Okul içinde ve dışında çeşitli görevler üstlenir. Devrimci çalışmalarla profesyonel olarak katılımının gereğine inanan Sefkan okulu terkederek Diyarbakır şehir merkezinde örgütsel-pratik görevleri yürüttür. Aynı dönemde bir grup arkadaşı ile Lübnan-Filistin sahasına geçerek siyasi ve askeri eğitim görür.

Kısa süreli eğitiminin sonra bir grup arkadaşı ile birlikte, ülkeye döner ve Dersim-Elazığ bölgelerinde askeri faaliyetlere sorumlu düzyede katılır.

12 Eylül faşist darbesinin ardından en zor koşullarda bile devrimci çalışmalarını yürüttür. 1982 yılının başlarında yeniden yurtdışına çıkar. Lübnan-Filistin sahasında devrimci eğitiminin derinleştirir.

1982 yılının sonlarında ise Avrupa alanında çalışmalarına katılır. 1984 yılının yaz başlarını kadar Avrupa'da çalışmalarını yürüttür. Daha sonra yeniden ülkeye döner.

16 Nisan 1985 günü, IKP tarafından düzenlenen bir komplonun 7 yoldaşı ile birlikte şehit düşü.

Sefkan'da müzik ve resim sevgisi gibi, ilerici düşünceler de daha küçük yaşılda başlar. Sömürgeci zulüm ve kısa bir dönemin önce yaşanan Dersim katliamının gerisinde bıraktığı izler ve anılar onda ulusal duyguları canlı tuttuğu gibi derin bir halk sevgisine kavuşturmasını da birlikte getirir. Resimlerinde ve türkülerinde bu sevgiyi dile getirir.

Sazının tellerine vurdugu mızraklar kadar, fırçasını da büyük bir ustalıkla kullanır. Sazından, Kürdistan halkının acısı, özlemi: bağımsızlık ve özgürlük kavgasının sesi yükselsel, O, notalarını bunun için dizejere dönüştür. Fırçasını da yine aynı büyük amaç için kullanır. Eserlerinde hep bu temayı işledi.

Devrimci düşüncelerle tanışması ve Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğü için ulusal kurtuluş mücadeleşini katılması, O'nun bu değerlere verdiği önemini en belirgin bir örneğidir. Sadece söyleyerek ve çizerek değil, aynı zamanda elde silah savaşarak da bu değerlere bağlılığını gösterdi.

Sefkan, kısa süren devrimci yaşamı boyunca en önemli ürünlerini 1982-1985 yılları arasında verdi. Kısa hayatı süresince sanatta en olgun dönemini bu yıllar oluşturur. Bu yıllarda şairliği ve yazarlığı da geliştirir. Siyasal içerikli makalelerin yanısıra, külürtürel alanda birçok konuda yazılar hazırlar.

Bu dönemde, birçok çevrenin bağımsız sanatçılar olarak ortaya çıkışmasına karşı büyük bir mücadele yürüttü. Sanatını bunun için kullandığı gibi,

ÇAND • PİŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Selkan, birçok şiir ve türkü güftesi hazırladı, bunları besteledi. Bütün şiir ve türkülerinde şehitliği, direnişi ve Kürdistan'ı dile getirdi. Kürdistan halkın yaşamının ayrılmaz bir parçası olan dağları türkülerinde çok dile getirdi. Dağlar, Kurtler için taşıcılarından bağımsızlık ve özgürlük anılarını en iyi bir şekilde Selkan'ın türkülerinde bulur. Her biri ayrı bir önemde ve anlamda olan bu eserlerden bazlarını yayınlıyor;

KANDIL DAĞI

Kandil Dağı'nda ses var
Kandil Dağı dumanlı
Dorukları gümmez olmuş
Yüreğinde çift yara

Kanıyar Karasungur,
İbrahim yoldaş kanda
Doruklarından akiyor
Süzülerek ovaya
Gübreliyor toprağı
Can veriyor tohumu
Kızıl gülden tarilar
Bıraklıyor ardında

Kandil Dağı toprağın
Çatılar çatılar susuz yazda
Karasungur bir burgudur
Deşiyor kuru çatlaşğı
Gün yüzü görmemiş umut
Nice sevdalarla dolu

Yarınlar omuzlarında
Fıskişiyor görkemli
Heybetli gür sesiyle
Toz duman kan içinde
Salyon sularını
Susuz yaz çatlaşğına
Hücreler can buluyor
Bölük pörçüğe düşman

4 MAYIS

Bir 4 Mayıs sabahında
Sardi günüşi kara bulutlar
Kurşun yağdıyordu
yağmurla beraber
iki genç yiğidin üzerine
Kurşun yağdıyordu
yağmurla beraber
Hüseyin ile Seyfi'nin üstüne
Deldi kurşunlar bedenlerini
Aktı kanları yağmur sularıyla
Besledi büyütü kan güllerini
Deve dikenlerine inat

Ne kurşun susturdu
haykırışlarını
Ne yağmur söndürdü
isyan ateşini
Taşdı kızıl bayrağı
iki yiğit
Soldurmalar kan gülerini

BİR DOĞUŞUN HİKAYESİ

Duyuyor musun Diyarbekir?
Duyuyor musun onların sesini?
Dinle
şimdî sîra sende.
Titre... titre
sarsıla sarsıla
midende bulantu
düşmana kusana kadar.
Onlar yabancı değil sana;
sömürgeye düşman...
emeğe dost.
Onlar;
Newroz ateşyle
taş duvarlarını parçalayan
Çağdaş Kawa'nın yoldaşları.
Onlar;
zindan direnişlerinin
zincir tanımayan
ölünsüz örgütleyicisi
Hayri DURMUŞ'un
öğrencileri.
Onlar;
hücrelere sığmayan gür ses
enterhasonalizmin
büyükmeze bileğ
Komutan Kemal PIR'in
askerleridir.
Senin değil Amed;
15 Ağustos
onların günü bugünd...

DERSİM DAĞI

Teman köyünü bastılar
Delil Doğan'ı vurdular
Al kanlara buladılar
Şahitsin sen Dersim dağı

HARMAN YERİ

Harman yerinde çocukların
Çocuklar mahpuslarda
Ellerinde çapalar var
Kelepçe kollarında
Bakıcılar damlardan
Akıcı bulutlara
Kör karanlık gecelerden
Sökecek safaklara
Kimi kişiler yürümüş
Çiplak ayaklarıyla
Umum demiş ekmek demiş
Kıl kara çadırlarda
Bir gün dur demiş gidiş
Küçük parmaklarıyla
Yürümüs devin üstüne
Diş tınak çapalarla

uğruna kan dökken şehitlerin mücadeleri, öncü rolleri gözardı edilebilir mi? Veya bunları gözardı edenlere halk sanatçısı denilebilir mi? Lenin söyle diyor: 'Kahrolsun partisiz edebiyatçılar.' Üzerine kitap yazılısı bir cümledir bu. Anıamak isteyenler için anımla yüküldür."

Sefkan'ın daha birçok makaleleri, yazıları çıktı. Hepsinde bir sanatçının halk için yapması gerekenleri dile getirdi. Bu anlamda Sefkan, sanatçılığı devrimcilikle, devrimciliği savaşçılıkla bütünlüğe getirmiştir ender sanatçılardan biridir. O, gerçek anlamda bir sanatçılığın proletarya partisinde, Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesine katılmaktan geçtiğini biliyordu. Kendi yazısında bu konuda görüşlerini söyle dile getirir:

"Ulusal kurtuluş hareketi, en önemli kitleleşmiş bir hareketin öncüsü olan Partimizin devrimci sanat ve kültür alanında ihtiyaçlarına cevap vermek gerekiyor. Kürtçeye ve Kürdistan tarihini, kültür değerlerini çok iyi öğrenmek ve bilince çıkarmak gerekiyor; bunun için de en uygun olan Kürdistan şöyleden böyle bir araştırmayı derinleştirmek gerekiyor. Böylece devrimci sanatta üzerimize düşenini yerine getireceğimiz inancındayım."

Sefkan, davaya bağlılığını ve bir sanat emekçisi olarak görevlerini en iyi şekilde yerine getirmeye çalıştığı bir dönemde şehitler kervanına katılarak ölümsüzleşti.

Yekîtiya Jinê Welatparêzên Kurdistan...

Başteraftı 13. sayfada

yaşandi. Kirdan şehrlerde kitlesel gök, proleterleşme, kitlesel işsizlik ve mevsimlik işçiliği doğurdu. Sömürgeci olanaklarla, ona hizmet temelinde küçük-burjuva ve aydın kesim doğdu. Sindirilen toplum, bu sürecin fazla direnemedi. Askeri zor, kültürül ve ekonomik politikalarla birleştirilerek, Kurdistan'dan, ülkeyden kopuş ve asimilasyon anlamına gelen büyük bir gök başlıdı. Bu sürecin büyük yıkımından her sınıf ve tabaka etkilendi. Toplum derin bir tahrîbat geçirdi. Emperyalizme bağlı Türk burjuva sömürgeciligi, burjuva sömürü ve kültür, sosyal kurumları en yoz ve talancı bir tarzda geliştirerek, Kurdistan toplumunu yokşullaşma, yozlaşma ve asimilasyon sürecine soktu.

Kurdistan kadını bu süreçten en çok zarar gören kesim oldu. Onu çağdaşlarıyla kıyaslamak mümkün değildir. O, adeta çağın gerisinde oldu. Her haktan yoksun, üzerinde her türlü oygun râhatılıkla oynadığı, ucuz ve degersiz bir nesne haline getirildi.

Türk sömürgeci kapitalizmi altında onunla uzlaşan, çağ dışı aşiretçi-feodal üretim, sosyal, düşünsel yapısına denk düşen ortaçağ ilişkisi, kurum ve gelenekleri bütün olumsuzluğu ile kadın ve ailenin üzerine çökmüştür.

Aile, dar ve çağdaşı üretimin, dar bir sosyal bilincin, idealizmin, çekişmenin, dedikodunun yatağı olmuştu. Kurdistan aşiretçi-feodal yapı ve ailede kadın, hiçbir hakkı olmayan, ailenin bile sosyal, üretimi çırıkları üzerinde söz hakkı olmayan, gün boyu emek gücü olarak çalışan, çocuk yapan, bunun yanında dini ve aşiret yasaslarıyla her şeyden distalanan en degersiz varlıklı.

Sömürgecilikle başdemeyen, toplumsal gerilik, ekonomik sorunlar içinde bo-

ğulan çaresiz aile, mezhep sapıklıklarının, rikkatların yatağı olmaktadır. İslamiyet ve aşiretçilik kadın, yaşamı dahil her şeyi üzerinde erkeğin tasarrufu olan mülk durumuna getirmiştir. Kadın istenidinde boşanıp sokağa fırlamakta, hatta öldürilmekte. Bütün ortaçağ dinleri gibi İslamiyet, mezhep ve tarikatlar kadın direnmemeyi, erkeğe boyun eğmemeyi ve köleliği telkin ederek, bu durumu kuruşlaşdırır. Kadının bütün hünere kendini pahali bir süs egypti olarak sunması, aşiret-aile çelişki ve çatışmalarında fitne yatağı olması, dini-mezhepsel ve kölelik yükümlülüklerini iyi yerine getirmesidir. Kültürel, ekonomik, sosyal, siyaset yaşamına ilişkin kararlarından soyutlanan kadın, kendine reva görülen kölelik statüsünü kaybetmemek için tutucularır. Kadının katli eziyeti, onu ulusal ve toplumsal değerlerin, güçlü bir potansiyeli haline getirse de, yüzüllerin geleneklerinin baskısı altında, bu potansiyelini harekete geçiremez. Ulus ve sınıf değerlerinden soyutlanan kölelik statüsü namus olarak sunulur.

Türk burjuva sömürgeciligi, Kurdistan toplumu ve kendini bu savunmasız ve geri yapıda yakalar. Ulusal değerlerin talanı, kültürel asimilasyon, ülkesine göç ettirme, ucuz emek gücü haline getirilme, şehirlerin ve metropollerin yoz yokluğu ortamına sürüklenmeye karşı kadın, toplumun en gücsüz öğesini oluşturur. Kadının katli eziyetsizlikten doğan yurtsever potansiyeli ve geleneklere bağlılık bağınlığı, onu yeniye karşı olduğu gibi, sömürgecilige karşı da dil, kültür, kıyalet konusunda direnç içinde tutarsa da, bu durum, tepkisinin ıysalığı dönüşmesini önleyemez.

Türk burjuvazisi, Avrupa'nın klasik burjuva düzen-

leri gibi, kadına bir ilerleme, siyasal, sosyal açılım getirmez. Kemalizmin kadına tanıdığı hukuki eşitlik, mülkiyet araçları üzerinde korkunç bir tekel ve sınıf sömürüğünün olduğu Türkiye'de bile geçerli değilken, Kurdistan'da hiç geçerli değildir. Türk burjuvazisi, kapitalizm öncesi kurum, gelenek ve alışkanlıklarını ayakta tutarak, onları işbirliğine alarak, kapitalizmi en geri ve yoz bir şekilde Kurdistan'da geliştirir. Şehirlere gök ettirilen, metropolere, Avrupa'ya, Ortadoğu'ya sürülen, kültür-eğitim kurumlarına alınan kadın; sömürgeci düzenden aldığı çarpık ve yoz bir açılma, asimile olma, tortu işgeli olma ve ülkesinden uzaklaşma sürecini yaşar. Sömürgeci-burjuva eğemenlik altında kadın ortaçağ kurum ve geleneklerinden kurtulmaz. Kapitalizmle yolaşan aile kurumunda erkeğin hükmîrâhî kathi bir biçimde alır.

Kemalist medeniyet olarak sunulan, kültürine, diline, ülkesine ve halkına yabancılama; ideolojik ve ekonomik yoksunluk içinde bulunan aileyeye uyugandandır. bu sürecin sonunda aile ve kadına oldukça olumsuz ve düşkün bir dönüsüm ve düşkün bir dönüsüm meydana gelir. Ne Kürt ne de Türk, ne köylü ne de şehirli, ne proletер ne de küfür-burjuva olan, oldukça tipi ortaya çıkar. Feodal-aşiretçi gerilikenin çikan, biraç yiyecek, biris, bir yulabilen ya da bulmanın umuduyla yaşıtlan kadın, bu olumsuz dönüşüm en güçlü zemin ve savunucusudur.

Tanımmaz hale getirilen Kurdistan kadınına uygulanan politika bu kadarla bırakır. Sömürgeci-burjuva siyasal, sosyal, eğitim-kültürel politikaları, radyo, televizyon, reklam ve basın yoluyla kadın sektörde yaratılmaktır, kadın düşkünlüğüne imkânlı, bu yolla da toplum kaosa ve düşkünlüğe itilmektedir.

DEVAM EDECEK

Masum ve Onurlu İnsan Olmanın Koşulu...

Başteraftı 16. sayfada

te yaşanan bunalımın en ağır etkisi, hareketin önderi L. Karavelov'un şahsında görülür. Levski'nin ölümü ve yaşanan gelişmelerden sonra o, Bulgar ulusunun devrimci olanaklarına inancını yitirir ve yeniden dış desteği, özellikle de Şırplar'dan gelecek desteği umut bağlarlar.

Devrimci hareket ağır bir darbe almıştır. Ama Bulgar halkına Levski'nin isyan ruhu ekilmiştir artık. 1875 yılının Eylül'ünde Stare Zagora'da ayaklanması patlak verir. Ama yaşanan gelişmeler ve yetersiz hazırlıklar sonucunda ayaklanma ezilir. Ancak bu dönemde diğer Balkan halklarının ayaklanması Türk başıbozuk çeteleri kente giterek binlerce kadın, çocuk, yaşlı, genç keserek katıldılar. Son olarak sigımlanın bir kilisede, halk teslimiyete çağrırlar. Kahramanca direnilir. Kapının bir yanına batır, bir yanına da fes konur. Kapidan her çikan ya Türkleşecektir ya da kafasını ülkesine armağan edecektir. Ama Bulgar halkı kendi gerçekliğinin inkarına, tüm Balkan halkları gibi yatırımyordu. Direniş sürer. Kılıçlı sağınan 2000 kişi şehit döser. Bugün bile içinde insan kemikleri yığınla halinde duran bu kilise, Türk vahşetini sergileyen iyi bir örnektir. Saade Bataklık'ta 9000 kişilik nüfustan 1300 kişi kalır. Ayaklanma, kan gölü içinde bastırılır. Ayaklanmanın kahramanlarından Benkovski, "Amacım gerçekleştirmiştir. Öyle acı bir yara açılmıştır ki, bunu kimse tedavi edemez" Bu olaylar卡仕ında dünya ilgisiz kalmaz. İngiliz, Amerikan, Rus, Alman, Fransız vb. diplomat ve gazeteciler bir delegasyon olarak alana gelirler. Türkler vahşetlerini gözlemeye çalışırlar. Ama maske açığa çıkar. O günlerde Makgahan yazarlarında söyle yazır. Baziları, "Bulgariayaklanmamalıydı" derken, diğerleri ise, "Mademki kayaklıdır, sonuçlarını katlanmalyıdır" derler.

Evet, ayaklanma bastırılır, ama çok geçmeden 1877-78 Rus-Türk savaş ile birlikte Bulgaristan bağımsızlığına kavuşur.

Sündü bu şehitler ülkesine bakarken, önemli bir sonuq çıkarılmalıdır. Ayaklanma kanlı sonuçlanmıştır. Ama bir tek Bulgarın ve dünyadaki namuslu insanın önderlerini ve savaşçılarını için ayaga kaldırılar, katliamla neden oldular diye suçlamak akıllarının ucundan bile geçmez. Hayır, tam tersine böyle bir suçlama getirecek olanı, bu insanların lanetiyle karşılaşır. Çünkü o tedavi edilmez yarada; yeni bir canının, modern, özgür, demokratik ve bağımsız bir Bulgaristanın doğduğunu bilirler. Buna saygı duyar, sahip çıkarlar.

Kurdistan'da "Özel Harp"

(Emperyalizmin "Özel Harpi" Yer Türk Ordusunun
Kurdistan'da Yürüttüğü Savaşın Niteliği Üzerine)

Kurdistan'da "Özel Harp"

WEŞANÊN
SERXWEBÜN

Serxwebün 43-50 sayılarında yayınlanan "Emperyalizmin Özel Savaşı ve Türk Ordusunun Kurdistan'da Yürüttüğü Savaşın Niteliği Üzerine-KÜRDİSTAN'DA ÖZEL HARP" adlı değerlendirme yazısı Weşanên Serxwebün yayımları tarafından kitap haline getirildi.

Birinci baskısı dağıtıma sunulan "KÜRDİSTAN'DA ÖZEL HARP" adlı kitabı, genelde olduğu kadar, Türk ordusunun Kurdistan'da yürüttüğü özel savaşın niteliği üzerinde de kapsamlı değerlendirmeleri içeriyor.

Özel savaş ve buna karşı mücadele konusunda bilgi sahibi olmak isteyenler için vazgeçilmez bir kaynak durumunda olan "KÜRDİSTAN'DA ÖZEL HARP" kitabı, okuyucularımızın mutlaka okuması gereken bir değerlendirme niteliğinde.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach: 153
5300 Bonn 1

5

Ödeme Adresi:
BFG - Bonn
Konto Nr: 1205242100
BLZ: 38010111

Norveç 10.- nkr.
Fransa 6,- ff.
İsviçre 2,50 sfr.
İsveç 6,- skr.
Avustralya 3,- \$

Danimarka 8,- dkr.
Avusturya 18,- s.
İngiltere 0,80 £.
Hollanda 3,- fl.
Belçika 60,- bfr.

Lİ ENİYA BOTAN Ú MÊRDİNÊ MÊTINGERÊN HOV TÊKDÎÇİN Ú DİŞKİN

Şerî me ê rizgariya netewi, ku li dora Botanê bi livbaziyên dorfireh pêşdikeve, kozén cengê ên nûh bi destê xwe ve têne. Mêtingerên Tirk, bi tîrs û xofeka mezin, keftûlafte dîkin, bo berdewama jiyana xwe. Şerî me ê rizgariya netewi, ku bi destpêka bûhara 1987'ê tunde bû, li Botanê pêşveçûna xwe bi hemû awayan dilezine.

Li derdorêن Qilaba, Şîr-nex, Berwari û Dihê hêzên ar-têşa mêtingeran û yekitiyên teybeti ên dij-soreşê, du hev dişkin û diperçiqin.

QILABA (ULUDERE): Taliya meha Cotmehêde, keminek li pêşya hêzên kedxwar hat vegirtin. Yekitiya dijmin bi giran hate tunekirin.

Di vê livbaziya yekitiyeka ARGK de, hêza dijmin nekarî bersivâ şervanê şoreş me bide û pelixi. Ji hêza dijmin 25 kes hatin kuştin, 3 ji xedar birindar ketin. Du şikestina xwe hêza dijmin, ji qada cengê revi.

DIHÊ (ERÜH) Ú ŞIRNEK (ŞIRNAK): Di navbera nav-çen Dihê û Şirnekê de jî dafek li pêşya hêzên dijmin hate ve-girtin. 9 serbaz û serlekerek hatin kuştin.

Têkoşerên ARGK kemin li pêşya yekitiyeka dijmin a derketibû operasyonan dami. Domana livbaziyê de ser der-ke.

Yûzbaşiyek, üstegmenek, çawisek û 6 serbaz mirin. Hêzên şoreştu derb û xusar negirtin. Lî dest li ser gelek hacetê leşkeri ên dijmin da-nin. Dijmin li vira ji, ji qada ser mina roviyan revi.

SERT: Li çiyayen dora bajarê Sertî jî dafek hate danîn. Di vê livbaziyê de dijmin, têkünê ku haya niha hêj nedibû jîya. Hundabûnê pîr mezin li şuna xwe hêla.

Her di vê demê de, kemî-neka duwemîn ji li pêşya hêzên operasyonê hat danîn. Ge-lek endamên hêzên taybeti ên dij-soreşeri tevîl vê hêza dij-min bibûn. Hêza dijmin kete

kemina hêzên ARGK û şikest. Geleb mirî û birindarên xwe li şun xwe hêla û revi.

Hêzên ARGK çekên giran di vî şeri de bikaranin. Weke nûge û agahiyen xwe direjî me kirin, ekşî dibe ku 30 endamên yekitiyên taybeti hatine kuştin. Herwusa hinde leşker û serlekler ji hatine tunekirin. Weke me tîghîhest, dijmin direjîya rojê de mirî û birindarên xwe kışandî nexweşanê bajaren mezin.

ŞIRNEK: Roja 12'ê Mîjdare yekitiyeka ARGK avêt ser gundê Yoxurtçu û civinek li gund çekir. Sixureki endamê MÎT'ê hatkuştin. Gelek xorten gundi xwe gihandin şoreş.

BERWARÎ: Di hefteya yeke-min a meha mijdare de, li çiyayê Korkandî û dora gun-dîn Osyan, Xal û Koalé şereki mezin di navbera hêzên ARGK û hêzên dijmin ên operasyonan û derket. Di ser de bifalirek hate xistin. Şer sing ber sing doma. Hêzên dijmin gelek mi-ri û birindar li şun xwe hêlan.

Roja 13'ê mîjdare pêşmer-gên ARGK avêtin ser gundê Osyan naçva Berwari. Civinek mezin li gund pêkhat. 22 xor-tên Kurd xwe gihandin nav refen tekoşinê.

Yekitiya ARGK ku bi şev hate gund, hemû gundi û pa-rezkaran gund lihev civand. Li ser banga pêşmergan, tevan çekên xwe berdan û di qada gund de li serhev komkirin. Domana axafa şoresgeran de hat duxuyank'rin, ku ji ber ku gitşan çekên xwe bi dilxwazi dan destê şoresgeran û sund-xwarin nema parêzkari bikin, parêzkar tev haftin azadkirin.

Dure, 22 xort bi dilxwazi xwestin xwe bighênin şoreş Kürdistan. Daxwaza wan hat pejirandin. Hêjmara çekên ketin destê şoresgeran 43 ye. Bi vê nola li vi gundi 200 çekên dijmin ketin destê pêşmergan, ji ber ku di vî gundi de beri niha ji livbaziyên vê nolê pêkhatin.

Di bin barana şahiya şeni-yen gund û duruşmên awazi ên mina "Bijîn PKK, ERNK û ARGK" pêşmergan xatira xwe ji gundiyan xwestin û bi dilovanî ji gund derçün.

KİRYARÊN TUNDE Lİ NAVÇA NİSËBİNÊ

Livbaziariya ku li derdorê Nisêbinê di vê dema talyîe de bilind û zexm dibû, leza xwe didomêne. Taliya livbaziyên ku bi awakî dijwar li dijî yekitiyên artêşa mêtinger û mülis-en bêbext û welatfiroş bir-dikevin, artêşa kedxwaran li vê érdimê hildiwe. Berfî niha ji li vê derdorê gelek serbazên dijmin ji tîrsa pêşmergan hi-sen xwe hundakirûn û dîn bibûn. Niha ji, disa hinde serlek-ker û serbaz ji tîrsa jiyana xwe hi-sen xwe hundakirin û xwe bi xwe kuştin. Belavbuña artêşa mejokdar li Nisêbinê her ber-dewame.

Hêzên dijmin ên ku li hem-berê kîryarênen xurt ên pêşmer-gan ketine nava tîrsê û çavên wan ji kuri şikestiye, rasti reweskî dîbin ku û din neka-rîbin di nava xwe bi xwe de nîzama xwe ser lingan bigirin. Weke agahiyen vê pêlê gihan me, yûzbaşiyek û serbazek xwe kuştine. Sedema xwe kuş-tinê, tîrsa ku herrojê dijin e.

Taliya ku moralâ serbazên dij-min li hemberê hima pêşmer-gân ARGK dikeve, hinde kes ji refen dijmin mejivala dibin.

Nola agahiyekî din ku gi-ha me, mütehitêk ku karê ledîya Nisêbinê girtibî ser-xwe, Nisêbin berdaye. Müte-hit Ahmed Alkan bi vê nolê ber-siva hêzên ARGK da, kar berda û ji Kurdistanê revi.

Di livbaziyekî din de, ku li Nisêbinê pêkhat, 9 parêzkarên

kirin. Li ser karguzarı û de-lametên welatperveriyê, li ser domana nûjen a Rizgariya Nete-wa Kurdistan û ën din, axafên dorfireh hatin çekirin. Belav-ruk, wêne û duruşmên ARGK û ERNK û postîren şehîdan di nav gundiyan de hatin belavkirin.

Ji vi gundi ji li gora da-xwaza zagona leşkerî a şoreşê 3 kes xwe gihandin keffîn pêşmergan. Taliya civinê pêş-merge, bi alén ERNK û ARGK ber li livbaziyên nûh ve, xwe ji gundurxistin.

BERWARÎ: Di hefteya yeke-min a meha mijdare de, li çiyayê Korkandî û dora gun-dîn Osyan, Xal û Koalé şereki mezin di navbera hêzên ARGK û hêzên dijmin ên operasyonan û derket. Di ser de bifalirek hate xistin. Şer sing ber sing doma. Hêzên dijmin gelek mi-ri û birindar li şun xwe hêlan.

Roja 13'ê mîjdare pêşmer-gên ARGK avêtin ser gundê Osyan naçva Berwari. Civinek mezin li gund pêkhat. 22 xor-tên Kurd xwe gihandin nav refen tekoşinê.

Yekitiya ARGK ku bi şev hate gund, hemû gundi û pa-rezkaran gund lihev civand. Li ser banga pêşmergan, tevan çekên xwe berdan û di qada gund de li serhev komkirin. Domana axafa şoresgeran de hat duxuyank'rin, ku ji ber ku gitşan çekên xwe bi dilxwazi dan destê şoresgeran û sund-xwarin nema parêzkari bikin, parêzkar tev haftin azadkirin.

Dure, 22 xort bi dilxwazi xwestin xwe bighênin şoreş Kürdistan. Daxwaza wan hat pejirandin. Hêjmara çekên ketin destê şoresgeran 43 ye. Bi vê nola li vi gundi 200 çekên dijmin ketin destê pêşmergan, ji ber ku di vî gundi de beri niha ji livbaziyên vê nolê pêkhatin.

Di bin barana şahiya şeni-yen gund û duruşmên awazi ên mina "Bijîn PKK, ERNK û ARGK" pêşmergan xatira xwe ji gundiyan xwestin û bi dilovanî ji gund derçün.

CİVİNEK Lİ GUNDÊ SARITAŞ LI DÊRSİMÊ

Yekitiyeka ARGK érişek bire ser gundê Saritaş navça Ovacık érdimâ Dêrsimê. Civi-neka dorfireh li gund çekir û dibistana mêtingeran a û di-na-va gund de, da ber agiri.

Pêşmergan şenîyen gund li qada gund komkirin û axafên şoreş ji wan re kîrin. Gelek pîrsen şoreş, ji bo gundiyan hatin ronahi kîrin. Du civinê û

qedandina axafan, bi benzinê dibistana şewitandin. Di bin xweşî û dilşahiya gundiyan de, pêşmerge dure gund berdan û bera xwe dan çiyayen. Dêrsimê ên bilind, ji bona pêk-anîna livbaziyên nûh û bilind-kirina agirê şoreş li dijî mêtingerên ku welatê me vegirtine û dagirtine.

OPERASYONÊN MÊTINGERAN TUNDE BÛN

Ji ber ku yekitiyên ordiya faşist û çeten milis li hemberê hêzên ARGK nema dikarin xwerabigrin û rojbiro belav-dibin, berpirsiyaren mêtingeran, daku bikarîbin xwe li ser lingên xwe bigirin, kufû-leftek heri mezin birêdixin.

Ji bona hundabûnê xwe ên zeddedikin kembikin, mêtinger zora xwe didin operasyonê xwe ên leşkeri. Li derdorên mina Dihê, Şîrnexê, Şemzinan, Qilaba, Çalê û Berwari leşkeren xwe ën nûh komdikin. Pîkoliya xwe li ser gundiyan Kurdistanê zeddedikin. Mêtinger-ken ku gelê me dihingivîn û dixin bin lêdan û sitemê, dixebeitin daku gundiyan me ên belengaz alikariya şoreş ne-kin û xwe tevî hêzên pêşmer-gan nekin.

Waliyê kolonyalist H. Ko-zakçioxlu bi duxuyanîa xwe a nola, "di vê zivistanê de îşê eşkiyan temame", armansa operasyonê xwe ên tunde eş-kerê danî holê. Mêtingerên ku derfet ji hoyen zivistanê ên zorüzehem jî distenê û fir-senda xwe û yê rewse de dibê-nin, pîkoliyan xwe li ser gundiyan gelek dijwar dîkin û bi operasyonê tunde, dixwazin tever yê lîva hêzên ARGK bi-ravestênen. Lî bili van ope-

rasyonê ku nûh têb birêve-birin, û bikarana azinê dij-şoreşeri ên nûh, mêtinger nikarin nejîritiya xwe û bême-caliya xwe veşerin.

Bî çavşoriya ku ji bêçaretiya xwe ji distenîn, yekitiyên dij-şoreşeri bi dijwari érişî gelê me dikin, nola kuçikên devbixin. Carcarnan navê hêzên pêşmergan jî xwe re dikin sih û davêjin ser gundan. Jin û keçikên Kurdan direvênin. Harbabêt karên gemar kîret pêktêni. Gava ji alîki diwxazin gelê me çavtîsayi bikin, ji hêla din bi bikaranina navê ARGK, diwxazin hêzên şoreş me li bali gelê me resbikin û pêwendiyen gundiyan tevî pêşmergan qutbikin.

Lê gelê Kurdistan dijminê xwe geleb baş nasdike. Van dekûdolabêñ mêtingeran zû derdixe ber çavan û wanancı rus-wa û rezil dike. Ji hêla din ji, ji ber ku gelê melaw û keçen xwe ên û nav refen ARGK de baş dinase, zu wanancı ji dijminan cudadike, zu wanancı û derdixe. Tucaran baweriya xwe bi van leyisto-kên dijminan mayne. Bili hemû xebatên mêtingeran, şerî me ê rizgariya netewi rojbiroj pêşdikeve û dilê gelê me şâ û dilovan dike.

Têkoşerên Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan (ARGK), li gelek érdimên Kurdistanê, serdestiya xwe a karvani zexm û têkûdikin. Bili hemû derew û çewt şanîkirina kedxwaran Tirk, herwusa bili hemû operasyonê leşkeri ên ji erdê û asmanan, ev rastî pîronak û êşkere tê ditin. Di serê van érdimên em qala wan dikin de, navça û derdora Şemzinan heye. Pêşmergen şoreş me carcaran réyên tomofîl û gerokan dibrin û berikan datênin. Ên diçin û têb sehidîkin û civînî dorfireh çedîkin. Wênen li jor û jér delîlên rebirîneke ne, ku di mehîn Elûn û Cotmehê de ev livbazi refbiref pêkhatin.

XWEPÊSDANA BÎREWERÎ Û XWERAGIRTINÊ LÎ BONNÊ

Destpêk râpela dawî de şoresgerî xwendin. Koma go-vendê a bajarê Stuttgart, leysis-tokên renga-reng pêşkêşkir.

Bi zimanen Kurdi, Almani û Tirkî axaf çebûn. Namebrus-keka welatperweren di xwera-girtina birçimayinê de hat xwendin. Karkereki welatper-wer jî, axafeha bireweri û xweragirtinê pêşkêşkir. Do-mana livbaziyê de bi hezaran belavok, hatin belavkirin.

Di axafa bi navê berpir-siyariya ERNK li Ewrûpa de,

êrisen dewleta Alman hatin navkirin. Bang li welatperwe-ran hat kîrin. Kin bê gotin ev hate gotin: "Digel hevxe-batkarîya mîtingeriya Tirkén faşist, karbidestiya Almanya emperyalist, êris û komplô-yen xwe li dijî Têkoşina Rizgari-ya Netewa Kurdistan zede-dike... tipux ji bo êrisen xwe nasnakê..."

...divê neyê jibirkirin, ku gelê Kurdistan û pêşgên vî gelî, xwidiyê wê himê ne, ku bikarîbin van êrisen xiniz û

rûres binkefti bikin. Ewên êri-şî gelê me dikin, wê di xwîna teroristiya xwe de bêñ fetisan-din.

Em dengê xwe li dijî êrisen devbixwinan û kedxwaran bilindkin. Xwedi li tékoşina xwe derkevin..."

Gelek weşan hatin cihê xwepêşdanê. Saziyên rojâman û weşanen ên mina DPA, WDR, Bonner Rundschau, General Anzeiger, Express û Hürriyet xwepêşdan şopan-din. Hevpeyvîn çekirin.

İSVİÇRE:

Bikaranînen bêdadi li dijî welatperweren Kurdistan

Roja 7'ê Mijdarê gîrsen ji Kurdistanê bi réşanidariya komelêن welatperweren Kur-distanê, xwestin numaişek li dijî bikaranînen karbidestiya Almanya Rojava bikarînin. Lî berpirsiyarien hikumeta İsviçre, bê sedem livbazi se-kinandin.

Welatperweren Kurd ser-i-dan berpirsiyarien vî welati û destura rîveçûnêk xwestin. Lî roja 6'ê Mijdarê, xwepêsdana ku wê li bajarê Zûrichê çebibana, beyî nişankirina se-demekî hate qedexê kîrin.

Dure welatperweren Kurd

xwestin vê maşef xwe é demokratik û zagoni, bi "xwepêşda-neka ji nişka" bicibîn. Welatperweren Kurd ji bajarê dur hatibûn, xwe li bajarê Basel û Zûrich komikirin.

Polesen İsviçre bê sedem êris birin ser welatperweren. Li wan xistin. Pêsi dora 200 welatperwer girtin û livbazi rawestandin.

Lî welatperweren Kurd no-la herdem, vê carê jî liber-xwedan. Bikaranînen polesan ên li péşîya çavê gelî İsviçre, nîfrîneka mezin kişandin serxwe.

Gelek mirovén vî welati

bikaranînen û rewşa polesan ne-derivandin. Gelek kesan tele-funi "Komita Kurdistan" kîrin û gotin: "Em ji tewrê hikumeta xwe fedî û şermidîn".

Welatperweren Kurd dure, li bajarê Basel û Zûrich cîvîni-ka no rojnaman çekirin. Eris protesto kîrin. Diyarkirin, ku wê li dijî her êrisi, wê xwe rabigrin.

Rojnamen İsviçre rûdan bi firehî weşandin. Tiştîn ku bûn, şermiki mezinbûn, bo vî we-lati, ku solen faşizmê nexistibû axa xwe de.

— Pêwendiyen malbatî, ku bigînîn tabetylê şoresgerî, welatperweri û demokratî.

— Têkoşina li dijî bawer-riyen ji kehînî hêzên serdes-tiya mîtingeriye, nîzama kom-pîrîdor, sosyal şoveniyê, reformistiyê û gelîterîa kevne-pe-rest, di nav refîn jînan de û belavkirina vanan.

— Têkoşina li dijî sîxûri, komîlo û provakasyonîn mîtingeriya Tirkî faşist û hevxe-batkarîn wan ên li dijî Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan û refîn jînen welatper-wer û amadekariyên para-stîna li dijî vanan.

— Têkoşina li dijî bawer-riyen bo koçberbûnê, li welat durketinê û welat berdanê, ku kehînî xwe ji mîtingeriye distîn û vegînerîa welat.

— Têkoşina li dijî feminizmê, reformistiyê û hwî, ew ba-werîyen qewt û şaq ku di nav refîn jînan de peyda dibin.

— Afîrandina livbaziya ji-nan a girseyî û rizgarixwaza netewî,

— Pêşvebirina pêwendî û tifakan,

— Pêkanîna hewceyiyen diravi bo Şerî Rizgariya Ne-tewa Kurdistan.

Komcivîna Yekemin a YJWK, ku gaveka pêwîste bo rékxistînîrîna gîrsen jîn ên Kurdistanê û bîdestanîna ser-xwebûnê, bang li hemû jînê Kurdistanê dîku, ku xwe di nav refîn YJWK de rékxistîn bikin û li dijî dijîmîn yekbûna xwe pêşvebirin.

Him hêza yekîtiyê, li gorâ derxistin û rékxistînîrîna gîrsen jînan, tê pivandin.

Li kîleka Yekîtiya Karke-rîn Welatparêzen Kurdistan û Yekîtiya Xorten Şoresgerîn Welatparêzen Kurdistan, ku peri nîha bi qendekî damez-randina wan hatîbû danezan-e-kirin, bi damezrandina Yekîtiya Jinên Welatparêzen Kur-distan, bi delîl derdikeholê, ku enîya me ERNK digiye ye-kiyîn xwe ên girseyî.

Komcivîna Yekemin a Yekîtiya Jinên Welatparêzen Kur-distan, ku bi delegen ji gelekk erdiman hatibûn konferansê, pêkhat, bîrvaran xurt û bîhim girt û cihê xwe di şoreşê de duxuyankir. Li kîleka rapora siyasi (konevanî) a hati pêş-kêşkirin, hêl û aliyan taybetî

biçihanîna delametén YJWK di barê azîna bîngehîn, ku çekdariye, di şoreşâ Rizgariya Netewa Kurdistan de,

— Rékxistînîrîna YJWK,

— Pêkanîna hewceyiyen têkoşina rizgariya netewî di barê rékxistînîrîna û amedeke-rîna şervan û têkoşeran,

— Hevkariya abori, civaki

— Biji têkoşina berxwedanê a jînê Kurdistanê!

— Biji yekîtiya têkoşina jînê Kurdistan YJWK

— Ji bo pêkanîna bîrvaran Komcivîna Yekemin pêşde!

— Biji ERNK!

Meha Mijdarê de jî berxwedana welatperweren li dijî Almanya Rojava doma

Stuttgart: Roja 23'ê mijda-re 25 welatperweren Kurd, avahiya parlamentoja bajarê Stuttgارت vegirtin. Armanca vegirtin, li pêş parlamentaran û rojnaman hat duxuyan-kirin. Daxwaza rewestandina êrisen dewleta Alman û peren biribûn kîrin. Alikariya xwe ji bo xweragirtina birçimayinê a li bajarê Koln diyarkirin.

Polesen Alman, ên ku hatin cihê rûdanê êris birin ser welatperweren. Lî welatperwer liberxwedan û wanen protesto kîrin. Rodyonek û 2 rojname bûyêr weşandin.

Hamburg: Roja 3'ê Mijdarê 25 kes avahiya kovara "Stern" vegirtin. Digel rojnama "TAZ" hevpeyvînek çekirin. Televizyona "Journal", kova-ra "Stern" û rojnama "Bild"

NORVEÇ:

Xwepêşdana protesto li dijî cunta faşîst

Roja 12'ê Elûnê 1987'ê, di dîroka Norveç de cara yekemîn Kurdîn welatparêz xwepêşdanê rékxistînîrî. Zikakîn bajarê Oslo bi durus-men dijî cunta faşîst a 12'ê Elûnê, hejîyan. Bi dengê bilind û qube duşûmnen nola; "Bijin PKK-ERNK û ARGK" û Bijin Serok Apo" hatin bangdan.

Jî niha û pêde, dewleta Tirk a faşîst wê xwe li Norveçê ji nikarîbe rihat bîbêne. Herqu-qasi cara yekemîne li vî welati xwepêşdanekate dirustikirin jî, 25 kes besdarbûn. Beri niha di vi welati de tiştê li dijî Komara Tirk birêneketibû û livbaziyên vê nolê nehatibûn pêkanîn, herqu-qasi gelîrav-nen burjuvaziya piçûkên Kurd ên xwesipar li vir hebûn jî. Lî gava vê salê dîlxazanê ERNK

ALMANYA ROJAVA:

Berxwedana birçimayinê

giha armance xwe û dawî pêhat

Komek ji welatperweren Kurd, roja 26'ê Cotmehê berxwedanekate birçimayinê li bajarê Koln bilindkirin. Berxwedan giha armance xwe û dawî bû. Berxwedan 12 rojan doma.

Hêj destpêka xweragirtinê de polêsen Alman, destura konêkê bo birçimayinê nedan. Xwestin livbazi birawestînîn. Bikaranînen xwe û bona çavîrsandînê, hefteya duwemin de ji birêvebirin. Ji ber ku polês, ji bala awira gitî ditir-siya, dîxwesta livbazi birawes-tene. Belavkirina "Kurdistan-

Report" û vekirina standa ra-gîhandinê, bi destê belediyê, dîxwestin bisekinênen. Lî bi-serneketin.

Livbazi kar, alikariyên kar-bidestiya Almanya bo faşizma burjuvaziya Tirkan protesto kîrin. Daxwaza vegeerdinâ 700 hezar marken, ku dest da-nibûn ser kîrin. Duxuyanki-ribun, ku heyâ armanci biceh neyin, wê berxwedan xwe ber-dewam bikin. Taliyê de serfî-razi, bû û berxwedan û xwe-ragirtinê.

ALMANYA ROJAVA:

Civîna hevkariyê li bajarê Schweinfurt

Roja 12.10.1987'ê, Feyka-Kurdistan û "Volksfront" (Eniya Gelli Almanya), civîneka ragihandîn, li ser Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan û êrisen dewleta Almanya Rojava li dijî têkoşinê, bi hev-re pêkanîn.

Dora 25 demokrat û dosten gelê Kurdû şoresgerî ên Alman besdarbûn. Pişti ku berpir-siyare "Volksfront" axafek li ser alikariyên abori û leskeri ên Komara Almanya Federal

ji bo Komara Tirk û êrisen Almanya Rojava li dijî Feyka-Kurdistan kir pêde, berpir-siyare Feyka-Kurdistan ji axafek fireh, li ser diroka Kur-distan, li ser Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan û êrisen Almanya Rojava ên bi ar-mancen konevanî kir.

Civîne de gelek pirs xwe duxuyankirin. Rewşa kone-vani ji ber çavan, kin hat der-baskirin. Civîn, dora 2 seetan berdewamkir.

Gulîn û axayê çiyayê Lalo

Zivistan hatibû, sar û hişk û her kurba bû, berf bi rojan dihatê xwarê, bilindirî gaze-keli ber deri û dergehan bilind bû. Keseñ jî kolan û gedûkan nedimala, hertim dibarî û nepewistbû, ku bê rakirin ji ber ku kesek ji mala xwe der-nediket. Di ber pixaran de gun-diyen xwe cûm kirkibûn, ji ser-ma û ji ber teniya çirayê zeytê û ji ber dumanâ şîvîn ter piraniya wan bi koxikê ketibûn. Xwarina wan ji malê bu û ne-ma dihat bîra wan şinayî fêki çawane. Bi hinaren bir da de, bi hejir û müjeni hişkkiri, bi topaçen qime û keşî û mastê girti şevêن xwe yên dirêj di-borandin. Lé ne her yeki zikê xwe ji van xér û bêrân tiji dikir. Hinde gundî hebûn, ji dims û nanê sêlê, ji mastê kemandî u pîvazê pêve xwarin nedixwarin. Carcaran ji roja xwe bi şorbenîskê an ji bi ser-zérê (kolikê) diqedandin. Gulîn jî yekî ji van belengazan bû. Teviya jîna xwe, weke ba-vê xwe xulamîya ber deriyê mala axayê gund kirkibû. Ew û jînîka xwe ve, bê zaro û bê pisik û kükîk, di mal da bûn. Tenê kerekî wan û jar hebûn, nola wan bişev û rójîsler xwarinekê bû. Rewşa wan piçekî ji ya wi keri baştır bû. Kerê wan tenê kayê diwxar û teviya zi-vistanê nizani ceh an qâwiş çiye. Lé ew ji nola wan di wa maxê de bû, bîhna hewrê ku lihêm girtî, bîhna rîx û mîzê, bîhna dumanê pixarî û kësê, bîhna teniya çirayê û bîhna mirinê ketibû bîvelîn wi.

Weke wan ji herdemî li kar û baran bû. Hema rojekê vehes nedidit, lê di wa zivistanê de, piçekî veheşîya bû. Di alyekî maxê de tenê bi serê xwe, kayê dicüt û dicüt. Çi tamzara wê ji nemabû.

Gulin û jînika xwe ve, he-nek bi hevdû dikirin, lê bi rastî wan nedizani kîfxweşî ciye û ji ber ku zarowen wan tunebûn, herdu dilen wan celmisi bûn û dilen wan bi zarowen xelkê gundiñiman. Gava xwesiya wi dihat û li rewşa wan dipirsî Gulîn digot:

«Em nikanin pişikekê xwe-di bikin, ma em zarowan çawa mezin bikin?»

Lê bi rastî, di kûraniya dilê xwe de disoju û nikanî bi der ve bida. Diya jînika wi dizani, ku rewşa geleb gundiyan wek û Guline. Belengaz û birçine, ta-

zi û rütin, loma li ba wan nedima, hemâ di wa rojê de li ser stûyê xwe vedigeriya mal. Kêsek nedihat û nedîcû, ji ber ku Gulîn ji belengaziyê nikani bû ji mafe mîhvanyî jî derketa. Tenê xwesiya wi dihat ba wan, lê di zivistanê wilo bêtar de ré û kolan hatibûn girtin, ew ji nikari bû bîhata. Wilo, bêdengî û valahiyê perdên xwe berda bûn ser wan. Carcaran kerê ku zik ji ba dagirti, xwe ji bayê wek pîzotê agiri vedihasand. Gava dengê tira keri bi ber maxê diket, dibû tiqqa Gulîn û jînikê. Jînîka digote wi:

«Niha wê ka xilas be, guhén me yê veheşin.»

Bîrastî, piñ neçûka nema... Ker bê êm û xwarin ma. Ji Gulîn re derd û kulek çebû, ji teviya derd û kûlén wi yên hene mezintir bû, ji ber ku mirina kerê wê mala wi wérâna bike. Mirovèk nola Gulîn her-rojî li kar û baran, bê zaro dice, bê ber nabe. Ji berê de ew mirovèk xembar bû, lê xema kerê da ser hemû xemên din. Mirina kerê birçi di ber çavén wi re çû û hat u karêkî di xew dit, çawa gur û keftar çermî wi kerî diçirinîn tenê hestîyê şikestî dîhîlin. Gulîn gote jîna xwe, pişti pîr hîzrên xwe kirin:

«Ker birçiyê û me tiştek li mal nine. Em qâwa bikin?»

Jînika wi jî weke wi xem-bar bû û dilê wê bo kerî dihat sohtin. Gote mérê xwe:

«Temanâ min bû bîst û heya niha me zaro nînin. Dibéjin ku li Helebê, dixtor hene bo anîna zarowan. Gava kerê me vê zivistanê jî nemire, ezê buharê xweş têr qâwiş û êm bikim, eme pişte bifroşin û herin ser dixtor.»

Gulin bi gotina wê kîfxwes bû, le wê çi bersiv nedan pirsa wi, loma got:

«Başê. Ezê herim ba axayê xwe, ku ji kerê xwe ra-hinde kayed bistînîm.»

Ew rûber ser xwe, ku here, jînikê gotê:

«Kani debançeya ku axê dayî te?»

«Bo çî?»

«Va şevê bê deban mirov nikare ji mal derkeve, min bihişt ku gur ji néza hêriş ser gund dikin.»

«Ma gurê min çi bikin, ji hestîya pêye min tiştek nine, bêhîş! Ewan li gost digerin, ne li hestîyan.»

yan û leşkeren Emerika, Frense û Ingiltere ketin nav xaka Rusya û alîkariya dijmînê şoreşê ki-rin, hemû gelén Rusya bi dilxwazi yekityîket di nav xwe de çekîrin. Bi vî awahi "Yekîtiya Komarên Sosyalist ên Sowyetê" derkete holtê.

Niha 70 sal ji ser vê şoreşê derbasbûne. Lî li her çar enîkîn cihanevê şoreş berderewane. Lewma em silavén xwe ên şoreşerî bo proletarya Sowyetê û reberê proletarya cihanevê rédi-kin. Silavén şoreşerî bo reberê proletarya û gelên bindest, reberê val Lenin re dişenin, Troj em li ser réya wi pêşvedicin û bi vê ji em geleb dilovanin. Ev rê, réya serkeftin û şerfiraziyê a yeke-mîn û tenê ye.

Gava emperyalisten cihanê li diii Soresa Cotmehê rawesti-

Gulin, ciwalekî telisê avêt ser milê xwe, şüjinek û nexekî genabê xiste beriya xwe û ji mal derket. Dengê wi li derive dihat:

«Ya xudê! Tu raziqî!»

Jînika deriyê dari girt û dareki sitûr da pişt.

Gulin li mala axayê xwe, şevkûrki bû. Jî ronahîya (lok-sî) nikari çavén xwe vekîrana. Pişti silavé û seri xwar-kinê, gote axayê xwe yê qew-lew û sermezin:

«Axayê min i camêr û bê-nîş! Vane sî û pênc salin ez li ber deriyê we me. Min bitê û tu xudî!»

Mehvânîn li dora axayê gund, li hev nériyan û seriyên xwe berve axê badan û gühdar-riya wî kirin, ka ewê ci bêje Axayê ku ciwal li ser milê Gulîn ditibû, zanibû ku Gulîn bo kayê hatiye û kayê ji li ba axê pîr û pire. Xwest ku xwe ciwanmîr diyar bike, loma gote Gulîn:

«Ma te ci xwesti min nedaiye te? Min ji si û pênc salan siya xwe li te vegirti. Di saya ser-re min, tu diji Gulîno! Ez tunebama, tu û ên weke te wê niha ji néza bor-bor bîmana. Wê tu bibirana leşkeriyê û bel-ki tu venegeriya. Ma te ev jîbir kir? Ka bêje tu ci dixwazi?»

Gulin dilşâ bû û bê tîrs û fedi got:

«Kerê min bê ka maye û tîrsâ min heye, ku ew ji néza bimre.»

«Kuro! Di va zivistanâ har û gergin de, mirov ji néza di-mirin. Ma kerê te ji wan çê-tire?»

«Hêma ciwalekî kayê, axê min. Ez bi gorî.»

Axayê ku ew mirova li pêş xwe geleb pişû didit, li mînvanan nériya û xwest ciwan-mîriya xwe li pêş wan diyar bike. Wi got:

«Here, here ji kayê têra xwe bîbet!»

Gulin berken bû, seriyê xwe jîra xwar kir û gotê:

«Ez ji bin barê vê camê-riyê derkevin, axayê min!»

Gulin di cih de ziviri, ji hundir derket û berke axura mala axê çû.

Gava Gulîn kayê dixist ci-walê xwe, rovîtyeka mezin bi hisê wi list. Ji xwe ra got:

«Ma wê axa ji kuve zanibe, min çuqas kayê bir. Ezê ciwa-lê xwe dagirin.»

Ü bi herdu lingan kete ci-walê xwe. Nola rovîken çelan gava tiji gotê û birine dikin, wî ciwal dagirt. Devê ciwalê xwe bi zora diran û destan gîreda û bi hint-hinta hilda ser pişta xwe. Ji axurê derket. Ga-va bi rî da, di ser berfê re û di tariyê de vedigerî mal, ji xwe ra got:

«Dibê here têra xwe bibe. Bi xudê min têra heft keran ji bir.»

Gulin giha mal, xwehdana xwe malîst û bi alîkariyê jînîkê ka gihand pêş kerê xwe. Hînek xist aferî bo ker bixwe û ciwal danî aliyeiki. Rûken û dilşa hate hîla den. Li ber pixara agir rûniş, bi jînika xwe re kete heneb û keşînê.

Sev dereng bû. Jîna wi xul-mash bû. Wi milê wê hejand û

gotê:

«Rabe, tu xew dikî!»

Kebaniya wî rabû, çû do-şeka hîriyê danî. Çarşef di ser re raxist. Balgîh û nîvin anî û xwe xiste nav de. Gulîn jî li ber bizotén ku pîr û bê têh mane rûnişti ma û hîzrên xwe kirin. Hêvi û daxwazên dili rîstîn. Kerê wî yê ku kayê dieüt, carekê kire firfir û gu-hen xwe legandin. Bala Gulîn disa çû ser kerî. Hate bîra wî ku wi pîr kayê anî mal û hemâ hemâ wek diziyê bû. Desten xwe vegirtin û bang li xudayê xwe kir û got:

«Biborîne! Xudayê min. Min ji axayê xwe kayê dizi. Wi ji min re got here têra xwe bibe, mi hemâ bi dest û lingan ciwal dagirt û weke dizekî hil-đa ser pişta xwe. Eger wi an kesekî di bidîta, min wîl pîr kayê birî, wê ez bidama bin lîdân û ez ê minâ dizekî rus-wa bikrama.»

Lê pişti wan berger û xwe-rexnekirin, keniya û got:

«Ma cima ez xwe şas dibî-nim? Ma ne aja ji her ji me didiz? Wi ci caran mafe me bi tevi nedaye me û eger ew tiştekî bide me, du re çavén me di karên xwe de derdixine. Na...na... bila ew bidize, lê dizi ne karê mîrane... Bi xudê! Min tenê ciwalek anî... Ha va-yê, li vire... ciwaleke...»

Li paş pişta wi, bû tiq-tiqa kebaniyê. Kenekî bê çare zora wê bir û teviya bejna wê di bin nîvîp de dihejîya. Dengê wê, ku mina hîzékî nîvçe dew diç-likî, li ber guhén Gulîn diket.

Gulin pişki li xwe posman bû, ku gazar û hîzr û bergeren xwe bi dengbilindi gotin. Li paş Li paş pişta wi, bû tiq-tiqa kebaniyê. Kenekî bê çare zora wê bir û teviya bejna wê di bin nîvîp de dihejîya. Dengê wê, ku mina hîzékî nîvçe dew diç-likî, li ber guhén Gulîn diket.

Gulin berken bû, seriyê xwe jîra xwar kir û gotê:

«Ez ji bin barê vê camê-riyê derkevin, axayê min!»

Kabaniya wî nîvin ji ser

cavén xwe da alîkî û got:

«Axê ci bo te got?»

«Niha te got...»

«Welleh û billeh tu din büyî, keçê. Ma ew û ci bêje? Wi gote min: 'Here téra xwe kayê bi-be.' Bes ev got.»

Jînika wi di nav ciyan de rûnişti û got:

«Dino! Wi henekên xwe bi te kirin.»

«Çawa?»

Ew hînekî şas ma û gühén xwe dan ser axaftina jînê.

«Gote te, here téra xwe bi-be. Çîma negot, here téra kerê xwe bibe?»

Gulin germ û hêrs bû. Bîhna wi teng bû û nema soliga wi ardîte, debançeyek loqî der-xist. Puf ser wî kir, ku toz jê here. Xiste ber nava xwe, deri vekir û bi zerp li pîr xwe girt. Jîna wi ji nav ciyan weke mi-rovèk ku mar diti vecenîqî, bazda û bi xasi bi derve de beziya. Lê Gulîn wenda bîbû.

Xudê kir, ku debanç ya wi neteqiya. Wê şevê axayê teviya ciyayê Lalo, wê bi destê Gulîn bîhîta kuştin. Gulîn ku pîraniya jîna xwe di tariya wê maxê de, di birçibûn û belengaziyê de, di kar û barên mala axê de bîhîrtiye, wê bîhata darvekirin.

Lê bi rastî, ji wê rojê pêve, axayê ciyayê Lalo dizanê, ku henek û ken bi ên nola Gulîn nayin kirin û ji wê çaxê de, nema ew deban û debançan dide dest ên mina Gulîn, ji ber ku ew dizane wê rojekê bite-qin, mina rolêta Rusi.

“PIŞTGİRTİN BO ŞOREŞA SERXWEBÛNÊ”

Professor Jean Ziegler yê kuli zanîngeha Genfûya Sarbonne dixebe, di 16. Tirmehê 1987'ê de, li Parisê bo "Voie Ouvrière" gotareka héja li ser cenga li bakurê Kurdistanê nîvisiye. Têde dibêje:

“Kurd bo wan armancênu li ser bingehê demokratîya Ewrupî dixebeitin. Mîna wekheviya civakî, mafeş mirov, maşef çarevîşsê bo hemû gelan, serxwebûna gelê xwe û boyf maşef hîbijartînê ji her kesekîfre. De bîla em Ewrupî dev ji va qudsiyeta xwe ya derewîn berdin, gava em diben, bîla Kurdî waletê xwe de ser bikin û li Ewrupa seriyê ve mehesfin. Ma ew firokên ku bi ser başûrê Kurdistanê de bombe barandine, ne ên waletekî NATO bû...?”

Bi ser de ji bang li Ewrupiyan dike, ku piştgirtiya şoreşâ serxwebûna gelê Kurd bikin, weke cawa piştgirtiya Vietnamê, Nikaragua. Filistinê û Ber yâ Cezayirê kirine.

Di wê dema ku mirovke Ewrupî, gotareka wîlî dinivise, komeleyek. Kurdi nameyekê bo endameki parlamento Almani dişine û tê de êrişa şoreşê dike û dibêje, ku pêşengiyâ wê tevgerê teroristin û hîviyê dike, ku ew hevalbendîya wê komeley diji tevgerê bike.

Gelo! Ma rewşa me wê bigîhe kuderê?

Li Ewrupa, di vê mehê de livbaziya alîkariyê bo şoreşâ serxwebûnê destpêkir. Hîvî mezine, ku karker û gundiyêli li dervey welatbelavbûne, barê vê alîkariyê hîldin ser milen xwe, ji ber ku bav û kalên me ji zûde gotine, “Ker ket, ji xudana mekîntir nine”. Xudana bar ji hertim gelê Kurde û bê yekdesti û hevkariya gel, tu kar bi sernakeve. Gelê me heyâ niha piştgirtiya mezinî diyarkirîye, lê ber ku gelê me bi serê xwe xebata xwe pêşde dide, wê amadebe ku barê xwe ji berpîrisiyarîyê hîrtim hilgire.

Tîstî din û li vir heye ewe, ku bi sebeba hînde mirovan xebatên kulturi pêşnamekevîn. Ji bil çend çirokan, ku li vê dawiyê çap bûne, tu xebatên din ên kulturi li ber çavan nînin. Lî hîviyâ me heye, ku "Yekîtiya Rewşenbîrî Welatparêzîn Kurdistan" a ku di destpêka damezrandina xwe de ye, wê kîmasiyêni di warê xebata çandi de, ji holê rake û hîdi hîpî piraniya rewşenbîrî welatparêz bîcivîne serhev.

POZBERÎ Lİ ÇIYAYÊ CUDÎ

7 tékoşer berxwedaneka keleş bilindkirin

Yekitiyeka ARGK, ku ji bajarê Cizira Botan derbasi Şirnexê dibû rastî hêzên mêtîngeran bû. Li çiyayê Cudi, di nav yekitiyê ARGK û hêzên dîjiminan de şerek mezin derçû.

Mêtîngerên Tirk ên ku hêzeka leskerî a mezin û balafirêن xwe li diji komeka piçük ji şoreşgeran rakir, ji ber berxwedanaka keleş a têkoşerên ARGK rasti binkeftineka pîr mezin bûn.

Mêtîngerên ku cihê yekitiyê ARGK taliya gîlyekê derxistin holê, ji ber derfetênu ronahiya rojê sod girtin û dimekâ pîr kurt de hêzên xwe li érdimê têkûz û komikirin. Şervanê ARGK ber-siva dîjim bin berxwedanaka berz dan u héviya dîjim a di barê xwebidestinayê de pûcikirin.

Domana çende seetan pozberî, sing ber sing berdewam kir. Taliyê de 7 têkoşerên ARGK destaneka lehengiyê aferandîn û canemerg (ronakrewan) bûn. Mêtînger, bili hêzên xwe ën mezin, hundabûnêne mezin li du xwe hêstîn. Serleskerek û bî dehan serbaz jî hêla şoreşgeran hatin kuştin, hevqas ji birindar ketin.

Du rûdanê mêtînger xwestin bûyeran qewt duxuyan bikin û wusa agahi belavkirin; "endamên berpîrsîyar hatin kuştin". Lé gelek dem te néket, derewenê mêtîngeran derketin ronahiye. Mêtîngerên ku dem bi dem, cih bi cih seri didin virên vê nolê, dixwazin şâhiya gelê me di barê şerî rizgariyê de tenik û bêmercal bikin. Belê ev daxwazén wan ji mina ën berê bê bingeh ketin û pejîlin.

Jinêñ Kurdistanê
gaveka péwist li dijî dîroka dîlîtiyê avétin:

YEKİTİYA JİNÊN WELATPARÊZEN KURDISTAN DAMEZİRÎ

Yekitiyê Jinêñ Welatparêzene Kurdistan, ku rékxistinêneka bingehîn ji ên Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan e, taliya xebatên ku ji demeka direjê bireketibûn, in navbera mêtjûyen 31'ê Cotmehê û 1'ê Mijdarê de, bi pékanîna Komcivîna xwe a Yekemîn, damezrandina xwe danezanê kir.

Herquqasi bi damezrandina ERNK di mêtjûya 21'ê Adar 1985'ê de xebatên yekitiyê gîhabûn merheleka bilindji, pêsemîn bîbiryaren Komcivîna PKK a Sêwemin, ev xebat gîhan karvanîya xwe.

Jinêñ Kurdistanê ji, cara yekemîneku di dîroka Kurdistanê de, cihêñ xwe di nav refen tevgera bin pêşengîya proletarya, digrin. Ji roja ku baweriya têkoşinê belavbû heyâ vê roja ku têkoşina karvanî tê bilindkirin, jinêñ Kurdistanê xebitine, bili hemû asteng û

Dûmâhkî rüpel 21. de

keşen paşverû, berpîrsîriyên xwe li pêşberê dîrokê bîcîh bînîn. Vêna, di tékoşina li diji mêtîngeriyê de; li zîndanan, li çiyan, kin bî gotin dişer de û li hemû qadan ispatkarin.

Iro ji, tékoşina me a çekdari ku ketîye çar saliyen xwe de, li qardorêne welat bi livbaziyên berxwedanê didome. Li kîleka şerê gelî e ku pêşve- dije, hima gîrsan a ku li hemû qadan bilindibbe, xwe rékxistindike û refen têkoşinê de cihê xwe digre. Gîrsen jînanji, ku cîvake de bêhtîrin pikoli û bindîsteyî dijin, bi şewyekeka gelek zu, cihêñ xwe di nav hêzên rékxistinbûne de, digrin.

Jidestpêka sala 1978'ê heyâniha, xebatên damezrandina yekitiyê gîrsan û welatperwer, têne bîrêvebirin. Li kîleka yekitiyê karger û cîyanan, Dûmâhkî rüpel 21. de

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENİYA RİZGARIYA NETEWA KURDISTAN

ŞERÊ RİZGARIYA NETEWA KURDISTAN BÌ HILPIŞKÎNEKA GEWRE PÊSDIKEVE

•**Qilaba:** Ji dîjimin 25 kes hatin kuştin 3 ji birindar ketin.

•**Dihê û Şirnex:** Dîjimin li çiyayê Çîrav, Gabar û Çelikê operasyonên leskeri birêvedibe. Şerekî pîr mezin berdevame. Heya nya serleskerek û gelek serbaz hatin kuştin.

•**Serti:** Li dora Serti 30 endamên dij-şoreşger hatin kuştin.

•**Şirnex:** Sixureki MÍT'ê hatin kuştin. 9 kes gîhan şoreş.

•**Nisêbin:** 3 parêzkarên gundan ên sixur hatin kuştin.

•**Berwari:** Li çiyayê Korkandil şerek giran û dîjwar didome. Li dora gundan Oşyan, Xol û Koalê balafirek hate xistin. Şoreşgeran dest danîr 43 çekën milisan. Parêzkarî hilweişa. 22 xort xwe gîhandin şoreş.

Li eniyen têkoşinê, érdimê Botan û Mérîdinê, derbêne mezin li hêzên mêtîngerên têxistin. Li navça Qilaba 25 serbaz, li Serti 30 endamên dij-

şoreşger ên ji hêzên taybeti û gelek serbaz, li Dihê û Şirnexê serleskerek (yüzbaşî), üsteğmenek, astsubayek û 6 serbaz hatin tunekirin. Li navça Ni-

sêbinê dîjimin ketîye nav tirseka mezin. Li vir yûbzasyek û 2 serbaz xwe bi xwe kuştin. Hêzên ARGK ji sîxur kuştin. Parêzkarên gundan ên ku ketîne navâ tirsa mirin. Li dijî hevdi radibin. Di şerî di navâwan de derketi de 6 parêzkarên gundan hatin kuştin. Li Şirnexê sixureki MÍT'ê ji hêzên şoreşê hate kuştin. Zêdeyi 40 xorten Kurd. xwe gîhandin ARGK. Li dora navça Berwari. Çiyayê Korkandil gundan Oşyan, Xol û Koalê balafirek dijimin hate xistin. Dest li ser 43 çekën parezkaran hat danîr. 22 xorten Kurd xwe gîhandin şoreş.

Mêtîngerên berxwedan rastî rewşekê bûne, wusa ku ën din nîzanîn çawa bikin. Operasyonên leskeri ên birêve dikevin, nema digînî armancû û daxwazîn xwe. Li gelek érdiman yekitiyê dij-şoreşger xwe şoreş. Nîza yekitiyê ARGK didin nasîn û zilmûzordarî li gelê me dikin. Bi vi awahî dixwazin gelê me çavîrsandî bikin. Lî ev keftûlaft ji binkeftî dibin.

Şerî me ê rizgariya netewi bi hilpişkinêne mezin pêşveçûna xwe didomene. Gîrsen gelê me, hemû derfetên xwe seferber dikin û têkili tékoşine dibin.

NÜÇE RÜPEL 20. DE

XWEPEŞDANA BİREWERÎ Û XWERAGIRTINÊ Lİ BONNÊ

Li ser banga Feyka-Kurdistan, dora 1500 welatperweren ji Kurdistanê roja 7'ê Mijdarê li serekbajare Almanya Rojava bajarê Bonnê xwepeşdaneke heri gewre çekirin.

Xwepeşdandan, li diji érişen dewleta Alman ku tevlî Komara Tirk davêje ser Kurdên we-lathêz û niştîmanxwaz, li diji bikaranînen dij-demokratîyê, li diji dest danîra li ser peran û li dijî alîkariyên leskeri û abori bo Tirkîyê hatîbû dirustkirin.

Ev xwepeşdandan, xelekek ji livbaziyêni li seranseri Ewrûpa bû, ku bi banga ERNK mêtjûya 20'ê Cotmehê de destpêkiribûn.

Roja 7'ê Mijdarê xwepeşdaneke mezin li bajarê Bonnê, Almanya Rojava çebû. Bêhtiri 1500 welatperweren Kurd xwendan pêş. Kesen hatibûn, tevlî xwe alîn ERNK anîbûn. Refen xwepeşdânede de, Yekitiyê Karkeren Welatparêzên Kurdistan, Yekitiyê Xorten Şoreşgeren Welatparêzên Kurdistan û Yekitiyê Jinêñ Welatparêzene Kurdistan, cihêñ xwe bi rezê girtin.

Dewleta Alman beyi sedemek şani bide, dest bi pikoliyan kir. Eris anî û avêl ser malan. Welatperweren Kurd girt û xwest tékoşina me birabirine. Bi zanatî zagonê dadmendiyê di bin lingan de percîqand. Tişten dibûn, eşkereye ku bi navê faşîzma mêtîngerên Tirk dibûn. Hedef ji gelê Kurdistan bi xwe bû. Eris hatin ser pêşengîn Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan û şerek li diji gelê me dihat birêvebirin.

Nîha ji berpîrsîyaren dewleta Alman, tişt û peren ku dest danîbûn ser vegerandin xwedîyên xwe. Bi vi awahî civanok û henek li zagonê xwe bi xwe kîrin. Lew necar mabûn ku vanan vegeران. Gavan pasve bavêjîn. Lew welatperweren Kurdistanê liberxwedan û didan. Carek din eşkere derkete pêşîya çavan, ku dozeke dadimend û xwedîfaher wê bisericevan. Jî xwe tu hêz li cihanê nikarin gelê ku ji bo dozeke qedrûqîmet liberxwe dide rewestî û binkeftî bikin.

GİRTİGEHA MERSİNÊ DE BERXWEDAN

Mêtjûya 7'ê Mijdarê de li zîndanê bajarê Mersinê 40 dîliyên ser, ên dilxwazîn Partiya Karkeren Kurdistan, berxwedanek li diji bikaranînen hingavtinê û bo protostokirina cilîn zoraki, bilindkirin.

Diliyên ser duxuyankirin, ku bexwedana wân biqası li diji bikaranînen li ser wan be, hevqas ji li diji vebirinê li ser gelê Kurd û têkoşerên ARGK ye; bi livbaziya xwe herbabêt érişen dewleta Tirk protesto dikin.

Roja berxwedanê, gîrtiyen şoreşger cilîn gîrtîgehê li xwe nekirin û bi pijeman û cîlkîn siporê di nav gîrtîgehê de geriyan. Heya ku daxwaz bîcîh bîn, wê berxwedana xwe berdewam bikin, gotin.

Berpîrsîyaren mêtîngeran, ên ku li hemberê berxwedanê ketin nava xof û bîzdan, gîrtiyen şoreşger ên berxwedan rakirin, yeko-yeko avêtin huçrîn tarî de. Malbat û nasîn diliyên ser, duxuyankirin ku pikoli û hingavtin tê bikaranîn.

Berxwedana, ku diliyên ser ên dilxwazîn PKK di gîrtîgeha Mersinê de bilindkirine, hêz bi hemû xemîl û rîdانا xwe didome.

Sevîn hevkariya ERNK berdewam dikin

GOPPINGEN-ALMANYA
ROJAVA: 31'ê Cotmehê de şe-

vek, ku 200 kes besdarbûn çê-

bû. Kesên besdarbûn, gelek ji wan demokrat û pêşveçûyen Alman bûn. Dişevê de bi zîm-

nâne Kurdistan, Almanî Tirkî axa-

fîn konevani hatin çekirin. Rewşa Têkoşina Rizgariya

Netewa Kurdistan hat nasdan

û li ser érişen dewleta Alman

hate rawestandin. Di şevde de

"Koma Jîyan" û hinde hoza-

ren geleri çanda Kurdi a berxwedanê pêşkêş kîrin.

EMMERICH-ALMANYA

ROJAVA: Roja 7'ê Mijdarê ji

şevek li Emmerichê çêbû. Do-

ra 300 welatperweren vewxwendî

bûn. Li ser rewsa têkoşina

me û hevkariyê axaf çêbûn.

Govend, şîno û sitranen şoreş-

geri hatin pêşkêşkirin. Sevîn

hevkariya ERNK, ku arman-

cîva wan ji kampanya alika-

riyê ye, wê berdewam bikin.

Dewleta Alman 700 hezar marken birûbû vegerand xwedî
BERXWEDANA WELATPERWERAN BÛ SEDEMA VEGERANDINÊ

Dewleta Alman beyi sedemek şani bide, dest bi pikoliyan kir. Eris anî û avêl ser malan. Welatperweren Kurd girt û xwest tékoşina me birabirine. Bi zanatî zagonê dadmendiyê di bin lingan de percîqand. Tişten dibûn, eşkereye ku bi navê faşîzma mêtîngerên Tirk dibûn. Hedef ji gelê Kurdistan bi xwe bû. Eris hatin ser pêşengîn Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistan û şerek li diji gelê me dihat birêvebirin. Nîha ji berpîrsîyaren dewleta Alman, tişt û peren ku dest danîbûn ser vegerandin xwedîyên xwe. Bi vi awahî civanok û henek li zagonê xwe bi xwe kîrin. Lew necar mabûn ku vanan vegeران. Gavan pasve bavêjîn. Lew welatperweren Kurdistanê liberxwedan û didan. Carek din eşkere derkete pêşîya çavan, ku dozeke dadimend û xwedîfaher wê bisericevan. Jî xwe tu hêz li cihanê nikarin gelê ku ji bo dozeke qedrûqîmet liberxwe dide rewestî û binkeftî bikin.